

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΡΥΘΜΙΣΤΙΚΗ ΑΡΧΗ ΛΙΜΕΝΩΝ

REGULATORY AUTHORITY FOR PORTS

Γρ. Λαμπράκη 150, 18535 Πειραιάς

Τηλ.: 210- 4191966 Fax: 210-4191888

e-mail : info@raports.gr**ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΗ 25/2020****ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΗ 75^η**

ΘΕΜΑ 7^ο: Γνωμοδότηση, περί άσκησης αρμοδιοτήτων στο λιμένα Πειραιά αναφορικά με τη χορήγηση άδειας άσκησης του επαγγέλματος του σημειωτή μετά το Ν.4404/2016.

Την 12^η Νοεμβρίου 2020, ημέρα Πέμπτη, ώρα 13:30, τα Μέλη της Ανεξάρτητης Διοικητικής Αρχής «Ρυθμιστική Αρχή Λιμένων» (Ρ.Α.Λ.) συνήλθαν στην 75^η Συνεδρίασή τους, μέσω τηλεδιάσκεψης και φυσικής παρουσίας, ύστερα από πρόσκληση του Προέδρου της Παναγιώτη – Ιάσωνα Αγγελόπουλου, προκειμένου να συζητήσουν και να λάβουν απόφαση επί των θεμάτων της Ημερησίας Διατάξεως.

ΠΑΡΟΝΤΑ ΜΕΛΗ:

1. Αγγελόπουλος Παναγιώτης – Ιάσων	Πρόεδρος
2. Τορουνίδης Αθανάσιος	Αντιπρόεδρος
3. Κουφός Παναγιώτης	Εισηγητής
4. Μπίτας Δημήτριος	Εισηγητής
5. Χλωμούδης Κωνσταντίνος	Μέλος
6. Γεωργίου Βασίλειος	Μέλος
7. Γρίνος Σπυρίδων	Μέλος
8. Βελουδογιάννη Ελένη	Μέλος
9. Κουμπάρκης Γεώργιος	Μέλος

Χρέη γραμματέως εκτελεί η Αρχικελευστής Λ.Σ. Δημητριάδη Αφεντούλα.

Στην αρχή της συζητήσεως ο Πρόεδρος ανέφερε ότι, η παρούσα Εισήγηση αφορά στη διατύπωση Γνώμης της Ρυθμιστικής Αρχής Λιμένων (εφεξής: Ρ.Α.Λ.) επί των ανακυψάντων, ενόψει των κατωτέρω πραγματικών περιστατικών, ζητημάτων, περί ασκήσεως αρμοδιοτήτων στο λιμένα Πειραιά, αναφορικά με τη χορήγηση άδειας ασκήσεως του επαγγέλματος του σημειωτή μετά την έναρξη ισχύος της, κυρωθείσας με το Άρθρο 1 του Ν.4404/2016 «Για την κύρωση της από 24 Ιουνίου 2016 τροποποίησης και κωδικοποίησης σε ενιαίο κείμενο της από 13 Φεβρουαρίου 2002 Σύμβασης Παραχώρησης μεταξύ Ελληνικού Δημοσίου και της Οργανισμός Λιμένος Πειραιώς ΑΕ και άλλες διατάξεις» (ΦΕΚ Α' 126), Σύμβασης Παραχώρησης (εφεξής: ΣΠ).

Έπειτα, έδωσε το λόγο στον αρμόδιο Εισηγητή, κ. Π. Κουφό, ο οποίος ανέπτυξε συνοπτικά την από 5^{ης} Νοεμβρίου 2020 Εισήγησή του. Ακολούθως, λαμβάνοντας υπ' όψιν τα τεθέντα σε αυτήν, τα Μέλη της Ρυθμιστικής Αρχής Λιμένων, προέβησαν σε διαλογική συζήτηση.

Η Ρυθμιστική Αρχή Λιμένων, αφού έλαβε υπόψη τα στοιχεία της κρινόμενης υπόθεσης και την Εισήγηση.

ΣΚΕΦΘΗΚΕ ΩΣ ΕΞΗΣ

ΙΣΤΟΡΙΚΟ

- 1) Στις 30/04/2018 (με αρ. πρωτ. ΡΑΛ 503/03.05.18) εστάλησαν και στη Ρ.Α.Λ., δια της υπ' αριθ. πρωτ. 17600/30.04.2018 επιστολής του Αναπληρωτή Διευθύνοντος Συμβούλου της Οργανισμός Λιμένος Πειραιώς Α.Ε. (εφεξής: Ο.Λ.Π. Α.Ε.), οι θέσεις της εταιρίας επί των διαλαμβανόμενων στα υπ' αριθ. πρωτ. 6000/215/19.03.2018 και 6000/218/19.03.2018 έγγραφα του Διοικητή της Δημόσιας Αρχής Λιμένων (εφεξής: Δ.Α.Λ.), (αμφότερα αναρτηθέντα στο διαδικτυακό κόμβο «Διαύγεια» με ΑΔΑ: ΡΗ9Ο4653ΠΩ-ΜΤΔ και 64ΚΡ4653ΠΩ-ΜΒΔ, αντίστοιχα) με θέμα: «Έκδοση διοικητικών αδειών μετά τη θέση σε ισχύ των διατάξεων του ν.4389/2016 (Α' 94) και του ν.4404/2016 (Α' 126)» και «Παραδείγματα διοικητικών αδειών αρμοδιότητας Δημόσιας Αρχής Λιμένων.» αντίστοιχα.
- 2) Στις 24/05/2018 (με αρ. πρωτ. ΡΑΛ 252/23.05.18) απεστάλη επιστολή της Ρ.Α.Λ. στην Ο.Λ.Π. Α.Ε., σε συνέχεια της υπ' αριθ. πρωτ. 17600/30.04.2018 επιστολής του Αναπληρωτή Διευθύνοντος Συμβούλου της Ο.Λ.Π. Α.Ε., με την οποία ενημέρωσε την εταιρία ότι λόγω της ιδιάζουσας φύσης του αντικειμένου, αφορώντος στην εποπτεία και διασφάλιση της νομιμότητας των σχέσεων μεταξύ δημόσιων και ιδιωτικών φορέων του εθνικού λιμενικού συστήματος, η Αρχή έχει ήδη επιληφθεί και προβαίνει στην ενδελεχή έρευνα της υποθέσεως, κατά προτεραιότητα.
- 3) Στις 24/05/2018 (με αρ. πρωτ. ΡΑΛ 253/24.05.18) απεστάλη επιστολή της Ρ.Α.Λ. στη Δ.Α.Λ., αναφορικά με το από 19^{ης} Μαρτίου 2018 εκδοθέν και αναρτηθέν στο διαδικτυακό κόμβο «Διαύγεια» έγγραφο της Δ.Α.Λ., με την οποία καλεί την Δ.Α.Λ. για την προσήκουσα ενημέρωση της Αρχής (Ρ.Α.Λ.) καθ' ότι, καίτοι σύμφωνα με τον σχετικό πίνακα διανομής στο σώμα του εγγράφου επρόκειτο να γνωστοποιηθεί στο σύνολο των Ανεξαρτήτων Αρχών, το εν λόγω έγγραφο ουδέποτε της κοινοποιήθη.
- 4) Στις 12/07/2018 (με αρ. πρωτ. ΡΑΛ 316/12.07.18) απεστάλη επιστολή της Ρ.Α.Λ. στη Δ.Α.Λ., στο πλαίσιο ερεύνης την οποία διενεργεί η Αρχή (Ρ.Α.Λ.), με αντικείμενο την παροχή απόψεων αναφορικά με ζητήματα άσκησης δημόσιας εξουσίας εντός λιμενικής ζώνης από τις

Οργανισμός Λιμένος Πειραιώς και Θεσσαλονίκης Α.Ε., καθώς και την εκ του σύνεγγυς συζήτηση επί των προαναφερθέντων ζητημάτων.

- 5) Στις 12/07/2018 (με αρ. πρωτ. ΡΑΛ 701/13.07.18) εστάλη στη Ρ.Α.Λ. το από 12^{ης} Ιουλίου 2018 μήνυμα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου του Διοικητή της Δ.Α.Λ., σε απάντηση του δευτέρου σκέλους της προαναφερθείσας με αριθ. πρωτ. ΡΑΛ 316/12.07.2018 επιστολής, με το οποίο εξήτησε τον ορισμό ημερομηνίας για τη διεξαγωγή της εν λόγω συζήτησεως.
- 6) Στις 17/07/2018 (με αρ. πρωτ. ΡΑΛ 329/17.07.18) απεστάλη επιστολή της Ρ.Α.Λ. στην Ο.Λ.Π. Α.Ε., στο πλαίσιο ερεύνης την οποία διενεργεί η Αρχή (Ρ.Α.Λ.), με αντικείμενο την παροχή απόψεων αναφορικά με ζητήματα άσκησης δημόσιας εξουσίας εντός λιμενικής ζώνης αρμοδιότητάς της.
- 7) Στις 01/08/2018 (με αρ. πρωτ. ΡΑΛ 779/02.08.18) υπεβλήθη στη Ρ.Α.Λ. το από 1^{ης} Αυγούστου 2018 μήνυμα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου της πληρεξούσιας δικηγόρου της Ο.Λ.Π. Α.Ε., σε συνέχεια της προαναφερθείσας με αριθ. πρωτ. ΡΑΛ 329/17.07.2018 επιστολής, με το οποίο αιτήθηκε την χορήγηση παράτασης χρονικού διαστήματος ενός (1) μήνα για την υποβολή των αιτούμενων στοιχείων.
- 8) Στις 07/08/2018 (με αρ. πρωτ. ΡΑΛ 342/07.08.18) απεστάλη επιστολή του Προέδρου της Ρ.Α.Λ., σε απάντηση του προαναφερθέντος αιτήματος με αριθ. πρωτ. ΡΑΛ 779/02.08.2018, με το οποίο ενημέρωσε την εταιρεία (Ο.Λ.Π. Α.Ε.) ότι το προαναφερθέν αίτημά της έγινε αποδεκτό και ως καταληκτική ημερομηνία υποβολής των αιτούμενων απόψεων της ορίστηκε η 3^η Σεπτεμβρίου 2018.
- 9) Στις 03/09/2018 (με αρ. πρωτ. ΡΑΛ 859/04.09.18) υπεβλήθησαν στη Ρ.Α.Λ., σε απάντηση της υπ' αριθ. πρωτ. ΡΑΛ 329/17.07.2018 επιστολής, οι αιτούμενες απόψεις της Ο.Λ.Π. Α.Ε., με την υπ' αριθ. πρωτ. 35458/03.09.2018 επιστολή του Αναπληρωτή Διευθύνοντος Συμβούλου της Ο.Λ.Π. Α.Ε.
- 10) Στις 20/09/2018 (με αρ. πρωτ. ΡΑΛ 412/20.09.18) απεστάλη νέα επιστολή της Ρ.Α.Λ. στη Δ.Α.Λ., σε συνέχεια της υπ' αριθ. πρωτ. ΡΑΛ 316/12.07.2018 επιστολής, με αντικείμενο την υπενθύμιση και παραπομπή στο περιεχόμενο της υπ' αριθ. πρωτ. ΡΑΛ 316/12.07.2018 επιστολής, ήτοι: παροχή απόψεων αναφορικά με ζητήματα άσκησης δημόσιας εξουσίας εντός λιμενικής ζώνης από τις Οργανισμός Λιμένος Πειραιώς και Θεσσαλονίκης Α.Ε.
- 11) Στις 24/09/2018 (με αρ. πρωτ. ΡΑΛ 926/24.09.18) υπεβλήθησαν στη Ρ.Α.Λ., σε συνέχεια των ήδη υποβληθέντων με την υπ' αριθ. πρωτ. 35458/03.09.2018 επιστολή του κ. Αναπληρωτή Διευθύνοντος Συμβούλου της Ο.Λ.Π. Α.Ε. απόψεων, πρόσθετες απόψεις της εταιρείας, με την υπ' αριθ. πρωτ. 38217/24.09.2018 επιστολή του Αναπληρωτή Διευθύνοντος Συμβούλου της Ο.Λ.Π. Α.Ε.
- 12) Στις 31/10/2018 (με αρ. πρωτ. ΡΑΛ 1045/31.10.18) υπεβλήθησαν στη Ρ.Α.Λ., σε απάντηση της υπ' αριθ. πρωτ. ΡΑΛ 412/20.09.2018 υπενθυμιστικής επιστολής παροχής απόψεων, οι αιτούμενες απόψεις της Δ.Α.Λ., δια του από 31^{ης} Οκτωβρίου 2018 μηνύματος ηλεκτρονικού ταχυδρομείου του κ. Διοικητή της Δ.Α.Λ., καθώς και, συνημμένα σε αυτό, στοιχεία, ήτοι έγγραφο: **α)** υπ' αριθ. πρωτ. 6000/215/19.03.2018 (ΑΔΑ: ΡΗ9Ο4653ΠΩ-ΜΤΔ), **β)** υπ' αριθ. πρωτ. 6000/218/19.03.2018 (ΑΔΑ: 64ΚΡ4653ΠΩ-ΜΒΔ), **γ)** υπ' αριθ. πρωτ. 6130/13/07.05.2018 (ΑΔΑ: ΩΥΨΣ4653ΠΩ-ΜΩΤ), **δ)** υπ' αριθ. πρωτ. 6000/268/07.05.2018 (ΑΔΑ: 6ΖΜΟ4653ΠΩ-Ρ3Σ), **ε)** υπ' αριθ. πρωτ. 6000/279/14.05.2018 (ΑΔΑ: Ω9ΦΒ4653ΠΩ-85Φ), **στ)** υπ' αριθ. πρωτ.

6000/15/23.07.2018 (ΑΔΑ: Ψ9ΑΧ4653ΠΩ-ΔΔΘ), ζ) υπ' αριθ. πρωτ. 6000/415/28.08.2018 (ΑΔΑ: ΨΛ1Π4653ΠΩ-ΟΙΜ) και η) υπ' αριθ. πρωτ. 6000/532/29.10.2018 (ΑΔΑ: 66ΧΦ4653ΠΩ-ΞΜΜ).

- 13) Στις 01/11/2018 (με αρ. πρωτ. ΡΑΛ 1055/02.11.18) εστάλη στη Ρ.Α.Λ., δια της υπ' αριθ. πρωτ. 3000.0/81175/01.11.2018 διαβίβασης της Γενικής Γραμματείας Λιμένων Λιμενικής Πολιτικής και Ναυτιλιακών Επενδύσεων (εφεξής: Γ.Γ.Λ.Λ.Π.Ν.Ε.), το υπ' αριθ. πρωτ. 3000.0/79196/25.10.2018 έγγραφο του κ. ΓΓΛΠΝΕ, προς ενημέρωση της Αρχής, το οποίο απαντά σε ζητήματα αναφορικά με τις αρμοδιότητες της Δ.Α.Λ. σε σχέση με τις Ο.Λ. Α.Ε.

ΝΟΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ

- 1) Το Σύνταγμα της Ελλάδος.
- 2) Ο Ν.2688/1999 «Μετατροπή του Οργανισμού Λιμένος Πειραιώς και του Οργανισμού Λιμένος Θεσσαλονίκης σε ανώνυμες εταιρίες» (ΦΕΚ Α' 40).
- 3) Ο Ν.2690/1999 «Κύρωση του Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας και άλλες διατάξεις» (ΦΕΚ Α' 45), όπως ισχύει.
- 4) Ο Ν.2932/2001 «Ελεύθερη παροχή υπηρεσιών στις θαλάσσιες ενδομεταφορές Σύσταση Γενικής Γραμματείας Λιμένων και Λιμενικής Πολιτικής - Μετατροπή Λιμενικών Ταμείων σε Ανώνυμες Εταιρείες και άλλες διατάξεις» (ΦΕΚ Α' 145).
- 5) Ο Ν.2971/2001 «Αιγιαλός, παραλία και άλλες διατάξεις» (ΦΕΚ Α' 285), όπως ισχύει.
- 6) Ο Ν.3654/2008 «Κύρωση των Συμβάσεων Παραχώρησης μεταξύ του Ελληνικού Δημοσίου και των Οργανισμών Λιμένος Πειραιώς (Ο.Λ.Π. Α.Ε.) και Θεσσαλονίκης (Ο.Λ.Θ. Α.Ε.), ρυθμίσεις για το προσωπικό της Ο.Λ.Π. Α.Ε. και της Ο.Λ.Θ. Α.Ε. και άλλες διατάξεις.» (ΦΕΚ Α' 57).
- 7) Ο Ν.4150/2013 «Ανασυγκρότηση του Υπουργείου Ναυτιλίας και Αιγαίου και άλλες διατάξεις» (ΦΕΚ Α' 102), Άρθρο 44, παρ. 4ε.
- 8) Ο Ν.4389/2016 «Επείγουσες διατάξεις για την εφαρμογή της συμφωνίας δημοσιονομικών στόχων και διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων και άλλες διατάξεις» (ΦΕΚ Α' 94), όπως ισχύει, ιδίως τα Άρθρα 112, 113 και 132.
- 9) Ο Ν.4404/2016 «Για την κύρωση της από 24 Ιουνίου 2016 τροποποίησης και κωδικοποίησης σε ενιαίο κείμενο της από 13 Φεβρουαρίου 2002 Σύμβασης Παραχώρησης μεταξύ Ελληνικού Δημοσίου και της Οργανισμός Λιμένος Πειραιώς ΑΕ και άλλες διατάξεις» (ΦΕΚ Α' 126).
- 10) Ο Ν.4455/2017 «Εθνικό Μητρώο Φορτοεκφορτωτών, Εθνικό Μητρώο Ιδιωτικών Φορέων Κοινωνικής Φροντίδας και άλλες διατάξεις.» (ΦΕΚ Α' 22), ιδίως άρθρα 1 και 2.
- 11) Ο Ν.4532/2018 «Ενσωμάτωση στην ελληνική νομοθεσία της Οδηγίας (ΕΕ) 2015/1794 και άλλες διατάξεις.» (ΦΕΚ Α' 63).
- 12) Ο Ν.4597/2019 «Για την κύρωση των Συμβάσεων Παραχώρησης που έχουν συναφθεί μεταξύ του Ελληνικού Δημοσίου και των Οργανισμών Λιμένος Α.Ε. Διατάξεις για τη λειτουργία του συστήματος λιμενικής διακυβέρνησης και άλλες διατάξεις.» (ΦΕΚ Α' 35).

- 13) Ο **Ν.4676/2020** «Εκσυγχρονισμός θεσμικού πλαισίου για τις θαλάσσιες ενδομεταφορές και λοιπές διατάξεις.» (ΦΕΚ Α' 67), Άρθρο 86.
- 14) Το **Π.Δ.456/1984** «Αστικός Κώδικας και Εισαγωγικός Νόμος» (ΦΕΚ Α' 164).
- 15) Το **Π.Δ.19/2016** «Κανονισμός Λειτουργίας και Οργάνωση Υπηρεσιών της Ρυθμιστικής Αρχής Λιμένων (Ρ.Α.Λ.).» (ΦΕΚ Α' 28), όπως τροποποιήθηκε και ισχύει.
- 16) Η υπ' αριθ. **Γ.26889/1963** απόφαση των Υπουργών Δημοσίων Έργων και Εργασίας της 16^{ης} Ιουλίου 1963 με θέμα: «Περί Κανονισμού Εργασίας υπαλλήλων παραλαβής και παραδόσεως εμπορευμάτων λιμένος Πειραιώς (Σημειωτών)» (ΦΕΚ Β' 340).
- 17) Η υπ' αριθ. **3422.36/1/92**. Απόφαση του Υπουργού Εμπορικής Ναυτιλίας με θέμα: «Έγκριση Κανονισμού Εργασίας Υπαλλήλων παραλαβής και παράδοσης εμπορευμάτων Λιμένα και Προλιμένων Πειραιά.» (ΦΕΚ Β' 753) (Διορθ. Σφαλμ. ΦΕΚ Β' 143/11.3.1993).
- 18) Η υπ' αρ. **1000.00/44060/2017** απόφαση του Υπουργού Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής (ΦΕΚ Υ.Ο.Δ.Δ. 299/19.06.2017).
- 19) Η υπ' αρ. **1000.00/62063/2018** απόφαση του Υπουργού Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής (ΦΕΚ Υ.Ο.Δ.Δ. 477/23.08.2018).
- 20) Η υπ' αρ. **1000.00/24042/2020** απόφαση του Υπουργού Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής (ΦΕΚ Υ.Ο.Δ.Δ. 319/27.04.2020).
- 21) Η υπ' αριθ. **21/2020** Γνωμοδότηση της Αρχής με θέμα: «Γνωμοδότηση, περί άσκησης αρμοδιοτήτων στο λιμένα Πειραιά αναφορικά με το Ν.2881/2001 "Ρύθμιση θεμάτων ανέλκυσης ναυαγίων και άλλες διατάξεις" μετά το Ν.4404/2016» (ΑΔΑ: Ω7Ξ646Μ445-ΑΩΑ).
- 22) Η υπ' αριθ. **24/2020** Γνωμοδότηση της Αρχής με θέμα: «Γνωμοδότηση περί άσκησης δημόσιας εξουσίας επί της χορήγησης άδειας καταστημάτων υγειονομικού ενδιαφέροντος εντός λιμενικής ζώνης από τους Οργανισμούς Λιμένος Πειραιώς και Θεσσαλονίκης.» (ΑΔΑ: ΩΨΧΠ46Μ445-06Φ).

ΥΠΑΓΩΓΗ – ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΟ

Κεφάλαια τεκμηρίωσης

- Α. Αρμοδιότητα Ρυθμιστικής Αρχής Λιμένων
- Β. Νομικό πλαίσιο
 - Ι. Άρθρα 128, 131 και 132 του Ν.4389/2016 και Αιτιολογική Έκθεση επί της Αρχής σημεία 1 και 8 του Κεφαλαίου Ζ' του ιδίου Νόμου.
 - ΙΙ. Άρθρα 2, 4, 5, και 20 του Ν.4404/2016, και Αιτιολογική Έκθεση επί της Αρχής σημεία 12, 15, 16, 17, 18, 23, 24 και 27 του ιδίου Νόμου.
 - ΙΙΙ. Προοίμιο, Άρθρα 4, 5 και 29 της κυρωθείσας με το Άρθρο 1 του Ν.4404/2016 ΣΠ.
 - ΙV. Άρθρα 1, 4, 6, 7, 8 και 21 της υπ' αριθμ. Γ.26889/1963 Απόφαση των Υπουργών Δημοσίων Έργων και Εργασίας της 16^{ης} Ιουλίου 1963 με θέμα: «Περί Κανονισμού Εργασίας υπαλλήλων παραλαβής και παραδόσεως εμπορευμάτων λιμένος Πειραιώς (Σημειωτών)».
 - V. Άρθρα 1, 6, 7, 17 και 18 της υπ' αριθ. 3422.36/1/92 Υ.Α. με θέμα «Έγκριση Κανονισμού Εργασίας Υπαλλήλων παραλαβής και παράδοσης εμπορευμάτων Λιμένα και Προλιμένων Πειραιά.».
 - VI. Άρθρα 1 και 2 του Ν.4455/2017.
- Γ. Πραγματικά Περιστατικά – Λόγοι Έκδοσης Γνωμοδότησης
- Δ. Υπαγωγή – Ερμηνεία στο πλαίσιο Γνωμοδότησης

Α. Αρμοδιότητα Ρυθμιστικής Αρχής Λιμένων

Σύμφωνα με την παρ. 1 του Άρθρου 108 «Σύσταση Ρυθμιστικής Αρχής Λιμένων» του Ν.4389/2016 προβλέπεται ότι: «Συνιστάται Ανεξάρτητη Διοικητική Αρχή με την επωνυμία “Ρυθμιστική Αρχή Λιμένων” (Ρ.Α.Λ.), η οποία έχει ως γενικότερη αποστολή την εποπτεία και τη διασφάλιση της νομιμότητας των σχέσεων μεταξύ δημόσιων και ιδιωτικών φορέων του εθνικού λιμενικού συστήματος και συνδεδεμένων σε αυτό εγκαταστάσεων, με έμφαση στην τήρηση της συμβατικής τάξης και την εφαρμογή της νομοθεσίας περί ελεύθερου ανταγωνισμού [...]».

Σύμφωνα με την παρ. 1 του Άρθρου 112 «Κανονιστικές αρμοδιότητες» του Ν.4389/2016 προβλέπεται ότι: «Η Ρ.Α.Λ. έχει την αρμοδιότητα έκδοσης κανονιστικών πράξεων και δεσμευτικών οδηγιών, εγκυκλίων, προτύπων, υποδειγμάτων, κατευθυντήριων γραμμών, ανακοινώσεων, κωδίκων δεοντολογίας και χαρτών υποχρεώσεων και καλών πρακτικών, καθώς και κάθε άλλης απαραίτητης πράξης, ιδίως, για τη ρύθμιση θεμάτων που αφορούν: α) Στην οικονομική ρύθμιση, απλούστευση, στη διαφάνεια και στη συμβατότητα των τελών, χρεώσεων και κυρώσεων των λιμενικών υπηρεσιών και των ζητημάτων πρόσβασης επί όλων των ελληνικών λιμένων και επί των συνδεδεμένων με αυτούς εγκαταστάσεων, σύμφωνα με την εθνική και ευρωπαϊκή νομοθεσία περί ανταγωνισμού και παροχής λιμενικών υπηρεσιών και χρηματοοικονομικής διαφάνειας. β) Στην τυποποίηση της διαδικασίας αριθμητικού προσδιορισμού και υπολογισμού, επιβολής και

είσπραξης ποινικών ρητρών ή άλλων συμβατικών αξιώσεων που προβλέπονται στις Συμβάσεις Παραχώρησης, καθώς και στην τυποποίηση της διαδικασίας διατύπωσης και κρίσης των αντιρρήσεων των ενδιαφερομένων κατά των αποφάσεων επιβολής. [...]. γ) Στην άσκηση των λοιπών ρυθμιστικών και άλλων αρμοδιοτήτων της, [...].».

Σύμφωνα με την παρ. 1 του Άρθρου 113 «Ρυθμιστικές αρμοδιότητες» του Ν.4389/2016 προβλέπεται ότι: «Η Ρ.Α.Λ. έχει την αρμοδιότητα να λαμβάνει ρυθμιστικά μέτρα, ανάλογα με τον επιδιωκόμενο σκοπό, για: α) την παρακολούθηση και εφαρμογή των όρων και διατάξεων των Συμβάσεων Παραχώρησης στους λιμένες, ιδίως σε ό,τι αφορά την τήρηση των κανόνων ανταγωνισμού, του συμφωνημένου επιπέδου εξυπηρέτησης και τη συμμόρφωση προς τους χρηματοοικονομικούς στόχους, β) την τήρηση των υποχρεώσεων των δημόσιων και ιδιωτικών φορέων του εθνικού λιμενικού συστήματος λιμένων στο πλαίσιο της σχετικής κείμενης εθνικής και ευρωπαϊκής νομοθεσίας, ιδίως σε σχέση με δημόσιες συμβάσεις, Συμβάσεις Παραχώρησης και τους κανόνες ανταγωνισμού και του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 2017/352 (L57/1), γ) τη ρύθμιση, εποπτεία και συμμόρφωση με την εθνική και ευρωπαϊκή νομοθεσία, συμπεριλαμβανομένου του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 2017/352: αα) επί των τελών και χρεώσεων λιμενικών υποδομών και υπηρεσιών, ββ) επί της υποχρέωσης παροχής δημόσιας υπηρεσίας και πρόσβασης στο λιμενικό τομέα και τις αγορές λιμενικών υπηρεσιών, ιδίως σύμφωνα με τις Συμβάσεις Παραχώρησης και τη νομοθεσία περί ανταγωνισμού, συμβάσεων και λιμενικών υπηρεσιών, γγ) επί αναληφθεισών δεσμεύσεων για τα ανωτέρω θέματα, δ) τη διαμεσολάβηση και επίλυση διαφορών ενδιαφερομένων μερών μεταξύ χρηστών και φορέων διαχείρισης, τη διαιτησία, σύμφωνα με Κανονισμό που εκδίδει η Ρυθμιστική Αρχή Λιμένων, τη διαχείριση παραπόνων και καταγγελιών, και τη λήψη δεσμευτικών αποφάσεων επί αυτών σε εύλογο χρονικό διάστημα, σε κάθε θέμα αρμοδιότητάς της, ε) [...], στ) [...]» και σύμφωνα με την παρ. 2 του ίδιου Άρθρου, «Περαιτέρω, η Ρ.Α.Λ. είναι αρμόδια για: α) την επεξεργασία και πρόταση στον Υπουργό Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής των αναγκαίων νομοθετικών διατάξεων για κάθε θέμα αρμοδιότητάς της, β) τη σύνταξη και υποβολή προς κάθε συναρμόδιο Υπουργείο ή Ανεξάρτητη Αρχή εισηγήσεων για κάθε θέμα αρμοδιότητάς της, γ) [...], δ) τον έλεγχο συμβατότητας, αναλογικότητας σε σχέση με την παρεχόμενη υπηρεσία και λήψη των αναγκαίων ρυθμιστικών μέτρων επί της μεθοδολογίας και του καθορισμού των τελών λιμενικών υπηρεσιών και των τελών λιμενικών υποδομών, τη γνωμοδότηση κατόπιν σχετικού ερωτήματος του Υπουργού Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής στο Υπουργείο Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής επί ειδικών θεμάτων λιμένων περιλαμβανομένων και μέτρων για την ανάπτυξη και εκσυγχρονισμό του εθνικού λιμενικού συστήματος, ε) την άσκηση των συμβατικών δικαιωμάτων του Ελληνικού Δημοσίου που απορρέουν από Συμβάσεις Παραχώρησης στο όνομα και για λογαριασμό του. [...].».

Σύμφωνα με την παρ. 1 του Άρθρου 132 «Τελικές και μεταβατικές διατάξεις κεφαλαίου» του Ν.4389/2016 προβλέπεται ότι: «1. Σε περίπτωση αμφιβολίας ως προς το φορέα της εξουσίας ή της αρμοδιότητας που σχετίζεται με διατάξεις του παρόντος νόμου και εφόσον τα σχετικά ζητήματα δεν ρυθμίζονται από άλλη ειδικότερη διάταξη, αυτή επιλύεται ως εξής: α) [...], β) Όταν η αμφιβολία αφορά στην κατανομή της εξουσίας ή της αρμοδιότητας μεταξύ των φορέων του παρόντος νόμου, αυτή επιλύεται ως εξής: αα) Κάθε εξουσία ή αρμοδιότητα παρακολούθησης, εποπτείας και ελέγχου συμμόρφωσης του παραχωρησιούχου με τους όρους της Σύμβασης Παραχώρησης αναφορικά με οποιαδήποτε λιμενική ζώνη της ελληνικής επικράτειας, ασκείται από τη Ρ.Α.Λ., ββ) [...]» και σύμφωνα με τις παρ. 3 και 4 του ίδιου Άρθρου «3. Η Ρ.Α.Λ. ασκεί ως εντολοδόχος του Ελληνικού Δημοσίου και κάθε άλλη αρμοδιότητά του που είναι συναφής με τη Σύμβαση Παραχώρησης και δεν έχει ρητά απονεμηθεί σε κάποια υπηρεσία ή φορέα του, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά στον παρόντα ή άλλο νόμο. 4. Οι αρμοδιότητες που απονέμονται με τις διατάξεις του παρόντος, δεν θίγουν ειδικότερες διατάξεις νόμων που κυρώνουν Συμβάσεις Παραχώρησης και ερμηνεύονται υπό το πρίσμα των διατάξεων αυτών. Η άσκηση όλων των αρμοδιοτήτων που απονέμονται στη

Ρ.Α.Λ. με τις διατάξεις των άρθρων 112 και 113 του παρόντος νόμου τελεί υπό την επιφύλαξη ειδικότερων διατάξεων Συμβάσεων Παραχώρησης ή των νόμων που έχουν κυρωθεί έως και τη δημοσίευση του παρόντος νόμου.».

Σύμφωνα με την παρ. 2 του Άρθρου 2 «Κρατική Εποπτεία» του Ν.4404/2016 προβλέπεται ότι: «Το Δημόσιο επιβλέπει το σύνολο των δραστηριοτήτων εντός του Λιμένα Πειραιά, καθώς και το σύνολο των δραστηριοτήτων εντός της χερσαίας και θαλάσσιας ζώνης του Λιμένα Πειραιά, σύμφωνα με τις διατάξεις της Σύμβασης Παραχώρησης και την εφαρμοστέα κείμενη νομοθεσία.».

Σύμφωνα με την παρ. 2 του Άρθρου 2 «ΡΥΘΜΙΣΤΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΛΙΜΕΝΩΝ» της κυρωθείσας με το Άρθρο 1 του Ν.4404/2016 Σύμβασης Παραχώρησης προβλέπεται ότι: «Εκτός από τις αρχές που έχουν νομοθετική αρμοδιότητα κατά την ουσιαστική έννοια και παρατίθενται στο Άρθρο 2.1, δυνάμει του άρθρου 43 του Νόμου 4150/2013 (ΦΕΚ Α' 102/29.4.2013), όπως ισχύει συστάθηκε μια νέα οικονομική ρυθμιστική αρχή με την αρμοδιότητα της ρύθμισης ορισμένων πτυχών του ελληνικού λιμενικού συστήματος (συμπεριλαμβανομένου του Λιμένα Πειραιά), δηλαδή η Ρυθμιστική Αρχή Λιμένων (η ΡΑΛ). Η ΡΑΛ έχει λάβει τις εξουσίες και αρμοδιότητες, που παρατίθενται στο ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 2.2, οι οποίες επιδέχονται περαιτέρω υλοποίησης (συμπεριλαμβανομένης της υλοποίησης μέσω της έκδοσης εξουσιοδοτικών διατάξεων), όπως προβλέπεται στον Νόμο 4150/2013.».

Σύμφωνα με το Παράρτημα 2.2 «Εξουσίες και Αρμοδιότητες της ΡΑΛ» της κυρωθείσας με το Άρθρο 1 του Ν.4404/2016 Σύμβασης Παραχώρησης προβλέπεται ότι: «(α) Η παρακολούθηση της εφαρμογής των όρων και διατάξεων των συμβάσεων παραχώρησης στους λιμένες, η τήρηση των υποχρεώσεων των λιμένων στο πλαίσιο της σχετικής κείμενης-εθνικής και ευρωπαϊκής νομοθεσίας, κυρίως σε σχέση με δημόσιες συμβάσεις, συμβάσεις παραχώρησης και τους κανόνες ανταγωνισμού, την υποχρέωση παροχής δημόσιας υπηρεσίας στον λιμενικό τομέα, (β) Η διαμεσολάβηση και επίλυση διαφορών μεταξύ χρηστών και φορέων διαχείρισης, (γ) Η διαχείριση παραπόνων και η λήψη δεσμευτικών αποφάσεων επ' αυτών σε εύλογο χρονικό διάστημα, (δ) Η υποστήριξη προς τις αρμόδιες αρχές για την κατάρτιση προδιαγραφών δημοσίων συμβάσεων (παραχωρήσεις, εκμίσθωση χερσαίας ζώνης) και των σχετικών ανανεώσεων που προτείνονται από τον φορέα διαχείρισης, (ε) Η παρακολούθηση της εφαρμογής των όρων των δημοσίων συμβάσεων, εξασφαλίζοντας ιδίως την τήρηση του συμφωνηθέντος επιπέδου εξυπηρέτησης, προσδιορίζοντας τα επίπεδα απόδοσης, επενδύσεων, δημιουργίας θέσεων απασχόλησης και τη συμμόρφωση με τους χρηματοοικονομικούς στόχους, (στ) Η εξασφάλιση, σε συνεργασία με την Επιτροπή Ανταγωνισμού, της πιστής εφαρμογής της αντιμονοπωλιακής νομοθεσίας στον κλάδο, η αποτροπή κατάχρησης δεσπίζουσας θέσης, εναρμονισμένων πρακτικών, εξοντωτικής τιμολόγησης και άλλων πρακτικών που στρεβλώνουν τον ανταγωνισμό, (ζ) Η έκδοση δεσμευτικών οδηγιών για θέματα σχετικά με την απλούστευση, διαφάνεια και εναρμόνιση τελών κοινού ενδιαφέροντος για όλους τους ελληνικούς λιμένες, προωθώντας τον υγιή ανταγωνισμό μεταξύ εγχώριων λιμένων, (η) Η γνωμοδότηση επί της μεθοδολογίας και του καθορισμού των τελών λιμενικών υπηρεσιών και των τελών λιμενικών υποδομών, (θ) Η γνωμοδότηση, κατόπιν σχετικού αιτήματος, στο Υπουργείο Ναυτιλίας και Αιγαίου επί ειδικών θεμάτων λιμένων- περιλαμβανομένων και μέτρων για την ανάπτυξη και εκσυγχρονισμό του εθνικού λιμενικού συστήματος.».

Επομένως, σύμφωνα με τα ανωτέρω, η Αρχή δύναται εντός των αρμοδιοτήτων της να διαπιστώνει μια πραγματική κατάσταση αναφορικά με την εκτέλεση και ερμηνεία των Συμβάσεων Παραχώρησης και κατά συνέπεια, σύμφωνα με τις ανωτέρω νομοθετικές διατάξεις, η Ρ.Α.Λ. είναι καθ' ύλην αρμόδια να εξετάσει και να γνωμοδοτήσει επί του εν θέματι ζητήματος. Η παροχή Γνωμοδότησης της Αρχής, επί του εν θέματι ζητήματος, εμπίπτει στο πεδίο αρμοδιότητάς της και υπαγορεύεται από τη μέριμνα για την εποπτεία και τη διασφάλιση της νομιμότητας μεταξύ

δημοσίων και ιδιωτικών φορέων του εθνικού λιμενικού συστήματος. Η, δε, ερμηνεία των διατάξεων Συμβάσεων Παραχώρησης εμπύπτει στο πεδίο αρμοδιότητάς της και υπαγορεύεται από τη μέριμνα για την ομαλή εκτέλεση αυτών. Επιπλέον, η ερμηνεία που δίδει η Ρ.Α.Λ. δεν αποτελεί τροποποίηση της Σύμβασης Παραχώρησης αλλά καθοδηγεί τα συμβαλλόμενα Μέρη και αποτελεί εργαλείο διαχείρισης της Σύμβασης Παραχώρησης.

Τα όρια της ερμηνείας της ορίζονται από το Άρθρο 29.6 της ΣΠ, σύμφωνα με το οποίο «Κάθε διάταξη της παρούσας Σύμβασης θα είναι έγκυρη και εκτελεστή στον μέγιστο δυνατό βαθμό που επιτρέπεται από τον νόμο. Εάν διατάξεις της παρούσας Σύμβασης τυχόν κηρυχθούν άκυρες, μη εκτελέσιμες ή παράνομες από οποιοδήποτε αρμόδιο διαιτητικό ή άλλο δικαστήριο, η εν λόγω ακυρότητα, μη εκτελεσιμότητα ή παρανομία δεν θα θέσει σε κίνδυνο ούτε θα επηρεάσει τις υπόλοιπες διατάξεις της παρούσας Σύμβασης, οι οποίες θα παραμείνουν σε πλήρη ισχύ. Εάν οποιαδήποτε τέτοια διάταξη της παρούσας Σύμβασης κριθεί άκυρη, μη εκτελέσιμη ή παράνομη, τα μέρη θα καταβάλουν αμελλητί κάθε δυνατή προσπάθεια διαπραγμάτευσης νέων διατάξεων, ώστε να εξαλειφθεί η εν λόγω ακυρότητα, μη εκτελεσιμότητα ή παρανομία και η παρούσα Σύμβαση να αποκατασταθεί όσο το δυνατόν πλησιέστερα στον αρχικό της σκοπό και ισχύ.».

Συνεπώς, παραδεκτώς ήχθη προς συζήτηση και εξετάστηκε η εν θέματι υπόθεση ενώπιον της Ρ.Α.Λ.

Β. Νομικό Πλαίσιο

Ι. Άρθρα 128, 131 και 132 του Ν.4389/2016 και Αιτιολογική Έκθεση επί της Αρχής σημεία 1 και 8 του Κεφαλαίου Ζ' του ίδιου Νόμου.

Σύμφωνα με το **Άρθρο 128** «Σκοπός και αρμοδιότητες Δ.Α.Λ.» του Ν.4389/2016 προβλέπεται ότι: «**1.** Σκοπός της Δ.Α.Λ. είναι να συμβάλει, στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων που της απονέμονται, στην επίτευξη των προγραμματικών στόχων του ελληνικού λιμενικού συστήματος, στους οποίους και περιλαμβάνονται: **(α)** Η συμβολή στην τοπική, περιφερειακή και εγχώρια οικονομική, κοινωνική και κοινοτική ευημερία, σε αντιστοιχία με την κομβική και μακροοικονομική σημασία των Λιμένων. **(β)** Η διευκόλυνση της οικονομικής ανάπτυξης και ευημερίας των περιοχών, κοινοτήτων και των κλάδων της οικονομίας, που εξυπηρετούνται από τους Λιμένες ή μέσω αυτού. **(γ)** Η προστασία του περιβάλλοντος εντός των Λιμένων σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία. **(δ)** Η αδιάλειπτη διαθεσιμότητα και παροχή αξιόπιστων και ποιοτικών υπηρεσιών από τους φορείς διαχείρισης λιμένων σε πλοία, επιβάτες και φορτία, σύμφωνα με την αρχή της απαγόρευσης διάκρισης, με την επιφύλαξη του κατ' εξαίρεση επιτρεπτού τέτοιας διάκρισης, στο μέτρο που προβλέπεται ειδικά από τη Σύμβαση Παραχώρησης και σύμφωνα με την εφαρμοστέα κείμενη νομοθεσία. **(ε)** Η αναβάθμιση του επιπέδου των παρεχόμενων στους χρήστες και το κοινό υπηρεσιών εντός των Λιμένων, σε συνεργασία με τη Ρ.Α.Λ. και τη ΓΓΛΠΝΕ. **(στ)** Η συνεργασία όλων των αρμοδίων φορέων της Ελληνικής Δημοκρατίας για την κατοχύρωση και τον έλεγχο των εργασιακών δικαιωμάτων και των συνδικαλιστικών ελευθεριών στη λιμενική ζώνη με την παρακολούθηση της εφαρμογής των ισχυουσών Συλλογικών Συμβάσεων Εργασίας και των κατά περίπτωση εφαρμοστέων νομοθετημάτων εθνικής, διεθνούς και ενωσιακής προέλευσης. Σε κάθε περίπτωση διαπίστωσης από τη Δ.Α.Λ. οποιασδήποτε παραβίασης των ανωτέρω αναφερόμενων νομοθετημάτων ενημερώνονται αμελλητί οι αρμόδιες ενωσιακές και εθνικές αρχές. **(ζ)** Η εν γένει εφαρμογή εντός λιμενικής ζώνης της κείμενης νομοθεσίας σε συνεργασία με τη Ρ.Α.Λ. και τη ΓΓΛΠΝΕ. Οι αρμοδιότητες που απονέμονται με τις διατάξεις του παρόντος στη Δ.Α.Λ. δε θίγουν τις αρμοδιότητες της Γενικής Γραμματείας Λιμένων, Λιμενικής Πολιτικής και Ναυτιλιακών Επενδύσεων του Υπουργείου Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής, σύμφωνα με την εκάστοτε κείμενη

νομοθεσία. **2.** Η Δ.Α.Λ. ασκεί κάθε αρμοδιότητα, εξουσία ή ευχέρεια φορέα διοίκησης λιμένα που περιέρχεται ειδικά στον Υπουργό Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής με διάταξη νόμου που κυρώνει Σύμβαση Παραχώρησης μεταξύ του Ελληνικού Δημοσίου και του φορέα αυτού, εφόσον αυτή δεν απονέμεται με άλλη διάταξη νόμου ή απόφαση του Υπουργού αυτού σε άλλον φορέα. **3.** [...]. **4.** [...]. **5.** Κατά των πράξεων που εκδίδει η Δ.Α.Λ. σύμφωνα με την παράγραφο 2 του παρόντος άρθρου και η Δ.Α.Λ. Π σύμφωνα με την παράγραφο 4 του άρθρου 131 του παρόντος επιτρέπεται η άσκηση ενδικοφανούς προσφυγής ενώπιον του Υπουργού Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής. Η ενδικοφανής προσφυγή του προηγούμενου εδαφίου ασκείται με κατάθεση στη Γενική Γραμματεία Λιμένων και Λιμενικής Πολιτικής του Υπουργείου Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής, μέσα σε ανατρεπτική προθεσμία δεκαπέντε (15) ημερών, από τη δημοσίευση της πράξης. Ο Υπουργός Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής υποχρεούται να εκδώσει την απόφαση του μέσα σε δέκα (10) ημέρες από την κατάθεση της προσφυγής. Αν παρέλθει άπρακτη η προθεσμία του προηγούμενου εδαφίου, η προσφυγή θεωρείται ότι έχει απορριφθεί σιωπηρά.».

Σύμφωνα με το **Άρθρο 131** «Ίδρυση Περιφερειακού Γραφείου Δ.Α.Λ. Πειραιά» του Ν.4389/2016 προβλέπεται ότι: **«1.** [...]. **2.** Συνιστάται Περιφερειακό Γραφείο Δ.Α.Λ. Πειραιά (Δ.Α.Λ.-Π) με έδρα στο Δήμο Πειραιά. Με απόφαση του Σ.Δ. επικεφαλής της Δ.Α.Λ.-Π ορίζεται μέλος ή υπάλληλος της Δ.Α.Λ.. Το Περιφερειακό Γραφείο Δ.Α.Λ. Πειραιά (Δ.Α.Λ.-Π.) λειτουργεί ως αποκεντρωμένη υπηρεσία της Δ.Α.Λ. και υποστηρίζεται από τις Διευθύνσεις και τα Τμήματα της τελευταίας. **3.** [...] **4.** Στο πλαίσιο της παραγράφου 2 του άρθρου 128 του παρόντος νόμου και κατόπιν απόφασης του Συμβουλίου Διοίκησης Δ.Α.Λ., η Δ.Α.Λ.-Π ασκεί όλες τις εξουσίες, αρμοδιότητες και ευχέρειες, που περιέρχονται ειδικά στον Υπουργό Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής δυνάμει του νόμου που κυρώνει τη Σύμβαση Παραχώρησης μεταξύ του Ελληνικού Δημοσίου και της ανώνυμης εταιρίας με την επωνυμία “Οργανισμός Λιμένος Πειραιώς Α.Ε.” (ΟΛΠ Α.Ε.), εφόσον αυτή δεν απονέμεται με άλλη διάταξη νόμου ή απόφαση του Υπουργού αυτού σε άλλον φορέα. Με απόφαση του Υπουργού Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής, η οποία εκδίδεται εντός τριών (3) μηνών από την έκδοση του παρόντος, δύναται να εξειδικεύονται κατά περιεχόμενο οι ως άνω αρμοδιότητες. Η παράλειψη έκδοσης της απόφασης αυτής δεν κωλύει την εφαρμογή του παρόντος άρθρου. **5.** [...]. **6.** [...]. **7.** [...]».

Σύμφωνα με το **Άρθρο 132** «Τελικές και μεταβατικές διατάξεις κεφαλαίου» του Ν.4389/2016 προβλέπεται ότι: **«1.** Σε περίπτωση αμφιβολίας ως προς το φορέα της εξουσίας ή της αρμοδιότητας που σχετίζεται με διατάξεις του παρόντος νόμου και εφόσον τα σχετικά ζητήματα δεν ρυθμίζονται από άλλη ειδικότερη διάταξη, αυτή επιλύεται ως εξής: **α)** Όταν η αμφιβολία αφορά στην ανάθεση της εξουσίας ή αρμοδιότητας στο φορέα εκμετάλλευσης με βάση τη Σύμβαση Παραχώρησης, πρέπει να θεωρηθεί ότι ο παραχωρησιούχος έχει από τη Σύμβαση τη σχετική εξουσία ή αρμοδιότητα. **β)** Όταν η αμφιβολία αφορά στην κατανομή της εξουσίας ή της αρμοδιότητας μεταξύ των φορέων του παρόντος νόμου, αυτή επιλύεται ως εξής: **αα)** Κάθε εξουσία ή αρμοδιότητα παρακολούθησης, εποπτείας και ελέγχου συμμόρφωσης του παραχωρησιούχου με τους όρους της Σύμβασης Παραχώρησης αναφορικά με οποιαδήποτε λιμενική ζώνη της ελληνικής επικράτειας, ασκείται από τη Ρ.Α.Λ.. **ββ)** Πλην διαφορετικής ρύθμισης του παρόντος ή άλλου νομοθετήματος και υπό την επιφύλαξη αρμοδιότητας άλλων φορέων της Ελληνικής Δημοκρατίας, η Δ.Α.Λ. μεριμνά για την εφαρμογή της κείμενης νομοθεσίας στη λιμενική ζώνη και για τη συμμόρφωση με υποχρεώσεις που δεν απορρέουν από τέτοια Σύμβαση Παραχώρησης. **2.** [...]. **3.** Η Ρ.Α.Λ. ασκεί ως εντολοδόχος του Ελληνικού Δημοσίου και κάθε άλλη αρμοδιότητά του που είναι συναφής με τη Σύμβαση Παραχώρησης και δεν έχει ρητά απονεμηθεί σε κάποια υπηρεσία ή φορέα του, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά στον παρόντα ή άλλο νόμο.. **4.** Οι αρμοδιότητες που απονέμονται με τις διατάξεις του παρόντος, δεν θίγουν ειδικότερες διατάξεις νόμων που κυρώνουν Συμβάσεις Παραχώρησης και

ερμηνεύονται υπό το πρίσμα των διατάξεων αυτών. Η άσκηση όλων των αρμοδιοτήτων που απονέμονται στη Ρ.Α.Λ. με τις διατάξεις των άρθρων 112 και 113 του παρόντος νόμου τελεί υπό την επιφύλαξη ειδικότερων διατάξεων Συμβάσεων Παραχώρησης ή των νόμων που έχουν κυρωθεί έως και τη δημοσίευση του παρόντος νόμου.» **5.** [...] **6.** [...] **7.** [...] **8.** [...].».

Σύμφωνα με τα σημεία **1** και **8** επί της Αρχής της Αιτιολογικής Έκθεσης του Κεφαλαίου Ζ' του ίδιου Νόμου προβλέπεται ότι: «**1.** Βασικό χαρακτηριστικό της λειτουργίας αρχικά των λιμενικών ταμείων και στη συνέχεια των οργανισμών λιμένων ήταν η σύμπτωση στον ίδιο φορέα αρμοδιοτήτων αφενός εποπτικής και διαχειριστικής αρμοδιότητας, δηλαδή αρμοδιοτήτων δημοσίου συμφέροντος, αφετέρου παροχής λιμενικών υπηρεσιών, δηλαδή εμπορικών δραστηριοτήτων. Το Εθνικό λιμενικό σύστημα συμπεριλαμβάνει 16 Λιμένες Διεθνούς Ενδιαφέροντος και 12 εξ αυτών διοικούνται από ανώνυμες εμπορικές εταιρείες που ελέγχονται από το Ελληνικό Δημόσιο. Βασικός σκοπός των ανωτέρω κρατικών ανωνύμων εταιρειών ήταν αφενός η άσκηση των εποπτικών αρμοδιοτήτων μιας λιμενικής αρχής, αφετέρου η εμπορική αξιοποίηση των λιμένων σύμφωνα με συμβάσεις παραχώρησης που είχε συνάψει το Ελληνικό Δημόσιο με κάθε μία από τις προαναφερόμενες ανώνυμες εταιρείες του. Βασικό προβληματισμό σχετικά με τη λειτουργία των ελληνικών λιμένων ήταν η σύμπτωση αρμοδιοτήτων διαφορετικής φύσης και ποιότητας, ενίοτε και εξ ορισμού συγκρουόμενων, στο ίδιο πρόσωπο. Η σύγχυση αυτή ήταν έντονη στην περίπτωση των νομικών εκείνων προσώπων (Οργανισμών Λιμένος ή Λιμενικών Ταμείων) που ενεργούσαν ταυτόχρονα τόσο ως φορείς εποπτικής και διαχειριστικής αρμοδιότητας, δηλαδή ασκούσαν δημόσια εξουσία, όσο και ως πάροχοι των λιμενικών υπηρεσιών, δηλαδή ως φορείς της ιδιωτικής οικονομίας. Επομένως, η εποπτική αρμοδιότητα προσέκρουε σε μεγάλο βαθμό στην ταύτιση ελέγχοντος και ελεγχόμενου. [...]. **8.** Με βάση τις αναγκαίες πλέον προσαρμογές στο σύστημα θεσμικού ελέγχου της παροχής λιμενικών υπηρεσιών, η Προστασία του δημοσίου συμφέροντος εξασφαλίζεται από το τρίπτυχο Υπουργείο Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής – Ρ.Α.Λ. – Δ.Α.Λ. Συγκεκριμένα: Το Υπουργείο Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής μέσω της Γενικής Γραμματείας Λιμένων, Λιμενικής Πολιτικής και Ναυτιλιακών Επενδύσεων αποτελεί τον αρμόδιο φορέα για τη διαμόρφωση της εθνικής λιμενικής πολιτικής. Η Ρ.Α.Λ. αναδεικνύεται σε ανεξάρτητη αρχή εποπτείας των εμπορικών μεθόδων και πρακτικών των παρόχων λιμενικών υπηρεσιών, με αναβάθμιση του εποπτικού της ρόλου, ώστε να δύναται να λαμβάνει ρυθμιστικά μέτρα για τη διασφάλιση της ακώλυτης παροχής λιμενικών υπηρεσιών στους χρήστες, της ακώλυτης πρόσβασης σε λιμενικές υπηρεσίες και της εύρυθμης λειτουργίας της συναφούς αγοράς λιμενικών υπηρεσιών, σύμφωνα με το κοινοτικό και εθνικό δίκαιο και σε συνεργασία με την Επιτροπή Ανταγωνισμού. Τέλος, η Δ.Α.Λ. αποτελεί δημόσιο φορέα με διοικητική και οικονομική αυτοτέλεια στον οποίο ανατίθεται η άσκηση των διοικητικής φύσης εξουσιών/αρμοδιοτήτων, οι οποίες αφαιρούνται από τους Οργανισμούς Λιμένα δυνάμει των διατάξεων των Συμβάσεων Παραχώρησης, λόγω της ιδιωτικοποίησης, σε συνεργασία με τη Ρ.Α.Λ. και τη Γενική Γραμματεία Λιμένων, Λιμενικής Πολιτικής και Ναυτιλιακών Επενδύσεων. Διευκρινίζεται ότι η Δ.Α.Λ. σε καμία περίπτωση δεν παρεμβαίνει στην άσκηση επιχειρηματικής δραστηριότητας ή τη λήψη επιχειρηματικών αποφάσεων.».

Τέλος, δυνάμει της παρ. 1 του Άρθρου 86 του Δ' Κεφαλαίου του Δ' Μέρους του Ν.4676/2020 (ΦΕΚ Α' 67) καταργείται η Δ.Α.Λ. Σύμφωνα με το προαναφερθέν Άρθρο (Άρθρο 86 του Ν.4676/2020), προβλέπεται ότι: «**1.** Η Δημόσια Αρχή Λιμένων (Δ.Α.Λ.) που ιδρύθηκε και λειτουργεί με τις διατάξεις των άρθρων 127 επ. του ν. 4389/2016 (Α' 94), όπως ισχύει, καθώς και τα Περιφερειακά Γραφεία αυτής, καταργούνται. Οι θέσεις προσωπικού που συστάθηκαν με την παράγραφο 8 του άρθρου 130 του ν. 4389/2016 διατηρούνται στο Υπουργείο Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής. Οι προβλεπόμενες στο άρθρο 128 του ν. 4389/2016 αρμοδιότητες της Δ.Α.Λ. και των Περιφερειακών

Γραφείων αυτής ασκούνται από τον Υπουργό Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής και δύνανται να μεταβιβαστούν σε άλλα όργανα και υπηρεσίες του Υπουργείου Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής με το προεδρικό διάταγμα της παραγράφου 2. 2. Με προεδρικό διάταγμα που εκδίδεται κατόπιν πρότασης του Υπουργού Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής, καθορίζονται θέματα που αφορούν στη μεταβίβαση των αρμοδιοτήτων της Δ.Α.Λ. και των Περιφερειακών Γραφείων, θέματα προσωπικού, καθώς και κάθε άλλη λεπτομέρεια που αφορά στην εφαρμογή της παραγράφου 1. [...].».

II. Άρθρα 2, 5, 6 και 20 του Ν.4404/2016, και Αιτιολογική Έκθεση επί της Αρχής σημεία 12, 15, 16, 17, 18, 23, 24 και 27 του ίδιου Νόμου.

Σύμφωνα με το Άρθρο 2 «Κρατική εποπτεία» του Ν.4404/2016 προβλέπεται ότι: «**1.** Σύμφωνα με τις διατάξεις της Σύμβασης Παραχώρησης, η “Οργανισμός Λιμένας Πειραιώς Α.Ε.” ενεργεί ως διαχειριστική αρχή του Λιμένα Πειραιά και ως πάροχος ολοκληρωμένων λιμενικών υπηρεσιών εντός του Λιμένα Πειραιά. **2.** Το Δημόσιο επιβλέπει το σύνολο των δραστηριοτήτων εντός του Λιμένα Πειραιά, καθώς και το σύνολο των δραστηριοτήτων εντός της χερσαίας και θαλάσσιας ζώνης του Λιμένα Πειραιά, σύμφωνα με τις διατάξεις της Σύμβασης Παραχώρησης και την εφαρμοστέα κείμενη νομοθεσία.».

Σύμφωνα με το Άρθρο 5 «Εξουσιοδότηση και εφαρμογή κανονισμών» του Ν.4404/2016 προβλέπεται ότι: «**1.** Καμία διάταξη της Σύμβασης Παραχώρησης δεν επιτρέπεται να ερμηνεύεται με τρόπο που εμποδίζει την άσκηση των αρμοδιοτήτων του Υπουργού Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής, οι οποίες σε καμία περίπτωση δεν επιτρέπεται να ασκούνται με τρόπο αντίθετο με τα προβλεπόμενα στην κυρούμενη Σύμβαση Παραχώρησης. **2.** Καμία διάταξη της Σύμβασης Παραχώρησης δεν επιτρέπεται να ερμηνεύεται με τρόπο που εμποδίζει την άσκηση των αρμοδιοτήτων του Υπουργού Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής, ιδίως εκείνων που αφορούν στην έκδοση κανονισμών που διέπουν οποιοδήποτε από τα διοικητικά θέματα αναφορικά με το Λιμένα Πειραιά, περιλαμβάνοντας: α) [...] β) [...], γ) [...], δ) [...], ε) [...], στ) τους κανόνες και τις διαδικασίες σχετικά με την επίβλεψη της παροχής λιμενικών υπηρεσιών, συμπεριλαμβανομένης, μεταξύ άλλων, κάθε υπηρεσίας από αυτές των κατηγοριών που απαριθμούνται στο άρθρο 11.1 και 11.2 της Σύμβασης Παραχώρησης, ζ) κάθε ζήτημα που σχετίζεται με την τάξη και την ασφάλεια κατά την πλεύση των σκαφών, τη χερσαία κυκλοφορία, τον ελλιμενισμό των σκαφών, την παροχή λιμενικών υπηρεσιών, τη φορτοεκφόρτωση, καθώς και την επιβίβαση και αποβίβαση επιβατών, συμπεριλαμβανομένης της καθιέρωσης κατηγοριών κατάταξης κινδύνου και της ισχύος ειδικών καθεστώτων σε ορισμένες τάξεις ή κατηγορίες για καθένα από τα προαναφερθέντα ζητήματα, η) [...], θ) κανόνες και κανονισμούς για την πρόληψη της ρύπανσης ή μόλυνσης της θαλάσσιας, χερσαίας και εναέριας λιμενικής ζώνης, συμπεριλαμβανομένης της απόρριψης υγρών, υλικών, ουσιών ή αντικειμένων στα λιμενικά ύδατα και στις αποβάθρες ή ποικίλων ειδών εκπομπών στην ατμόσφαιρα, για τον ορισμό μέτρων προφύλαξης σχετικά με τη φορτοεκφόρτωση και τη διαχείριση ενδεχομένως ρυπογόνων, μολυσματικών, οχληρών ή κινδυνωδών φορτίων, καθώς και τις δέουσες ενέργειες σε περίπτωση διάχυσης ρύπων, απόρριψης απορριμμάτων και αποβλήτων των πλοίων, ι) την ενίσχυση των αρμόδιων παράκτιων σταθμών της Ελληνικής Ακτοφυλακής, υπό την ιδιότητά της ως “Λιμενικής Αρχής” ή/και οποιασδήποτε μέλλουσας αρχής ή αρχών ήθελε ιδρυθούν βάσει της ισχύουσας νομοθεσίας προκειμένου να επιβλέψουν τη λειτουργία του Λιμένα Πειραιά με αρμοδιότητες, εξουσίες και καθήκοντα επίβλεψης, παρακολούθησης και ελέγχου των προαναφερθέντων τομέων, καθώς και ζητήματα εφαρμογής των ισχυόντων κανονισμών και επιβολής διοικητικών κυρώσεων. **3.** Καμία διάταξη της Σύμβασης Παραχώρησης δεν επιτρέπεται να ερμηνεύεται με τρόπο που εμποδίζει ή αποκλείει την εφαρμογή Γενικών Κανονισμών Λιμένα και/ή Ειδικών Κανονισμών Λιμένα που βρίσκονται σε ισχύ στο Λιμένα Πειραιά, ή την έκδοση

περαιτέρω όμοιων κανονισμών, σύμφωνα με τις Ενότητες 156 κ.ε. του Κώδικα Δημόσιου Ναυτικού Δικαίου (ν.δ. 187/1973, Α'261).».

Σύμφωνα με το **Άρθρο 6** «Κοινή χρήση της Λιμενικής Ζώνης του Λιμένα Πειραιά» του Ν.4404/2016 προβλέπεται ότι: «**1.** Κατά την εκτέλεση των δραστηριοτήτων της σύμφωνα με τη Σύμβαση Παραχώρησης, η “Οργανισμός Λιμένος Πειραιώς Α.Ε.” υποχρεούται να σέβεται και να διατηρεί τη φύση της Λιμενικής Ζώνης ως κοινόχρηστου δημόσιου πράγματος, να διασφαλίζει ότι ο Λιμένας Πειραιά λειτουργεί ως δημόσιος λιμένας και να εξασφαλίζει την πρόσβαση των χρηστών σε αυτόν, σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις. **2.** [...]. **3.** Επί των διαφορών που αναφύονται από την εφαρμογή των δύο προηγούμενων παραγράφων, και οι οποίες διακρίνονται από εκείνες που εμπίπτουν στην παράγραφο 3 του άρθρου 9, μεταξύ, αφενός, της “Οργανισμός Λιμένος Πειραιώς Α.Ε.” και, αφετέρου, οποιουδήποτε χρήστη ή χρηστών ή/και οποιουδήποτε άλλου προσώπου αποδεικνύει έννομο συμφέρον, αρμόδιο Δικαστήριο είναι το Μονομελές Πρωτοδικείο Πειραιά. Οι απαιτήσεις της παρούσας παραγράφου εκδικάζονται κατά τη διαδικασία των ασφαλιστικών μέτρων. Η απόφαση του δικαστηρίου εκδίδεται μέσα σε δύο (2) μήνες από την πρώτη συζήτηση στο ακροατήριο και κηρύσσεται υποχρεωτικά προσωρινά εκτελεστή. **4.** [...]».

Σύμφωνα με το **Άρθρο 20** «Διαδικαστικές και τελικές διατάξεις» του Ν.4404/2016 προβλέπεται ότι: «**1.** Κάθε γενική ή ειδική διάταξη νόμου που είναι αντίθετη με τις διατάξεις του παρόντος νόμου ή ρυθμίζει ζητήματα όμοια προς αυτά του παρόντος νόμου, καταργείται. **2α.** Από την έκδοση του παρόντος νόμου και με την επιφύλαξη διαφορετικής ειδικής ρύθμισής του, ανακαλούνται, καταργούνται ή στερούνται ισχύος: (α) διατάξεις νόμων με ειδική εφαρμογή στην “Οργανισμός Λιμένος Πειραιώς Α.Ε.” και/ή στον Οργανισμό Λιμένος Πειραιώς, υπό τη μορφή της προκατόχου νομικής οντότητας δημοσίου δικαίου (ΝΠΔΔ), στο βαθμό που απονέμουν αρμοδιότητα στο Διοικητικό Συμβούλιο του/της “Οργανισμός Λιμένος Πειραιώς” να υιοθετεί, να εισάγει, να θεσπίζει, να εκδίδει, να καθιερώνει ή να τροποποιεί κανονιστικές διατάξεις και κανονισμούς λειτουργίας, συμπεριλαμβανομένων, μεταξύ άλλων, των διατάξεων του άρθρου 4 και του άρθρου 21, παρ. 2 του Α.Ν. 1559/1950, όπως ισχύει, (β) διατάξεις νόμων, στο μέτρο που είναι ασυμβίβαστες με τις διατάξεις της Σύμβασης Παραχώρησης (συμπεριλαμβανομένης, ενδεικτικά και όχι περιοριστικά, της κατανομής λειτουργιών και ευθυνών που προβλέπεται στο άρθρο 11 αυτής) και/ή στον παρόντα νόμο, (γ) διατάξεις νόμων (είτε αυτές εισάγουν προϋποθέσεις είτε καθιερώνουν εξαιρέσεις από εφαρμοστέες προϋποθέσεις), στο μέτρο που εφαρμόζονται στην “Οργανισμός Λιμένος Πειραιώς Α.Ε.” ή/και στο Λιμένα Πειραιά, αλλά όχι σε μία ή περισσότερες συγκρίσιμες επιχειρήσεις ή/και συγκρίσιμους λιμένες, εκτός κι αν οι διατάξεις αυτές, όπως εφαρμόζονται στο Λιμένα Πειραιά, δεν είναι αντίθετες με συγκεκριμένη διάταξη της Σύμβασης Παραχώρησης, (δ) διατάξεις νόμων, στο μέτρο που είναι ασύμβατες με τον έλεγχο της “Οργανισμός Λιμένος Πειραιώς Α.Ε.” από ιδιωτικό οικονομικό φορέα, συμπεριλαμβανομένων, ενδεικτικά και όχι περιοριστικά, των διατάξεων της ισχύουσας νομοθεσίας σχετικά με το “δημόσιο τομέα”, τις “επιχειρήσεις κοινής ωφέλειας” ή/και εκείνα τα νομικά πρόσωπα που ελέγχονται έμμεσα ή άμεσα από το Ελληνικό Δημόσιο (εφόσον δεν εφαρμόζονται και σε άλλα νομικά πρόσωπα), (ε) διατάξεις νόμων που απονέμουν στην “Οργανισμός Λιμένος Πειραιώς Α.Ε.” οποιαδήποτε από τις αρμοδιότητες που απαριθμούνται στο άρθρο 6 του παρόντος νόμου, ή/και (στ) εκτελεστικοί κανόνες ή κανονισμοί λειτουργίας που έχουν εκδοθεί από τα αρμόδια όργανα της “Οργανισμός Λιμένος Πειραιώς Α.Ε.” και/ή τον Οργανισμό Λιμένος Πειραιώς, στο μέτρο που έλκουν την ισχύ τους από οποιαδήποτε από τις προαναφερθείσες διατάξεις. **2β.** Η ως άνω παράγραφος 1 δεν εφαρμόζεται στους κανόνες και στους κανονισμούς στους οποίους αναφέρεται το άρθρο 1.7(γ) της κυρούμενης Σύμβασης Παραχώρησης, για τη χρονική περίοδο και υπό τις προϋποθέσεις που προσδιορίζονται ειδικότερα στη Σύμβαση Παραχώρησης. Επιπλέον, η “Οργανισμός Λιμένος Πειραιώς Α.Ε.” μπορεί ανά πάσα στιγμή να υιοθετεί, να τροποποιεί και να εφαρμόζει δεσμευτικούς εταιρικούς κανόνες και κανονισμούς που θα ισχύουν για την ίδια, στο βαθμό που αυτό είναι ειδικότερα αναγκαίο από τη

Σύμβαση Παραχώρησης ή/και επιτρέπεται υπό την εφαρμοστέα κείμενη νομοθεσία, για ζητήματα που αφορούν, μεταξύ άλλων, τις εσωτερικές πτυχές της οργάνωσης, της δομής, των υπηρεσιών και των λειτουργιών της. **2γ.** Από τη δημοσίευση του παρόντος, η “Οργανισμός Λιμένος Πειραιώς Α.Ε.” θα έχει το δικαίωμα να ασκεί αποκλειστικά και μόνο τις εξουσίες και τις αρμοδιότητες που προβλέπονται ειδικότερα στη Σύμβαση Παραχώρησης. **3.** [...]».

Σύμφωνα με τα σημεία **12, 15, 16, 17, 18, 23, 24** και **27** επί της Αρχής της Αιτιολογικής Έκθεσης του ιδίου Νόμου προβλέπεται ότι: «**12.** Η ολοκλήρωση της ιδιωτικοποίησης θα έχει ως συνέπεια την περιέλευση της ΟΛΠ υπό το μετοχικό έλεγχο ιδιώτη επενδυτή και, αντίστοιχα, τη μείωση του ποσοστού (άμεσης ή/και έμμεσης) συμμετοχής του Ελληνικού Δημοσίου στην ΟΛΠ σε ποσοστό κάτω του 51%. Η προοπτική αυτή προβλέπεται και ρητά (βλ. Άρθρο 15.1 της Υφιστάμενης Σύμβασης Παραχώρησης) ότι συνιστά αφορμή αναπροσαρμογής της Υφιστάμενης Σύμβασης Παραχώρησης, σύμφωνα με τους όρους της. Για το λόγο αυτό, με την από 25ης Ιουλίου 2014 επιστολή του Ελληνικού Δημοσίου (υπογραφόμενη από τους συναρμόδιους Υπουργούς Οικονομικών και -τότε- Ναυτιλίας και Αιγαίου) εκκίνησε σχετική διαδικασία αναθεώρησης του περιεχομένου της. Στην ως άνω επιστολή, σημειώθηκε ότι, η περιέλευση του ελέγχου της ΟΛΠ Α.Ε. σε ιδιώτες επενδυτές καθιστά επιβεβλημένες ορισμένες προσαρμογές του κανονιστικού πλαισίου λειτουργίας της, καθώς και συνακόλουθες προσαρμογές των μηχανισμών που αποτυπώνονται στη Σύμβαση Παραχώρησης, καθώς μεταξύ άλλων: (α) Καθίσταται μη συμβατή με τον, ιδιωτικό πλέον, χαρακτήρα της ΟΛΠ Α.Ε. η διατήρηση ορισμένων αρμοδιοτήτων που εμπεριέχουν ενάσκηση δημόσιας εξουσίας, ιδίως κανονιστικής υφής. (β) Είναι σκόπιμη η λεπτομερέστερη καταγραφή ορισμένων υποχρεώσεων στρατηγικής σημασίας για τη διασφάλιση στόχων και προτεραιοτήτων της εθνικής λιμενικής πολιτικής και, ευρύτερα, της εθνικής οικονομίας. Κομβικής σημασίας παράδειγμα τέτοιων υποχρεώσεων είναι η διασφάλιση του ζωτικού ρόλου του Λιμένα Πειραιώς για τη θαλάσσια διασύνδεση με τη νησιωτική Ελλάδα, την υποστήριξη της τουριστικής ανάπτυξης της χώρας, τη ναυπηγοεπισκευαστική δραστηριότητα, κλπ. (γ) Επιπλέον, είναι σκόπιμη η διερεύνηση και καταγραφή επενδύσεων (σε λιμενικές υποδομές και ανωδομές) τις οποίες ο ιδιώτης επενδυτής θα αναλάβει να υλοποιήσει προκειμένου να ενισχύσει την ανάπτυξη του λιμένα. (δ) Απαιτείται ποσοτική και ποιοτική εξειδίκευση των προδιαγραφών, παραμέτρων και στόχων λειτουργίας του Λιμένα Πειραιώς, περιλαμβανομένων όσων σχετίζονται με τη συντήρηση υποδομών και όσων αφορούν στα επίπεδα των παρεχομένων υπηρεσιών. (ε) Επιβάλλεται ο προσδιορισμός του καταβαλλόμενου ανταλλάγματος παραχώρησης με μηχανισμούς που θα λαμβάνουν υπ' όψιν αντικειμενικούς παράγοντες, όπως ιδίως την κατανομή και φύση των αναλαμβανόμενων κινδύνων και υποχρεώσεων των συμβαλλομένων μερών, σε συνδυασμό με το αντίστοιχο κόστος ή όφελος. Διευκρινιστικά, σημειώνεται ότι η διαδικασία αναθεώρησης της Υφιστάμενης Σύμβασης Παραχώρησης δεν επηρεάζει ορισμένα θεμελιώδη στοιχεία και παραδοχές της, όπως ιδίως: (α) Το πλήρες, αποκλειστικό και αδιαμφισβήτητο δικαίωμα κυριότητας του Ελληνικού Δημοσίου επί της χερσαίας λιμενικής ζώνης του Λιμένα Πειραιά, των γηπέδων που τη συναποτελούν και, κατ' εφαρμογή του κανόνα «τα υπερκείμενα είκει τοις υποκειμένοις» (*superficies solo cedit*), των επ' αυτής κτηρίων κι εγκαταστάσεων (περιλαμβανομένων των λιμενικών και χερσαίων έργων), (β) Τον χαρακτήρα της χερσαίας λιμενικής ζώνης ως δημοσίου κοινοχρήστου πράγματος και την απαραίτητη εφαρμογή των συναφών συνταγματικών διατάξεων (γ) Την έκταση και φύση του παραχωρηθέντος δικαιώματος χρήσης κι εκμετάλλευσης της ΟΛΠ, το οποίο παραμένει δευτερεύον και υποτελές έναντι των δικαιωμάτων του Ελληνικού Δημοσίου και οριοθετείται από τον κοινόχρηστο χαρακτήρα της χερσαίας λιμενικής ζώνης, (δ) Την υποχρέωση της ΟΛΠ να παρέχει στο Λιμένα Πειραιά πλήρες και ολοκληρωμένο φάσμα λιμενικών υπηρεσιών, σε αδιάλειπτη βάση, και (ε) Τη διάρκεια της σύμβασης, η οποία λήγει το 2052. **15.** Από την παραπάνω αλληλουχία προκύπτουν τα εξής προκαταρκτικά συμπεράσματα: (α) Πρώτον, ότι η Αναθεωρημένη Σύμβαση Παραχώρησης σκοπεύεται να εισαγάγει ειδική συμβατική ρύθμιση,

καθόσον αφορά στις σχέσεις Ελληνικού Δημοσίου και ΟΛΠ, χάριν ενίσχυσης της συναλλακτικής ασφάλειας, ακολουθώντας τόσο το γενικό παράδειγμα των μείζονος ενδιαφέροντος συμβάσεων παραχώρησης στην Ελλάδα, όσο και το υφιστάμενο ειδικό προηγούμενο νομοθετικής κύρωσης της Υφιστάμενης Σύμβασης Παραχώρησης, (β) Δεύτερον, ότι ο χρόνος θέσης σε ισχύ της Αναθεωρημένης Σύμβασης Παραχώρησης προκύπτει με σαφήνεια (όπως άλλωστε προκύπτει και ρητά από το Άρθρο 1 αυτής), κατά τρόπο ώστε να είναι αδιαμφισβήτητο το χρονικό σημείο μετάβασης από το ειδικό καθεστώς της Υφιστάμενης Σύμβασης Παραχώρησης σε εκείνο της Αναθεωρημένης Σύμβασης Παραχώρησης, (γ) Τρίτον, ότι η μετάβαση στο νέο συμβατικό καθεστώς, το οποίο προδιαγράφει η Αναθεωρημένη Σύμβαση Παραχώρησης, συμπίπτει με την περιέλευση της ΟΛΠ υπό ιδιωτικό έλεγχο, κατά τρόπο ώστε να πραγματώνονται και οι στοχεύσεις της διαδικασίας αναθεώρησης του περιεχομένου της, εξεταζόμενες και από την άποψη της εφαρμογής του Άρθρου 15 της Υφιστάμενης Σύμβασης Παραχώρησης, και (δ) Τέταρτον, ότι η θέση σε ισχύ της Αναθεωρημένης Σύμβασης Παραχώρησης είναι άρρηκτα συνδεδεμένη με την (ταυτόχρονη ή προγενέστερη) θέση σε ισχύ των διατάξεων του Σχεδίου Κυρωτικού Νόμου, στον οποίο γίνεται ειδικότερη αναφορά στα αμέσως κατωτέρω σημεία. (ε) Πέμπτον, ότι με τη θέση σε ισχύ της Αναθεωρημένης Σύμβασης Παραχώρησης περιέρχονται αυτοδίκαια στο Περιφερειακό Γραφείο ΔΑΛ Πειραιά όλες οι αναφερόμενες στο άρθρο 131 παρ. 4 του Νόμου 4389/2016 αρμοδιότητες. **16.** Η μεταβίβαση του ελέγχου της ΟΛΠ σε ιδιώτη επενδυτή είναι νοητή μόνον σε χρόνο κατά τον οποίο η ΟΛΠ έχει απολέσει το χαρακτήρα της ως νομικού προσώπου ιδιωτικού δικαίου «διφυούς» χαρακτήρα και έχει μεταταγεί σε καθεστώς νομικού προσώπου ιδιωτικού δικαίου με αμιγή χαρακτήρα επιχειρηματικής εκμετάλλευσης. Η μετάταξη αυτή προϋποθέτει την κατάργηση και αφαίρεση από την ΟΛΠ αρμοδιοτήτων και εξουσιών, τις οποίες εξακολουθεί να ασκεί μέχρι σήμερα και οι οποίες ενέχουν στοιχεία ενάσκησης δημόσιας εξουσίας ή προσιδιάζουν περισσότερο στο δημόσιο πυλώνα της λειτουργίας της πολιτείας. Χαρακτηριστικό παράδειγμα τέτοιων εξουσιών αποτελούν ορισμένες ρυθμίσεις, ιδίως του Α.Ν. 1559/1950, με τα οποία είχε εξουσιοδοτηθεί ο ΟΛΠ (τότε, υπό τη μορφή του ΝΠΔΔ) να εκδίδει κανονισμούς προς ρύθμιση διαφόρων ζητημάτων αρμοδιότητάς του. Δεδομένου ότι η θέση σε ισχύ του συνόλου των διατάξεων του Σχεδίου Κυρωτικού Νόμου αποτελεί αναβλητική αίρεση για τη θέση σε ισχύ της Αναθεωρημένης Σύμβασης Παραχώρησης, από δε το συνδυασμό των όρων της τελευταίας και της ΣΑΜ προκύπτει ότι η θέση τους σε ισχύ τελεί υπό αμοιβαία εξάρτηση, προκύπτει ότι ο υφιστάμενος μηχανισμός διασφαλίζει τη μεταβίβαση σε ιδιώτη επενδυτή πλειοψηφικού ποσοστού συμμετοχής στην ΟΛΠ σε χρόνο, κατά τον οποίο η ΟΛΠ έχει τραπεί σε «συννηθισμένη» ανώνυμη εταιρεία, με αμιγώς επιχειρηματικό χαρακτήρα. **17.** Το Σχέδιο Κυρωτικού Νόμου δεν περιορίζεται στην τυπική κύρωση της Αναθεωρημένης Σύμβασης Παραχώρησης και στην αφαίρεση εξουσιών δημόσιας υφής από την ΟΛΠ, αλλά ρυθμίζει και ορισμένα περαιτέρω ζητήματα, όπως ιδίως: (α) Τη διασφάλιση της δυνατότητας του Ελληνικού Δημοσίου να ρυθμίζει νομοθετικά και να αναδιαρθρώνει εκάστοτε τα ζητήματα και τους φορείς εποπτείας και ρύθμισης της λιμενικής δράσης, (β) Την άσκηση κρατικής εποπτείας στα ζητήματα δημοσίου συμφέροντος που άπτονται της λειτουργίας του λιμένα (Άρθρο 2 Σχεδίου Κυρωτικού Νόμου), (γ) Τη θωράκιση και διασφάλιση του χαρακτήρα της Χερσαίας Λιμενικής Ζώνης και της Θαλάσσιας Λιμενικής Ζώνης (Άρθρα 3 και 4 του Σχεδίου Κυρωτικού Νόμου, αντίστοιχα), (δ) Την διατήρηση των αρμοδιοτήτων των αρμοδίων οργάνων του Ελληνικού Δημοσίου (Άρθρο 5 του Σχεδίου Κυρωτικού Νόμου, αντίστοιχα), (ε) Τη διασφάλιση του κοινόχρηστου χαρακτήρα της Λιμενικής Ζώνης (Άρθρο 6 του Σχεδίου Κυρωτικού Νόμου), (στ) Ρύθμιση ζητημάτων λιμενικών τελών, (Άρθρο 7 του Σχεδίου Κυρωτικού Νόμου), (ζ) Ρύθμιση ζητημάτων ανάθεσης συμβάσεων εκ μέρους της ΟΛΠ και εκτέλεσης λιμενικών έργων, (Άρθρα 8 και 9 του Σχεδίου Κυρωτικού Νόμου), και (η) Ρυθμίσεις σε σχέση με ορισμένα ανταποδοτικά τέλη, καθώς και διατάξεις σε σχέση με την κατανομή του ανταλλάγματος παραχώρησης, (Άρθρο 10 του Σχεδίου Κυρωτικού Νόμου). (θ) Ρυθμίσεις σε σχέση με τη διατήρηση σε ισχύ του Γενικού Κανονισμού Προσωπικού και του Κανονισμού Εσωτερικής Οργάνωσης και Λειτουργίας, (Άρθρο 10Α του Σχεδίου

Κυρωτικού Νόμου). **18.** Από τα παραπάνω προκύπτει ότι η συνολική ρύθμιση της θέσης του ΟΛΠ μετά τη θέση σε ισχύ της Αναθεωρημένης Σύμβασης Παραχώρησης καθορίζεται από επάλληλα επίπεδα, που περιλαμβάνουν: (α) Τις διατάξεις της Αναθεωρημένης Σύμβασης Παραχώρησης, οι οποίες ενεργούν ως συμβατικό πλαίσιο για την ανάπτυξη της δραστηριότητας της ΟΛΠ, (β) Τις διατάξεις του Κυρωτικού Νόμου, με τις οποίες διαπλάθεται και *erga omnes* το ειδικό πλαίσιο εποπτείας και λειτουργίας του Λιμένα Πειραιά, (γ) Τις διατάξεις του ρυθμιστικού πλαισίου εποπτείας λιμένων, οι οποίες ήδη εντάχθηκαν στο Κεφάλαιο Ζ' (Μεταρρύθμιση του Συστήματος Εποπτείας και Ελέγχου του Ελληνικού Λιμενικού Συστήματος) του ν. 4389/2016 (ΦΕΚ Α' 94/27-5-2016) και περιλαμβάνει τα άρθρα 107 επ. αυτού, και (δ) Τις λοιπές, κάθε είδους, διατάξεις της κείμενης νομοθεσίας που έχουν εκάστοτε εφαρμογή (και) επί της ΟΛΠ. **23.** Ως προς τις παρεχόμενες υπηρεσίες, η Αναθεωρημένη Σύμβαση Παραχώρησης προβλέπει, μεταξύ άλλων: (α) Υποχρέωση της ΟΛΠ να λειτουργεί το λιμένα ως δημόσιο λιμένα, προς εξυπηρέτηση της συνολικής κίνησης επιβατών, οχημάτων, φορτίων και αγαθών που υποδέχεται, (β) Υποχρέωση της ΟΛΠ να παρέχει πλήρες και ολοκληρωμένο φάσμα λιμενικών υπηρεσιών, με διατήρηση κατ' ελάχιστο, των υπηρεσιών του Άρθρου 11.1 αυτής και, δυνητικά, των υπηρεσιών του Άρθρου 11.2 αυτής, και (γ) Υποχρέωση επίτευξης και διατήρησης ελάχιστων επιπέδων ποιότητας των παρεχόμενων υπηρεσιών, που προβλέπονται ειδικότερα στο Άρθρο 8 και το Παράρτημα 8.2. **24.** Ιδιαίτερη μέριμνα έχει ληφθεί (βλ. Άρθρο 3.8) για τη διατήρηση σε συνεχή και ουσιαστική λειτουργία του Σταθμού Εμπορευματοκιβωτίων του Προβλήτα 1, τον οποίο εκμεταλλεύεται ήδη σήμερα η ΟΛΠ, με καθορισμό μάλιστα ελαχίστων επιπέδων διακίνησης. Οι σχετικές ρήτρες της σύμβασης αποσκοπούν στη διατήρηση της απασχόλησης, τη διασφάλιση των ιδιαίτερα αξιόλογων επενδύσεων στις οποίες έχει προβεί η ΟΛΠ ιστορικά για τη διαμόρφωση του σταθμού, καθώς και στην ενίσχυση της ελκυστικότητας των παρεχόμενων υπηρεσιών. **27.** Τα Άρθρα 9, 10 και 12 της Αναθεωρημένης Σύμβασης Παραχώρησης παρέχουν στην ΟΛΠ ικανοποιητικό βαθμό ευελιξίας αναφορικά με την κατάρτιση εσωτερικών κανονισμών (δηλαδή, κανονισμών που δεν έχουν ισχύ ουσιαστικού νόμου) προς ρύθμιση ζητημάτων σχετικά με την τακτική εκμετάλλευση κοινόχρηστων υπό παραχώρηση χώρων, τον καθορισμό των λιμενικών τελών και τη ρύθμιση ζητημάτων της διαδικασίας ανάδρασης συμβάσεων και υπο-παραχωρήσεων, αντίστοιχα, πάντοτε σε συμφωνία με τις αρχές της διαφάνειας, της δημοσιότητας, της ίσης μεταχείρισης, της απαγόρευσης διάκρισης, αλλά και τις καλές διεθνείς πρακτικές. Επομένως, διαμορφώνονται δεσμευτικές γενικές αρχές, οι οποίες θα πρέπει υποχρεωτικά να διαπνέουν τους κανονισμούς, τη δημοσιότητα που λαμβάνουν, αλλά και να εφαρμόζονται στην πράξη, ενώ παράλληλα εισάγονται διαδικασίες δικαστικού ελέγχου. Οι περιορισμοί αυτοί και οι διατάξεις για την έννομη προστασία, δεδομένου ότι επαναλαμβάνονται και προβλέπονται και στο Σχέδιο Κυρωτικού Νόμου, διασφαλίζουν ότι οι κανόνες που τίθενται σε συμβατικό επίπεδο «τριτενεργούν» και είναι ταυτόχρονα δεκτικοί επίκλησης και ουσιαστικής εφαρμογής από το σύνολο των χρηστών του λιμένα και τους συναλλασσόμενους με την ΟΛΠ. Με τον τρόπο αυτό, πέραν των όποιων ελέγχων σε επίπεδο συμβατικό, «αποκεντρώνεται» και καθίσταται προσιτός σε ευρύτατο κύκλο προσώπων ο δικαστικός έλεγχος της δράσης της ΟΛΠ, από τον οποίο θα προκύψει διαρκώς αυξανόμενη ασφάλεια δικαίου στηριζόμενη στο νομολογιακό προηγούμενο που θα δημιουργηθεί με την πάροδο του χρόνου.».

III. Προοίμιο, Άρθρα 4, 5 και 29 της κυρωθείσας με το Άρθρο 1 του Ν.4404/2016 ΣΠ

Σύμφωνα με το Προοίμιο της κυρωθείσας με το Άρθρο 1 του Ν.4404/2016 ΣΠ προβλέπεται ότι: «**(Α)** [...]. **(Β)** Ο ΟΛΠ είναι το νομικό πρόσωπο, που έχει αναλάβει τη διοίκηση και τη λειτουργία του Λιμένα Πειραιά. Συστάθηκε ως νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου δυνάμει του Νόμου 4748/1930, ο οποίος αναμορφώθηκε με τον Αναγκαστικό Νόμο 1559/1950 και κυρώθηκε με τον Νόμο 1630/1951, όπως έκαστος τροποποιήθηκε και συμπληρώθηκε μεταγενέστερα. Το 1999, ο ΟΛΠ

μετασηματίστηκε σε μετοχική εταιρία (ανώνυμη εταιρεία). **(Γ)** Σύμφωνα με τις εξουσιοδοτικές διατάξεις που περιέχονται στο Άρθρο τριακοστό πέμπτο (35) του Νόμου 2932/2001 (ΦΕΚ Α' 145/27.7.2001), το Ελληνικό Δημόσιο και ο ΟΛΠ συνήψαν στις 13 Φεβρουάριου 2002 σύμβαση παραχώρησης (Σύμβαση τον 2002). Με τη Σύμβαση του 2002, το Ελληνικό Δημόσιο παραχώρησε στον ΟΛΠ το αποκλειστικό δικαίωμα χρήσης και εκμετάλλευσης των γηπέδων, των κτιρίων και υποδομών που συμπεριλαμβάνονται στον Λιμένα Πειραιά, για αρχική διάρκεια σαράντα (40) ετών, υπό τους εκεί ειδικότερα διαλαμβανόμενους όρους και συμφωνίες. Ορισμένες τροποποιήσεις στη Σύμβαση του 2002, συμπεριλαμβανομένης της παράτασης της διάρκειας της παραχώρησης κατά δέκα (10) έτη, εγκρίθηκαν για λογαριασμό του Ελληνικού Δημοσίου δυνάμει κοινής υπουργικής απόφασης στις 19 Νοεμβρίου 2008 (ΦΕΚ Β' 2372/21.11.2008). Οι τροποποιήσεις που συμφωνήθηκαν περιελήφθησαν σε πρόσθετη στη Σύμβαση του 2002 πράξη, που υπογράφηκε μεταξύ του Ελληνικού Δημοσίου και του ΟΛΠ στις 18 Νοεμβρίου 2008 (η Προσθήκη τον 2008). Στη συνέχεια, η Σύμβαση του 2002, όπως τροποποιήθηκε από την Προσθήκη του 2008 (από κοινού, η Υφιστάμενη Σύμβαση Παραχώρησης), κυρώθηκε δυνάμει των Αρθρων 1 και 3 του Νόμου 3654/2008 (ΦΕΚ Α' 57/3.4.2008). **(Δ)** [...] **(Ε)** Σύμφωνα με τον Νόμο 3986/2011 της Ελληνικής Δημοκρατίας (ΦΕΚ Α' 152/1.7.2011), όπως τροποποιήθηκε και ισχύει, το Ταμείο Αξιοποίησης Ιδιωτικής Περιουσίας Ελληνικού Δημοσίου Α.Ε. (ΤΑΙΠΕΑ) απέκτησε πλειοψηφικό μερίδιο συμμετοχής στον ΟΛΠ, που αντιστοιχεί σε συμμετοχή στο μετοχικό κεφάλαιό του κατά ποσοστό 74,14%. Δυνάμει απόφασης που ελήφθη στις 5 Μαρτίου 2014, το διοικητικό συμβούλιο του ΤΑΙΠΕΔ αποφάσισε και ενέκρινε την προτεινόμενη πώληση μετοχών του ΟΛΠ (που αντιστοιχούν συνολικώς σε ποσοστό 67% του υφιστάμενου μετοχικού κεφαλαίου του ΟΛΠ) μέσω διεθνούς διαγωνιστικής διαδικασίας, διαρθρωμένης σε δύο φάσεις (η Διαδικασία Αξιοποίησης). Στο πλαίσιο της Διαδικασίας Αξιοποίησης και βάσει των διαδικαστικών απαιτήσεων που διέπουν την επιλογή του μελλοντικού μετόχου πλειοψηφίας του ΟΛΠ, το ΤΑΙΠΕΔ όρισε την Cosco (Hong Kong) Group Limited ως προτιμώμενο επενδυτή (ο Προτιμώμενος Επενδυτής). Μετά την ικανοποιητική ολοκλήρωση του ελέγχου της προσυμβατικής νομιμότητας της Διαδικασίας Αξιοποίησης από το Ελεγκτικό Συνέδριο, το Ελεγκτικό Συνέδριο εξέδωσε απόφαση, με την οποία αποφάνθηκε υπέρ της νομιμότητας και επέτρεψε στο ΤΑΙΠΕΔ τη σύναψη σύμβασης αγοραπωλησίας μετοχών (η ΣΑΜ) για την πώληση και αγορά συνολικώς 16.750.000 μετοχών εκδόσεως του ΟΛΠ, προκειμένου αυτές να μεταβιβαστούν σε δύο δόσεις στον Προτιμώμενο Επενδυτή ή σε θυγατρική του Προτιμώμενου Επενδυτή, καθώς και της Συμφωνίας Μετόχων (όπως ορίζεται στη ΣΑΜ). Ορίζεται ότι η ολοκλήρωση των συναλλαγών που προβλέπονται στη ΣΑΜ εξαρτάται, μεταξύ άλλων, από τη σύναψη της παρούσας Σύμβασης (όπως ορίζεται παρακάτω) από τα Μέρη και από την προσήκουσα κύρωσή της από τη Βουλή των Ελλήνων (η Βουλή των Ελλήνων). **(ΣΤ)** Στο πλαίσιο της τρέχουσας Διαδικασίας Αξιοποίησης και όπως προβλέπεται και επιτρέπεται από την Υφιστάμενη Σύμβαση Παραχώρησης (περιλαμβανομένου, ενδεικτικά, του Άρθρου 15.1(iii) αυτής), το Ελληνικό Δημόσιο απέστειλε στις 25 Ιουλίου 2014 επίσημη πρόσκληση στον ΟΛΠ, προσκαλώντας τον σε διαπραγματεύσεις, προκειμένου να συνομολογηθούν κατάλληλες τροποποιήσεις της Υφιστάμενης Σύμβασης Παραχώρησης, με στόχο το περιεχόμενό της να εναρμονιστεί προς τη σκοπούμενη μεταβίβαση σε ιδιώτη επενδυτή πλειοψηφικής συμμετοχής στον ΟΛΠ. Το Ελληνικό Δημόσιο και ο ΟΛΠ προέβησαν σε καλόπιστες διαπραγματεύσεις (οι οποίες περιέλαβαν διαβουλεύσεις στο επίπεδο προπαρασκευαστικής μεικτής επιτροπής με συμμετοχή εκπροσώπων του ΟΛΠ, του Υπουργείου Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής και του Υπουργείου Οικονομικών), καθώς και επακόλουθες επαναδιαπραγματεύσεις, οι οποίες κατέληξαν στην οριστικοποίηση και σύναψη της παρούσας σύμβασης (μαζί με τα Παραρτήματά της, η Σύμβαση). **(Ζ)** Κατά τη διαπραγμάτευση της παρούσας Σύμβασης, τα Μέρη αναγνώρισαν ότι οι διατάξεις της Υφιστάμενης Σύμβασης Παραχώρησης πρέπει να επικαιροποιηθούν, να διευκρινιστούν και να συμπληρωθούν, με σκοπό: (α) την ανακατανομή ρόλων, αρμοδιοτήτων και ευθυνών σε σχέση με τη λειτουργία του Λιμένα Πειραιά μεταξύ του ΟΛΠ και του Ελληνικού Δημοσίου και την κατάργηση ορισμένων προνομίων του ΟΛΠ σε σχέση με τη

θέσπιση κανόνων, ώστε να επιτευχθεί εναρμόνιση της Υφιστάμενης Σύμβασης Παραχώρησης με την ανάληψη ελέγχου του ΟΛΠ από ιδιωτικό φορέα εκμετάλλευσης· (β) την εισαγωγή λεπτομερέστερων προτύπων, προδιαγραφών και ενός συνολικού καθεστώτος απόδοσης που θα ισχύει για τις υποχρεώσεις επενδύσεων και συντήρησης του ΟΛΠ καθώς και για την παροχή λιμενικών υπηρεσιών· (γ) [...]·(δ) την ενίσχυση της χρηματοοικονομικής διαφάνειας, διά της υιοθέτησης μιας μεθοδολογίας βασισμένης σε όρους αγοράς, για τον υπολογισμό του πληρωτέου από τον ΟΛΠ στο Ελληνικό Δημόσιο ανταλλάγματος παραχώρησης ούτως, ώστε να αποτυπώνεται με πιο δίκαιο τρόπο η κατανομή κινδύνων, οικονομικών βαρών και ωφελημάτων μεταξύ των Μερών·(ε) την εισαγωγή μηχανισμών εποπτείας, επιθεώρησης, ελέγχου και υποβολής αναφορών καθώς και ενδίκων βοηθημάτων και κυρώσεων, που αρμόζουν καλύτερα σε συμφωνία μεταξύ οικονομικά ανεξάρτητων αντισυμβαλλόμενων·και (στ) την αναθεώρηση της καταγεγραμμένης συμφωνίας των Μερών, προκειμένου να συνυπολογιστεί η Διαδικασία Αξιοποίησης, με παράλληλη διατήρηση ή βελτίωση των υφιστάμενων διατάξεων της Υφιστάμενης Σύμβασης Παραχώρησης. **(Η)** Η εκ μέρους του ΟΛΠ σύναψη της παρούσας Σύμβασης εγκρίθηκε δυνάμει απόφασης που λήφθηκε στις 10 Ιουνίου 2016 (μετ' αναβολήν από την 31η Μαΐου 2016) από την έκτακτη γενική συνέλευση μετόχων του ΟΛΠ, μεταξύ άλλων, σύμφωνα με το Άρθρο 23Α, παράγραφος 2 του Κ.Ν. 2190/1920, όπως αυτό έχει τροποποιηθεί, καθώς και της από 10ης Ιουνίου 2016 απόφασης του Διοικητικού Συμβουλίου του ΟΛΠ. **(Θ)** Κατά τη σύναψη της παρούσας Σύμβασης, ο ΟΛΠ και το Ελληνικό Δημόσιο αναγνωρίζουν και αποδέχονται τον θεμελιώδη στόχο του Ελληνικού Δημοσίου αναφορικά με την ανάπτυξη και λειτουργία του Λιμένα Πειραιά, όπως επισυνάπτεται στο ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ (Ι) (Προγραμματικοί Στόχοι). Ο ΟΛΠ αναγνωρίζει και αποδέχεται ότι οι Προγραμματικοί Στόχοι εμπεριέχουν τους βασικούς στόχους πολιτικής, που εκφράζουν τις εύλογες προσδοκίες του Ελληνικού Δημοσίου για την υγιή ανάπτυξη του Λιμένα Πειραιά και την ικανότητα των κοινοτήτων που εξυπηρετούνται από αυτόν να ευημερήσουν, επωφελοόμενες από τη διαθεσιμότητα, την προβλεψιμότητα, την ποιότητα και την αποτελεσματικότητα των λειτουργιών του. **(Ι)** Το Ελληνικό Δημόσιο αναγνωρίζει το δικαίωμα του ΟΛΠ να λειτουργεί κατά τη διεξαγωγή των δραστηριοτήτων του ως εμπορική κερδοσκοπική εταιρεία, με την επιφύλαξη των όρων που παρατίθενται πληρέστερα στην παρούσα Σύμβαση.».

Σύμφωνα με το **Άρθρο 4 «ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΤΗΣ ΠΑΡΑΧΩΡΗΣΗΣ»** της κυρωθείσας με το Άρθρο 1 του Ν.4404/2016 ΣΠ προβλέπεται ότι: **«4.1** Με την παρούσα, το Ελληνικό Δημόσιο χορηγεί στον ΟΛΠ το αποκλειστικό δικαίωμα κατοχής, χρήσης, διαχείρισης, συντήρησης, βελτίωσης και εκμετάλλευσης των Στοιχείων Παραχώρησης (το Δικαίωμα) καθ' όλη τη Διάρκεια Παραχώρησης (όπως ορίζεται στο Άρθρο 4.5), με την επιφύλαξη των όρων και προϋποθέσεων που τίθενται στην παρούσα Σύμβαση (η Σύμβαση). **4.2** Το Δικαίωμα συνίσταται στο δικαίωμα του ΟΛΠ, καθ' όλη τη Διάρκεια Παραχώρησης, να κατέχει, να χρησιμοποιεί και να εκμεταλλεύεται τα Στοιχεία Παραχώρησης, με την επιφύλαξη των όρων και των περιορισμών της παρούσας Σύμβασης. Ειδικότερα, με την επιφύλαξη των διατάξεων της παρούσας Σύμβασης (συμπεριλαμβανομένων των Άρθρων 4.3, 4.4, 9 και 10), το Δικαίωμα θα επιτρέπει, ενδεικτικά, στον ΟΛΠ: (α) να αποκτά την υλική κατοχή και να ασκεί κυριαρχική φυσική εξουσία επί των Στοιχείων Παραχώρησης (β) να αποκλείει άλλα μέρη από τα Στοιχεία Παραχώρησης, με την επιφύλαξη του Άρθρου 11.3 (γ) να έχει πρόσβαση σε χώρους της Θαλάσσιας Λιμενικής Ζώνης και να τους χρησιμοποιεί, με σκοπό την άσκηση των δικαιωμάτων του ή τη συμμόρφωση με τις υποχρεώσεις του σύμφωνα με την παρούσα Σύμβαση (δ) να χρησιμοποιεί τα Στοιχεία Παραχώρησης για τις δραστηριότητες του ΟΛΠ και την επέκταση των δραστηριοτήτων και λειτουργιών του ΟΛΠ που συνίστανται στην παροχή λιμενικών υπηρεσιών και εγκαταστάσεων (ε) [...], (στ) να υλοποιεί κεφαλαιουχικές επενδύσεις σε υποδομές και ανωδομές για την υποστήριξη νέων δραστηριοτήτων και λειτουργιών του ΟΛΠ ή την επέκταση ή συνέχιση αυτών (ζ) να συνάπτει υποπαραχωρήσεις προς τρίτα μέρη σύμφωνα με και με την επιφύλαξη των όρων και προϋποθέσεων, όπως παρατίθενται στο Άρθρο 12·(η) με την επιφύλαξη

της συμμόρφωσης με τις διατάξεις της παρούσας Σύμβασης και των εφαρμοστέων νόμων (συμπεριλαμβανομένων, ενδεικτικά, αναφορικά με το Αναπτυξιακό Πρόγραμμα και Μελέτη Διαχείρισης, οποιωνδήποτε περιβαλλοντικών εγκρίσεων και υποχρεώσεων λήψης κατάλληλων πολεοδομικών αδειών και αδειών ασφάλειας και κατασκευής), να κατασκευάζει λιμενικές υποδομές και ανωδομές (συμπεριλαμβανομένων, ενδεικτικά, πλωτών δεξαμενών) σε κατάλληλες θέσεις εντός των ορίων της Θαλάσσιας Λιμενικής Ζώνης, λαμβάνοντας δεόντως υπόψη τη θαλάσσια ασφάλεια και την ασφάλεια της ναυσιπλοΐας· και (θ) να εισπράττει όλα τα έσοδα (συμπεριλαμβανομένων των Λιμενικών Τελών) που απορρέουν από την εκμετάλλευση του Δικαιώματος. **4.3** Με την επιφύλαξη οποιασδήποτε άλλης διάταξης της παρούσας Σύμβασης και στο βαθμό που αφορά ειδικά στη Θαλάσσια Λιμενική Ζώνη, το Δικαίωμα θα υπόκειται πάντοτε στους ακόλουθους περιορισμούς και παραμέτρους: (α) το Δικαίωμα δεν θα αντιτάσσεται στο Ελληνικό Δημόσιο, ούτε θα επιτρέπει τον περιορισμό οποιωνδήποτε κυριαρχικών δικαιωμάτων του Ελληνικού Δημοσίου ή οποιουδήποτε άλλου Κυβερνητικού Φορέα του ΕΔ·(β) πλην των περιπτώσεων στις οποίες (i) είναι ενδεχομένως παρεμπίπτον ή αναγκαίο για την κατασκευή ή συντήρηση θαλάσσιων έργων που διενεργούνται σύμφωνα με τους ισχύοντες νόμους, ή/και (ii) αναγκαίο, ώστε ο ΟΛΠ να μπορεί βάσει της παρούσας να ασκεί τα δικαιώματα και να συμμορφώνεται με τις υποχρεώσεις του, το Δικαίωμα δεν θα παρέχει στον ΟΛΠ οποιοδήποτε προνόμιο πρόσβασης σε υποθαλάσσιες περιοχές ή στον πυθμένα της Θαλάσσιας Λιμενικής Ζώνης· και (γ) πλην των περιπτώσεων που προβλέπονται στα Άρθρα 21 και 22 της παρούσας, κατά τη διάρκεια ισχύος της παρούσας Σύμβασης, το Ελληνικό Δημόσιο δεν θα συναινεί στην χορήγηση προς οποιοδήποτε πρόσωπο οποιωνδήποτε αποκλειστικών δικαιωμάτων επί των υδάτων ή που επηρεάζουν τα ύδατα που περιλαμβάνονται στη Θαλάσσια Λιμενική Ζώνη (συμπεριλαμβανομένων, ενδεικτικά, των δικαιωμάτων έρευνας υδρογονανθράκων ή παρόμοιων δικαιωμάτων) σε περιστάσεις, που θα μπορούσαν να παρακωλύσουν την κυκλοφορία πλοίων από και προς τον Λιμένα Πειραιά σε εμπορικώς πλεύσιμα βάθη· και (δ) ο ΟΛΠ δεν θα διατηρεί ούτε θα αναλαμβάνει, ούτε θα θεωρείται ότι έχει διατηρήσει ή αναλάβει οποιοδήποτε δημόσιο διοικητικό δικαίωμα λόγω της χορήγησης του Δικαιώματος σε σχέση με τη Θαλάσσια Λιμενική Ζώνη. **4.4** Με την επιφύλαξη οποιοσδήποτε άλλης διάταξης της παρούσας Σύμβασης, το Δικαίωμα θα υπόκειται πάντοτε στους ακόλουθους περιορισμούς: (α) ούτε η χορήγηση ή ύπαρξη του Δικαιώματος, ούτε οποιοσδήποτε πτυχές ή εκφάνσεις του Δικαιώματος θα επηρεάζουν το νομικό καθεστώς της Χερσαίας Λιμενικής Ζώνης του Λιμένα Πειραιά ως κοινόχρηστου δημόσιου πράγματος, σύμφωνα με τις πάγιες διατάξεις που ισχύουν για ζώνες λιμένων, συμπεριλαμβανομένων των διατάξεων του Νόμου 2971/2001, όπως έχει τροποποιηθεί (β) ο ΟΛΠ θα ασκεί το Δικαίωμα με την ιδιότητα του ολοκληρωμένου φορέα διαχείρισης λιμένα και θα τηρεί και θα συμμορφώνεται με όλα τα καθήκοντα, τις υποχρεώσεις και τις απαιτήσεις που βαρύνουν την ιδιότητα αυτή ή συνδέονται με αυτήν, όπως προβλέπεται ή καθορίζεται κατά καιρούς σύμφωνα με τους νόμους που έχουν γενική εφαρμογή στους λιμένες στην Ελληνική Δημοκρατία, (γ) το Δικαίωμα δεν παρέχει στον ΟΛΠ οποιοσδήποτε Ρυθμιστικές Εξουσίες, δεν καθιστά τον ΟΛΠ Λιμενική Αρχή, ούτε παρέχει οποιοσδήποτε εξουσίες, αρμοδιότητες, δικαιώματα, καθήκοντα, λειτουργίες ή προνόμια, παρόμοια ή ισοδύναμα με οποιαδήποτε από τα προαναφερθέντα, με την επιφύλαξη των εσωτερικών κανόνων και κανονισμών, που ο ΟΛΠ μπορεί να υιοθετεί κατά καιρούς και που τυχόν θεωρεί αναγκαίους αναφορικά με τη χρήση, συντήρηση και λειτουργία του Λιμένα Πειραιά, υπό την προϋπόθεση ότι οι εν λόγω κανόνες και κανονισμοί θα συνάδουν πάντοτε με τις διατάξεις των εφαρμοστέων νόμων και της παρούσας Σύμβασης και θα υπόκεινται σε αυτούς (δ) το Δικαίωμα δεν περιλαμβάνει κανένα δικαίωμα εκμετάλλευσης του Χώρου του Λιμένα για σκοπούς ή με μέσα που δεν συνιστούν σχετική με τον λιμένα δραστηριότητα, όπως (ενδεικτικά) την αξιοποίηση ακίνητης περιουσίας, που δεν έχουν σχέση με λιμένες, βιομηχανική ή εμπορική αξιοποίηση, αξιοποίηση για δραστηριότητες πολιτισμού ή γενικού τουρισμού (Λοιπές Χρήσεις), με εξαίρεση μόνο στον περιορισμένο βαθμό που οι εν λόγω Λοιπές Χρήσεις: (i) είναι συμπληρωματικές και παρεπόμενες

των βασικών λιμενικών δραστηριοτήτων του ΟΛΠ (ii) συνάδουν με τη φύση της Χερσαίας Λιμενικής Ζώνης και δικαιολογούνται παρά τη στενότητα χερσαίων πόρων εντός της Περιμέτρου της Ζώνης Παραχώρησης (iii) έχουν ειδικά επιτραπεί ως μέρος Αναπτυξιακού Προγράμματος και Μελέτης Διαχείρισης νομίμως εγκεκριμένου σύμφωνα με το Άρθρο 6 και (iv) δεν παραβαίνουν τις αρχές που παρατίθενται στο Άρθρο 9.1. (ε) ούτε το Δικαίωμα ούτε οποιαδήποτε έκφραση του Δικαιώματος θα περιορίζει: (i) το Ελληνικό Δημόσιο και τους φορείς, τις υπηρεσίες, τα όργανα και τα ελεγχόμενα πρόσωπα αυτού, όποτε ασκούν κυρίαρχα καθήκοντα ή/και λειτουργίες που τους έχουν ανατεθεί σύμφωνα με ισχύοντες νόμους και κανονισμούς γενικής εφαρμογής ή δικαιώματα που έχουν διατηρηθεί στο πλαίσιο της παρούσας Σύμβασης· (ii) το δικαίωμα των χρηστών του Λιμένα Πειραιά και των μέσων ναυσιπλοΐας να έχουν πρόσβαση στον Χώρο του Λιμένα, όπως απαιτείται ή επιτρέπεται σύμφωνα με το εφαρμοστέο δίκαιο· ή/και (iii) οποιονδήποτε φορέα παροχής λιμενικών υπηρεσιών με δικαίωμα πρόσβασης ή/και άδεια παροχής αυτών των υπηρεσιών από το να επωφελείται του εν λόγω δικαιώματος ή και άδειας, σύμφωνα με οποιονδήποτε εφαρμοστέο νόμο, συμπεριλαμβανομένων ενδεικτικά οποιωνδήποτε φορέων παροχής λιμενικών υπηρεσιών, που τυχόν αδειοδοτούνται κατά καιρούς από τον αρμόδιο Κυβερνητικό Φορέα του ΕΔ και (στ) το Δικαίωμα που παραχωρείται σύμφωνα με την παρούσα Σύμβαση δεν θα επεκτείνεται σε ιδιοκτησίες του ΟΛΠ που βρίσκονται εκτός της Χερσαίας Λιμενικής Ζώνης. **4.5** Το Δικαίωμα θα εκπνεύσει στις 13 Φεβρουάριου 2052, ήτοι την πεντηκοστή (50η) επέτειο της Σύμβασης του 2002, με την επιφύλαξη πρόωρης καταγγελίας σύμφωνα με το Άρθρο 25 (η Διάρκεια Παραχώρησης). **4.6** Το Ελληνικό Δημόσιο, στον βαθμό που είναι απαραίτητο, θα συνδράμει τον ΟΛΠ κατά την υπεράσπιση των δικαιωμάτων του επί των Στοιχείων Παραχώρησης και των δικαιωμάτων που παραχωρούνται στον ΟΛΠ στο πλαίσιο της παρούσας Σύμβασης σε σχέση με τα Στοιχεία Παραχώρησης, έναντι κάθε προσώπου που επικαλείται οποιοδήποτε δικαίωμα επί των Στοιχείων Παραχώρησης.».

Σύμφωνα με το **Άρθρο 5** «ΓΕΝΙΚΕΣ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΚΑΙ ΕΥΘΥΝΗ ΤΟΥ ΟΛΠ» της κυρωθείσας με το Άρθρο 1 του Ν.4404/2016 ΣΠ προβλέπεται ότι: «**5.1** Λαμβανομένου υπόψη του μακροπρόθεσμου χαρακτήρα της Σύμβασης και αναγνωριζόμενης της πολυπλοκότητας του αντικειμένου της Παραχώρησης, ο ΟΛΠ θα λάβει όλα τα εύλογα μέτρα που διαθέτει, ώστε να διασφαλίσει ότι όλες οι λειτουργίες, δραστηριότητες και συναλλαγές που αναλαμβάνει σύμφωνα με την παρούσα Σύμβαση θα συντείνουν στην ανάπτυξη του Λιμένα Πειραιά, όπως προβλέπεται στους Προγραμματικούς Στόχους. **5.2** Ο ΟΛΠ θα εκπληρώνει τις απορρέουσες από την παρούσα Σύμβαση υποχρεώσεις του σύμφωνα με όλους τους ισχύοντες νόμους, κανονισμούς και διατάγματα γενικής εφαρμογής, συμπεριλαμβανομένων, ενδεικτικά, των διατάξεων του Κώδικα Δημοσίου Ναυτικού Δικαίου (Νομοθετικό Διάταγμα 187/1973, ΦΕΚ Α' 261/1973), του Νόμου 2971/2001 (ΦΕΚ Α' 285/19.12.2001), του Νόμου 3622/2007 (ΦΕΚ Α' 281/20.12.2007) και του Νόμου 4150/2013 (ΦΕΚ Α' 102/29.4.2013), των εφαρμοστέων νόμων περί υγείας, ασφάλειας και περιβάλλοντος, του Κυρωτικού Νόμου, καθώς και των νόμων και κανονισμών που αναφέρονται στην προστασία και διατήρηση αρχαιολογικών μνημείων και της πολιτιστικής κληρονομιάς, όπως καθένας εκάστοτε ισχύει, και όλων των κανόνων και κανονισμών που έχουν ψηφιστεί προς εκπλήρωση αυτού. [...] **5.3** Με την επιφύλαξη του ως άνω Άρθρου 5.2, ο ΟΛΠ θα εξασφαλίζει την έκδοση, θα διατηρεί ανά πάσα στιγμή και θα συμμορφώνεται από κάθε ουσιώδη άποψη με τους όρους όλων των αδειών, συναινέσεων και εγκρίσεων, που μπορεί να απαιτούνται εκάστοτε για τη λειτουργία των Στοιχείων Παραχώρησης, σύμφωνα με την παρούσα Σύμβαση και τις κείμενες διατάξεις. **5.4** Ο ΟΛΠ θα συμμορφώνεται πάντοτε και από κάθε ουσιαστική άποψη με τις Ρυθμιστικές Εξουσίες. Ο ΟΛΠ θα συμμορφώνεται με τους εκδιδόμενους ή εφαρμοζόμενους σε σχέση με τον Λιμένα Πειραιά Ρυθμιστικούς Κανόνες και, με την επιφύλαξη της γενικής ισχύος των προαναφερθέντων, θα συνεργάζεται πλήρως, με προνοητικότητα, διαφάνεια και αποτελεσματικότητα με τους αρμόδιους Κυβερνητικούς Φορείς του ΕΔ στα πλαίσια της άσκησης των αντίστοιχων αρμοδιοτήτων και

νομοθετημένων λειτουργιών αυτών αναφορικά με τον Λιμένα Πειραιά και σύμφωνα με τους ισχύοντες νόμους. **5.5** [...]. **5.6** Ο ΟΛΠ θα λειτουργεί τον Λιμένα Πειραιά και θα εκπληρώνει από κάθε ουσιώδη άποψη τις υποχρεώσεις του που απορρέουν από την παρούσα Σύμβαση σύμφωνα με την Ορθή Πρακτική Κλάδου. Για τους σκοπούς της παρούσας Σύμβασης, ως Ορθή Πρακτική Κλάδου νοούνται οι πρακτικές, μέθοδοι, τεχνικές και πρότυπα που περιγράφονται στο ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 5.6, όπως τροποποιούνται, συμπληρώνονται ή επικαιροποιούνται κατά καιρούς, τα οποία έχουν γενική ισχύ ή/και είναι γενικά αποδεκτά για χρήση στην κατασκευή, ανάπτυξη, στις λειτουργίες και τη συντήρηση διεθνών λιμένων, λαμβανομένων δεόντως υπόψη τυχόν ειδικών παραγόντων ή συνθηκών που επικρατούν στον Λιμένα Πειραιά ή/και την Ελλάδα (συμπεριλαμβανομένων, ενδεικτικά, των διατάξεων περί υγείας, και ασφάλειας καθώς και του περιβάλλοντος.). **5.7** [...]. **5.8** [...]. **5.9** Εκτός αν ορίζεται διαφορετικά στην παρούσα Σύμβαση ή ρυθμίζεται διαφορετικά εκ του νόμου και των κανονισμών, ο ΟΛΠ θα είναι αποκλειστικά υπεύθυνος για τη λήψη όλων των μέτρων και ενεργειών που απαιτούνται (ή απαιτήθηκαν, κατά περίπτωση) για τη λειτουργία και τη συντήρηση των Στοιχείων Παραχώρησης, όπως παρατίθενται στην παρούσα Σύμβαση, καθώς και για την επίτευξη ή υπέρβαση των Ελάχιστων Επιπέδων Υπηρεσιών (όπως ορίζονται στο Άρθρο 8.2). **5.10** Ο ΟΛΠ θα παρέχει κάθε εύλογη συνδρομή σε κάθε υπεύθυνο Κυβερνητικό Φορέα του ΕΔ σε σχέση με θέματα ασφάλειας και επιβολής του νόμου εντός των χώρων του Λιμένα Πειραιά. Χωρίς να θίγεται η γενική εφαρμογή των ανωτέρω, σε περίπτωση ατυχημάτων ή άλλων συμβάντων που επηρεάζουν ή είναι ευλόγως πιθανό να επηρεάσουν την ασφάλεια και τη χρήση των Στοιχείων Παραχώρησης ή/και τις υπηρεσίες του ΟΛΠ, ο ΟΛΠ θα καταβάλλει κάθε δυνατή προσπάθεια να εκκινήσει και να διατηρεί επαφές με τις υπηρεσίες αντιμετώπισης έκτακτης ανάγκης του Ελληνικού Δημοσίου, προκειμένου να ελαχιστοποιεί τη διατάραξη της κυκλοφορίας, ανταποκρινόμενος με άμεσο και αποτελεσματικό τρόπο σε ατυχήματα ή συμβάντα. **5.11** [...]. **5.12** [...].».

Σύμφωνα με το **Άρθρο 29** «ΑΛΛΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ» της κυρωθείσας με το Άρθρο 1 του Ν.4404/2016 ΣΠ προβλέπεται ότι: «**29.1** Τα δικαιώματα του ΟΛΠ που απορρέουν από την παρούσα Σύμβαση δεν μπορούν να εκχωρηθούν σε τρίτους χωρίς την προηγούμενη έγγραφη συναίνεση του Ελληνικού Δημοσίου. Κάθε εκχώρηση ή σκοπούμενη εκχώρηση κατά παράβαση της παρούσας διάταξης θα είναι άκυρη και ανίσχυρη. **29.2** [...]. **29.3** [...]. **29.4** Οι διαπραγματεύσεις ανάμεσα στο Ελληνικό Δημόσιο και τον ΟΛΠ θα διεξάγονται πάντα καλή τη πίστει, με σκοπό να διατηρηθεί ο επιμερισμός των κινδύνων και η κατανομή των δικαιωμάτων και των υποχρεώσεων της παρούσας Σύμβασης, αλλά και να επιτευχθεί ένα οικονομικό αποτέλεσμα, που να είναι όσο το δυνατόν περισσότερο σύμφωνο τις προθέσεις των Μερών κατά τη σύναψη της παρούσας Σύμβασης. **29.5** Η παρούσα Σύμβαση δεν θα περιστέλλει ούτε θα περιορίζει με οποιονδήποτε τρόπο τις εξουσίες, τα προνόμια, τις δυνατότητες, τη διακριτική ευχέρεια ή τα δικαιώματα του Ελληνικού Δημοσίου να αποφασίζει για οποιοδήποτε ζήτημα αφορά στην προστασία της εθνικής ασφάλειας, της ασφάλειας της ναυσιπλοΐας, της δημόσιας υγείας, της δημόσιας τάξης, του περιβάλλοντος, της πολιτιστικής και υποθαλάσσιας κληρονομιάς ή/και για κάθε άλλο ζήτημα από αυτά που κατοχυρώνονται στο Σύνταγμα της Ελληνικής Δημοκρατίας. **29.6** Κάθε διάταξη της παρούσας Σύμβασης θα είναι έγκυρη και εκτελεστή στον μέγιστο δυνατό βαθμό που επιτρέπεται από τον νόμο. Εάν διατάξεις της παρούσας Σύμβασης τυχόν κηρυχθούν άκυρες, μη εκτελέσιμες ή παράνομες από οποιοδήποτε αρμόδιο διαιτητικό ή άλλο δικαστήριο, η εν λόγω ακυρότητα, μη εκτελεστότητα ή παρανομία δεν θα θέσει σε κίνδυνο ούτε θα επηρεάσει τις υπόλοιπες διατάξεις της παρούσας Σύμβασης, οι οποίες θα παραμείνουν σε πλήρη ισχύ. Εάν οποιαδήποτε τέτοια διάταξη της παρούσας Σύμβασης κριθεί άκυρη, μη εκτελέσιμη ή παράνομη, τα μέρη θα καταβάλουν αμελλητί κάθε δυνατή προσπάθεια διαπραγματεύσεως νέων διατάξεων, ώστε να εξαλειφθεί η εν λόγω ακυρότητα, μη εκτελεστότητα ή παρανομία και η παρούσα Σύμβαση να αποκατασταθεί όσο το δυνατόν πλησιέστερα στον αρχικό της σκοπό και ισχύ. **29.7** [...]. **29.8** [...]. **29.9** [...]. **29.10** Τα ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ της παρούσας Σύμβασης

αποτελούν τμήμα της και θα ισχύουν πλήρως, όπως εάν είχαν οριστεί ρητά στο κύριο σώμα της παρούσας Σύμβασης. **29.11** [...] **29.12** Η παρούσα Σύμβαση και τα ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΑ αποτελούν την πλήρη σύμβαση. **29.13** [...]».

IV. Άρθρα 1, 4, 6, 7, 8 και 21 της υπ' αριθμ. Γ.26889/1963 Απόφαση των Υπουργών Δημοσίων Έργων και Εργασίας της 16^{ης} Ιουλίου 1963 με θέμα: «Περί Κανονισμού Εργασίας υπαλλήλων παραλαβής και παραδόσεως εμπορευμάτων λιμένος Πειραιώς (Σημειωτών)»

Σύμφωνα με το **Άρθρο 1** της ανωτέρω Αποφάσεως προβλέπεται ότι: «**1)** Επί πάσης φορτοεκφορτωτικής εργασίας εκτελουμένης εν τω λιμένι Πειραιώς, ήτοι επί εκφορτώσεων, φορτώσεων, και μεταφορτώσεων εν τη εννοία του Κανονισμού και Τιμολογίου Φορτοεκφορτωτικών Εργασιών του λιμένος, η παράδοσις και παραλαβή των εμπορευμάτων από και εις τα κύπη των πλοίων, διενεργείται δι' ειδικών υπαλλήλων παραλαβής και παραδόσεως εμπορευμάτων (σημειωτών), εφωδιασμένων υπό του ΟΛΠ δι' αδείας ασκήσεως του επαγγέλματος τούτου. **2)** [...]. **3)** [...]. **4)** [...]».

Σύμφωνα με το **Άρθρο 4** της ανωτέρω Αποφάσεως προβλέπεται ότι: «**1.** Οι σημειωταί προσβλαμβάνονται ελευθέρως παρά των ενδιαφερομένων πλοιάρχων ή πρακτόρων των πλοίων εκ των εφωδιασμένων δι' αδείας ασκήσεως επαγγέλματος υπό του Ο.Λ.Π. κατ' επιλογήν και αμείβονται παρ' αυτών. **2.** Κατά την πρόσληψιν και διάθεσιν των σημειωτών, οι κεκτημένοι αδείας ασκήσεως του επαγγέλματος προ της ιδρύσεως του Ο.Λ.Π. απολαμβάνουν προτιμήσεως. **3.** Η Υπηρεσία του Ο.Λ.Π. ασκεί εποπτεϊάν δια την πιστήν εφαρμογήν των διατάξεων του παρόντος.».

Σύμφωνα με το **Άρθρο 6** της ανωτέρω Αποφάσεως προβλέπεται ότι: «**1.** Πλήν των ανωτέρω μονίμων σημειωτών, εις τους οποίους χορηγείται άδεια ασκήσεως επαγγέλματος μετά κρίσιν και επιλογήν της εν άρθρ. 21 προβλεπομένης Επιτροπής θεσπίζεται από ισχύος του παρόντος τάξις δοκίμων σημειωτών, ο αριθμός των οποίων δεν δύναται να υπερβή τους 25. **2.** Οι δόκιμοι σημειωταί, κατόπιν ενιαυσίας τουλάχιστον υπηρεσίας και μετά κρίσιν της εν άρθρ. 21 οριζομένης Επιτροπής, ονομάζονται μόνομοι σημειωταί συμπληρούντες τα εκάστοτε δημιουργούμενα κενά τούτων. **3.** Ομοίως, τα εκάστοτε κενά των δοκίμων συμπληρούνται δι' αποφάσεως του Γενικού Διευθυντού εκ των κεκτημένων τα κατωτέρω οριζόμενα προσόντα, προτάσει της εν άρθρ. 21 προβλεπομένης Επιτροπής.».

Σύμφωνα με το **Άρθρο 7** της ανωτέρω Αποφάσεως προβλέπεται ότι: «**1.** Δια να λάβη τις άδειαν ασκήσεως επαγγέλματος σημειωτού, δέον να έχη τα κάτωθι προσόντα: α) Να είναι υγιής και αρτιμελής, της καταστασεώς του βεβαιουμένης παρά της Υγειονομικής Υπηρεσίας του Ο.Λ.Π. β) Να μη υπερβή το 40^{ον} έτος της ηλικίας του, εξακριβουμένης δια πιστοποιητικού του μητρώου αρρένων, του οικείου Δήμου ή Κοινότητας. γ) Να έχη εκπληρώσει τας στρατιωτικές του υποχρεώσεις ή να έχη απαλλαγή τούτων νομίμως. δ) Να μη έχη καταδικασθή επί αδικήματι εκ των κατά τας διατάξεις του Π.Ν. συνεπαγομένων στέρησιν πολιτικών δικαιωμάτων ή εις οιανδήποτε ποινήν επί λαθρεμπορία, κλοπή, απάτη, πλαστογραφία, υπεξαίρέσει, εκβιάσει, δωροδοκία, καταπίεσει και απιστία. Επίσης να μη έχη παραπεμφθή δια τελεσιδίκου βουλεύματος επί κακουργήματι ή πλημμελήματι των εν τη παρούση παραγράφω αναφερομένων. ε) Να είναι υγιών κοινωνικών φρονημάτων, της νομιμοφροσύνης αυτού πιστοποιουμένης δια βεβαιώσεως της Αστυνομικής Αρχής του τόπου της κατοικίας του. Σημείωμα Αστυνομικής Αρχής περί υποβολής αιτήσεως πιστοποιητικού νομιμοφροσύνης, ισχύει μέχρι της εκδόσεως της ως άνω Αστυνομικής βεβαιώσεως και πάντως ουχί πέραν του έτους από της υποβολής της αιτήσεως. ς) Να έχη ενδεικτικόν, 4ης τάξεως εξαταξίου γυμνασίου ή αντιστοίχου Μέσης Σχολής. **2.** Οι δόκιμοι σημειωταί, δέον να έχωσι τα αυτά ως άνω προσόντα. **3.** Κατά την πρώτην εφαρμογήν του παρόντος Κανονισμού, χορηγούνται άδειαι

ασκήσεως επαγγέλματος σημειωτού εις τους κάτωθι: α) Εις τους κεκτημένους, αδείας ασκήσεως επαγγέλματος του Ο.Λ.Π., βάσει των Νόμ. 3459/27, 4748/30, 6148/34 και 1052/38. β) Εις τους κρινομένους και επιλεγόμενους υπό της εν άρθρ. 21 του παρόντος προβλεπομένης Επιτροπής μεταξύ των ήδη προσλαμβανομένων υπό των ναυτικών πρακτόρων και εργαζομένων ως σημειωτών προτιμωμένων κατά σειράν πρώτον, των κεκτημένων αδείας επαγγέλματος σημειωτού αποθηκών του Ο.Λ.Π. και μη ενταχθέντων εις το μόνιμον προσωπικόν αυτού, και δεύτερον των τυχόντων αδείας ασκήσεως επαγγέλματος επικούρου σημειωτού και των χρησιμοποιουμένων από μακρού ως σημειωτών κύτους υπό του Συνδέσμου υπαλλήλων παραλαβής και παραδόσεως εμπορευμάτων λιμένων Πειραιώς. Δια τους ανωτέρω δεν έχουσιν εφαρμογήν αι διατάξεις των εδαφ. β` και ς` της παρ. 1 του παρόντος άρθρου. " 4. α) Δόκομοι Σημειωταί, επιλεγέντες ως τοιοῦτοι κατά την πρώτην εφαρμογήν του δια της υπ` αριθ. 353/68 (ΦΕΚ 505/Β/2.10.68) πράξεως του Δ.Σ. του ΟΛΠ θεσπισθέντος νέου "Κανονισμού Εργασίας Υπαλλήλων Παραλ. και Παραδ. Εμπ/των Λιμένος και Προλιμένων Πειραιώς" παρά την έλλειψιν του τυπικού προσόντος του Απολυτηρίου Γυμνασίου ή αντιστοιχού Μέσης Σχολής, καλαμβάνουσι μετά κρίσιν την Επιτροπής του άρθρ. 23 του άνω Κανονισμού το ήμισυ των από 1.1.1981 και εκείθεν κενουμένων κατ` έτος θέσεων των τακτικών Σημειωτών και μέχρις εξαντλήσεως του αριθμού των περί ως η παρούσα υπηρετούντων δοκίμων του ετέρου ημίσεος συμπληρουμένου εκ των εχόντων άπαντα τα τυπικά και ουσιαστικά προσόντα των δοκίμων Σημειωτών. β) Καθ` ας περιπτώσεις αι ως άνω κενούμεναι θέσεις είναι περιπτού αριθμού, η πλειονάζουσα θέσις καλύπτεται από τους περί ων η παρούσα παλαιούς δοκίμους Σημειωτάς".».

Σύμφωνα με το **Άρθρο 8** της ανωτέρω Αποφάσεως προβλέπεται ότι: «**1.** Τα καθήκοντα των σημειωτών συνίσταται εις την μετά προσοχής και επιμελείας παρακολούθησιν, καταμέτρησιν και καταγραφήν εις το προς τον σκοπόν τούτον συμπληρούμενον παρ` αυτών ειδικόν δελτίον, των εκ του πλοίου εκφορτωνομένων ή εις αυτό φορτωνομένων εμπορευμάτων κατά σημεία, αριθμούς και είδος συσκευασίας (σάκκοι, κιβώτια, βαρέλια κλπ.) και την εν συνεχεία παράδοσιν τούτων εις τους παραλαμβάνοντας υπαλλήλους του Ο.Λ.Π. ή τους σημειωτάς άλλου πλοίου ή και αντιστρόφως. Το δελτίον τούτο υπογραφόμενον εκάστοτε παρά τε του παραδίδοντος και παραλαμβάνοντος σημειωτού αποτελεί πλήρη απόδειξιν περί τε των παραλαμβανομένων υπό του Ο.Λ.Π. εμπορευμάτων και της καταστάσεως αυτών, ως και των παραδιδομένων παρ` αυτού, επιφυλασσομένων των εν παρ. 2 κατωτέρω αναφερομένων. **2.** Εις το δελτίον τούτο δέον να αναγράφεται και πάσα τυχόν διαπιστουμένη βλάβη και μη ομαλή εν γένει εξωτερική εμφάνισις της συσκευασίας ων εκφορτωνομένων ή φορτωνομένων εμπορευμάτων. Εις ήν περίπτωσιν η διαπιστουμένη βλάβη κιβωτίων, σάκκων κλπ. είναι τοιαύτη ώστε να υφίσταται φόβος διαρροής ή και απωλείας των περιεχομένων εμπορευμάτων, ο σημειωτής οφείλει να ειδοποιήση τον πλοίαρχον, τον Ο.Λ.Π. ή και πάντα άλλον αρμόδιον περί τούτου και να λάβη τα επιβαλλόμενα μέτρα προς διασφάλισιν των εμπορευμάτων ή και να παραδώση ή να παραλάβη ταύτα δι` επαληθεύσεως ή ζυγίσεως του περιεχομένου, επιμελούμενος άμα της ανασυσκευασίας και μολυβδοσφραγίσεως του βεβλαμμένου κόλλου. **3.** Οι σημειωταί υποχρεούνται να προσέρχωνται εγκαίρως εις τον τόπον της εργασίας των και να παραμένωσι μέχρι πέρατος αυτής μη δικαιούμενοι να αρνηθούν την ανάληψιν εργασίας δι` ην προσελήφθησαν ή να διακόψωσι ταύτην αυτοβούλως. **4.** Οι σημειωταί δεν δύνανται να αρνηθούν παράτασιν εργασίας ή και εκτέλεσιν εκτάκτου τοιαύτης. **5.** Οι σημειωταί υποχρεούνται να παρέχωσι την εργασίαν αυτών καθ` όλην την διάρκειαν του εν άρθρ.10 του παρόντος καθοριζομένου οκταώρου ή εξαώρου ή τετραώρου χρονικού διαστήματος ή και πέραν αυτού, εφ` όσον παρίσταται ανάγκη συνεχίσεως της εργασίας και δεν δύνανται εν ουδεμία περιπτώσει να διακόψει ή να αρνηθώσι την εργασίαν αυτών προ της αφίξεως του αντικαταστάτου αυτών. **6.** Παράτασις εργασίας των σημειωτών πέραν του 24ώρου απαγορεύεται. **7.** Οι σημειωταί οφείλουν να εποδεικνύουν τον οφειλόμενον σεβασμόν και υπακοήν εις τους πλοίαρχους και αξιωματικούς των πλοίων, τους πράκτορες ως και τους αρμοδίους του Ο.Λ.Π. και της Οργανώσεως

αυτών κατά την εκτέλεσιν της εργασίας των. Οφείλουσι επίσης να συμπεριφέρονται ευπρεπώς προς τους υπαλλήλους και εργάτας του Ο.Λ.Π. και τους εν γένει μετ' αυτών επικοινωνούντας.».

Τέλος, σύμφωνα με το **Άρθρο 21** της ανωτέρω Αποφάσεως προβλέπεται ότι: «**1.** Η επιλογή των σημειωτών διά την σύνταξιν του πίνακος των κατά τας διατάξεις του παρόντος δικαιουμένων αδειας ασκήσεως επαγγέλματος εν τω λιμάνι Πειραιώς, θέλει ενεργηθή παρ' Επιτροπής, συγκροτουμένης δι' αποφάσεως του Γενικού Διευθυντού του Ο.Λ.Π. και αποτελουμένης: α) Εκ 3 ανωτέρων υπαλλήλων του Ο.Λ.Π. (ενός της Διευθύνσεως Φορτοεκφορτώσεων, ενός της Διευθύνσεως Ε.Ζ.Π. και ενός της Νομικής Υπηρεσίας) οριζομένων μετ' ισαρίθμων αναπληρωτών υπό του Γεν. Διευθυντού. β) 1 αντιπροσώπου της Διεθνούς Ν. Ενώσεως οριζομένου υπό της ίδιας και γ) Εξ ενός αντιπροσώπου των σημειωτών, οριζομένου υπό του Γενικού Διευθυντού, εκ πίνακος τριών σημειωτών προτεινομένων υπό του Δ.Σ. του Συνδέσμου υπαλλήλων παραλαβής και παραδόσεως εμπορευμάτων λιμένας Πειραιώς. **2.** Της ως άνω Επιτροπής προεδρεύει ο κατά βαθμόν ανώτερος ή εν ισοβαθμία, ο αρχαιότερος των υπαλλήλων του Ο.Λ.Π. Χρέη δε Γραμματέως ανατίθενται εις υπάλληλον του Ο.Λ.Π. οριζόμενον υπό του Γενικού Διευθυντού. **3.** Η ως άνω Επιτροπή, εξετάζουσα τα τυπικά και ουσιαστικά προσόντα των κρινομένων, συντάσσει πίνακα των κεκτημένων τα νόμιμα προσόντα και καταλλήλων διά την χορήγησιν αδειας ασκήσεως επαγγέλματος σημειωτού ή δοκίμου τοιούτου, οι πίνακες δε ούτοι, κυρούμενοι υπό του Προέδρου της ως άνω Επιτροπής κοινοποιούνται διά τοιχοκολλήσεως εις τα γραφεία του Ο.Λ.Π. επί 10ήμερον.».

Υ. Άρθρα 1, 6, 7, 17 και 18 της υπ' αριθ. 3422.36/1/92 Υ.Α. με θέμα «Έγκριση Κανονισμού Εργασίας Υπαλλήλων παραλαβής και παράδοσης εμπορευμάτων Λιμένα και Προλιμένων Πειραιά.»

Σύμφωνα με το **Άρθρο 1** του Κανονισμού Εργασίας Υπαλλήλων παραλαβής και παράδοσης εμπορευμάτων λιμένα και προλιμένων Πειραιά προβλέπεται ότι: «**1.** Σε κάθε φορτοεκφορτωτική εργασία που εκτελείται στο λιμένα του Πειραιά (λιμένας Πειραιά όλη η λιμενική περιοχή που ορίζεται από την εκάστοτε νομοθεσία περί Ο.Λ.Π.), δηλαδή επί εκφορτώσεων, φορτώσεων και μεταφορτώσεων που γίνονται σύμφωνα με τον ΚΤΕΦΜ του Ο.Λ.Π. και αποφάσεις του Δ.Σ. του Ο.Λ.Π., η παράδοση ή η παραλαβή των εμπορευμάτων και εμπορευματοκιβωτίων (CONTAINERS), από και προς τα πλοία, γίνεται με ειδικούς υπαλλήλους παραλαβής και παράδοσης εμπορευμάτων (σημειωτές) που είναι εφοδιασμένοι από τον Ο.Λ.Π. με άδεια ασκήσεως επαγγέλματος. Από τους ίδιους υπαλλήλους (σημειωτές) γίνεται και η παραλαβή ή παράδοση εμπορευμάτων από/σε εμπορευματοκιβώτια - CONTAINERS (εκκενώσεις, πληρώσεις, άμεσες παραδόσεις). **2.** Η πρόσληψη σημειωτού είναι υποχρεωτική και απαραίτητος σε όλες της εργασίες και περιπτώσεις που αναφέρονται στην παρ. 1 του άρθρου 1 του παρόντος Κανονισμού. Η πρόσληψη σημειωτού είναι και απαραίτητος, ανεξάρτητα αν η καταμέτρηση των φορτίων δεν είναι δυνατή, λόγω του τρόπου εκφορτώσεως για την ταχύτερη απελευθέρωση των πλοίων εκ των φορτίων των και ανεξάρτητα εάν η εκφόρτωση γίνεται από εργάτες του Ο.Λ.Π. ή όχι. Ειδικά για την ξυλεία, η πρόσληψη σημειωτή είναι υποχρεωτική και απαραίτητος, μόνο όταν αυτή διακινείται σε δέματα, κατά το στάδιο εργασίας κύτους. **3.** Εξαιρούνται της υποχρεωτικής πρόσληψης σημειωτή τα πλοία που μεταφέρουν χύμα ομοειδή φορτία γαιανθράκων, σιτηρών, δημητριακών, φωσφάτων ή ορυκτών. **4.** Προκειμένου περί των φορτίων προελεύσεως ή προορισμού εξωτερικού και των μεταφορτώσεων υποκειμένων εμπορευμάτων από και στα πλοία εσωτερικού, η πρόσληψη σημειωτή είναι προαιρετική.».

Σύμφωνα με το **Άρθρο 6** του ίδιου Κανονισμού προβλέπεται ότι: «**1.** Για να αποκτήσει κάποιος άδεια ασκήσεως τακτικού ή δόκιμου σημειωτή πρέπει να έχει τα παραπάνω προσόντα: α. Να είναι υγιής και αρτιμελής, γεγονός που βεβαιώνεται από την Υγειονομική Υπηρεσία του Ο.Λ.Π. β. Να μην

έχει υπερβεί το 30^ο έτος της ηλικίας του κατά το χρόνο της αρχικής τους πρόσληψης, γεγονός που βεβαιώνεται με σχετικό πιστοποιητικό Δήμου ή Κοινότητας ή με ληξιαρχική πράξη γεννήσεως. γ. Να έχει συμπληρώσει τις στρατιωτικές του υποχρεώσεις ή να έχει απαλλαγεί νόμιμα από αυτές ή να βρίσκεται νομίμως εκτός στρατεύματος. δ. Να μην έχει καταδικασθεί για λαθρεμπορία, κλοπή, απάτη, πλαστογραφία, υπεξαίρεση, εκβίαση, δωροδοκία, καταπίεση, απιστία ή για αδίκημα που σύμφωνα με τον ποινικό νόμο συνεπάγεται στέρηση των πολιτικών του δικαιωμάτων. Να μην έχει επίσης παρεπεμφεί με τελεσίδικο βούλευμα για κάποιο από τα κακουργήματα ή τα πλημμελήματα που αναφέρονται παραπάνω. ε. Να έχει απολυτήριο εξαταξίου γυμνασίου ή λυκείου ή αντίστοιχης μέσης σχολής και να έχει γνώσεις της Αγγλικής γλώσσας. **2.** Οι διατάξεις της προηγούμενης παραγράφου του παρόντος άρθρου έχουν εφαρμογή και επί των ελευθέρων σημειωτών.».

Σύμφωνα με το **Άρθρο 7** του ίδιου Κανονισμού προβλέπεται ότι: «**1.** Τα καθήκοντα των σημειωτών είναι η προσοχή και επιμέλεια παρακολούθηση, καταγραφή και καταμέτρηση των εκφορτωμένων και φορτωμένων εμπορευμάτων και εμπορευματοκιβωτίων (CONTAINERS) κατά σημεία, αριθμός και είδος συσκευασίας. Η καταγραφή γίνεται σε ειδικό δελτίο του ΣΥΠΠΕΛ και ΠΠ που υπογράφεται ταυτόχρονα κατά τη σύνταξή του επώνυμα (υπογραφή και σφραγίδα) κατά μεν την εκφόρτωση από τον παραδίδοντα σημειωτή κύτους και τον παραλαμβάνοντα σημειωτή του Ο.Λ.Π. ή τον αρμόδιο διαχειριστικό υπάλληλό του, κατά δε τη φόρτωση αντιστρόφως από τον παραδίδοντα αρμόδιο σημειωτή ή διαχειριστικό υπάλληλο του Ο.Λ.Π. και τον παραλαμβάνοντα σημειωτή κύτους. Το δελτίο αυτό αποτελεί πλήρη απόδειξη για την ποσότητα και κατάσταση των παραδιδόμενων - παραλαμβανομένων εμπορευμάτων και δεσμεύει τόσο τον μεταφορέα/Ναυτικό Πράκτορα όσο και τον θεματοφύλακα των εμπορευμάτων Ο.Λ.Π. ή πάντα τρίτον που έχει έννομο συμφέρον επί του φορτίου. Κάθε άλλο έγγραφο που για λόγους αφορώντας είτε την εσωτερική διαδικασία λειτουργίας των Υπηρεσιών του Ο.Λ.Π. ή ενημερώσεως των Τελωνειακών ή άλλων Αρχών, συντάσσεται σύμφωνα με το προαναφερόμενο δελτίο τυχόν αντίθετη διάταξη περί τούτου καταργείται από της εφαρμογής του παρόντος Κανονισμού. Στο παραπάνω δελτίο γράφονται και τυχόν παρατηρήσεις που διαπιστώνονται από το σημειωτή, ως προς την κατάσταση και την εξωτερική εμφάνιση της συσκευασίας των εμπορευμάτων. Σε περίπτωση που διαπιστωθεί ότι υπάρχει βλάβη της συσκευασίας κ.λπ. των εμπορευμάτων και κριθεί ότι η βλάβη είναι τέτοια ώστε να υπάρχει κίνδυνος διαρροής, ή απώλειας του εμπορεύματος, ο σημειωτής υποχρεούται να ειδοποιήσει τον πλοίαρχο, τον Ο.Λ.Π., ή κάθε άλλο αρμόδιο πρόσωπο για να ληφθούν τα απαραίτητα μέτρα για τη διασφάλιση των εμπορευμάτων ή και να παραδώσει ή παραλάβει αυτά για την ανασυσκευασία και μολυβδοσφράγιση των μονάδων συσκευασίας που έχουν βλάβη. Προκειμένου για παραλαβή και παράδοση εμπορευματοκιβωτίων (CONTAINERS) οι σημειωτές υποχρεούνται να γράφουν στο δελτίο τους τον αριθμό, τα γράμματα και τον τύπο που εξειδικεύουν κάθε εμπορευματοκιβώτιο (CONTAINERS) καθώς και οποιαδήποτε βλάβη διαπιστώσουν σε αυτά, ελέγχονται ταυτόχρονα και τη μολυβδοσφραγίδα του, καταγράφοντα τον αριθμό της. **2.** Οι σημειωτές υποχρεούνται να προσέρχονται εγκαίρως στο πρωινό προσκλητήριο και εφόσον δεν εργαστούν, υποχρεούνται να προσέρχονται και στο απογευματινό. **3.** Οι σημειωτές υποχρεούνται να προσέρχονται εγκαίρως στον τόπο της εργασίας και να παραμένουν εκεί μέχρι το τέλος της. Οι σημειωτές δεν μπορούν να αρνηθούν να αναλάβουν εργασία για την οποία προσλήφθηκαν ούτε να διακόψουν την εργασία τους αυτοβούλως. **4.** Οι σημειωτές υποχρεούνται να παρέχουν τις υπηρεσίες τους σε όλη τη διάρκεια των χρονικών ορίων που καθορίζονται από το άρθρο 8 του παρόντος. Εφόσον παρίσταται ανάγκη συνέχισης της εργασίας οι σημειωτές υποχρεούνται να εργασθούν και πέραν των προβλεπόμενων χρονικών ορίων και σε καμμία περίπτωση δεν μπορούν να διακόψουν ή να αρνηθούν εργασία πριν από την άφιξη του αντικαταστάτη τους. Παράταση εργασίας πέραν του εικοσιτετραώρου απαγορεύεται. **5.** Οι σημειωτές δεν μπορούν χωρίς σοβαρό λόγο και χωρίς άδεια του επαγγελματικού τους Σωματείου να εγκαταλείπουν το κύτος στο οποίο άρχισαν να εργάζονται πριν την πλήρη φόρτωση ή εκφόρτωσή του, ούτε να αλλάξουν κύτος στο

πλοίο. **6.** Ο ίδιος ο σημειωτής απαγορεύεται να εργάζεται την ίδια ημέρα σε περισσότερο από ένα κύπη ή πλοία εφόσον παραμένουν χωρίς εργασία άλλοι σημειωτές. **7.** Η ευθύνη για την πιστή τήρηση των διατάξεων των εδαφίων 5 και 6 του παρόντος άρθρου βαρύνει τον αρχισημειωτή του πλοίου και τυχόν παράβαση των διατάξεων αυτών συνιστά πειθαρχικό παράπτωμα αυτού. **8.** Οι σημειωτάι κατά την ώρα της εργασίας τους οφείλουν να έχουν τον απαιτούμενο σεβασμό και υπακοή, στις υπηρεσίες του Ο.Λ.Π., στους πράκτορες, στους πλοιάρχους, στην επαγγελματική τους οργάνωση και γενικώς σε όλους τους συνεργαζόμενους.».

Σύμφωνα με το **Άρθρο 17** του ίδιου Κανονισμού ορίζεται ότι: «**1.** Κάθε χρόνο, κατά μήνα Ιανουάριο, συντάσσεται Πίνακας σημειωτών που δικαιούνται κατά τις διατάξεις του παρόντος Κανονισμού άδειας ασκήσεως επαγγέλματος τακτικού ή δοκιμίου σημειωτή στο Λιμένα του Πειραιά. **2.** Ο παραπάνω πίνακας επιλογής σημειωτών συντάσσεται από πενταμελή επιτροπή που συγκροτείται με απόφαση του Γενικού Διευθυντή του Ο.Λ.Π. και αποτελείται από: α. Τρεις (3) ανωτέρους υπαλλήλους του Ο.Λ.Π., έναν (1) από τη Δ/ση Φορτοεκφορτώσεως, έναν (1) από τη Δ/ση Ελευθέρας Ζώνης, και έναν (1) από τη Νομική Υπηρεσία που ορίζονται με ισάριθμους αναπληρωτές τους από το Γενικό Διευθυντή του Ο.Λ.Π. β. Έναν (1) αντιπρόεδρο της Δ.Ν.Ε. ή τον νόμιμον αναπληρωτήν του. γ. Τον Πρόεδρο (και σε περίπτωση που αυτός κωλύεται το Γενικό Γραμματέα) του Επαγγελματικού ΣΥΠΠΕΛ και ΠΠ. **3.** Της παραπάνω επιτροπής προεδρεύει ο κατά βαθμό ανώτερος ή σε περίπτωση ισοβάθμιας ο αρχαιότερος από τους υπαλλήλους του Ο.Λ.Π. Χρέη γραμματέα της επιτροπής ανατίθεται σε υπάλληλο του Ο.Λ.Π. που ορίζεται από το Γενικό Διευθυντή του. **4.** Η Επιτροπή εξετάζει τα τυπικά και ουσιαστικά προσόντα αυτών που κρίνονται και συντάσσει πίνακα με όσους έχουν τα νόμιμα προσόντα για την απόκτηση άδειας ασκήσεως επαγγέλματος τακτικού ή δοκιμίου σημειωτή. **5.** Με βάση τον κατά τα παραπάνω συντασσόμενο πίνακα ο Γενικός Διευθυντής του Ο.Λ.Π. χορηγεί τις άδειες ασκήσεως επαγγέλματος τακτικού ή δοκιμίου σημειωτή.».

Σύμφωνα με το **Άρθρο 18** του ίδιου Κανονισμού προβλέπεται ότι: «Η Υπηρεσία του Ο.Λ.Π. ασκεί εποπτεία για την πιστή τήρηση και εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος Κανονισμού.».

VI. Άρθρα 1 και 2 του Ν.4455/2017.

Σύμφωνα με το **Άρθρο 1 του Ν.4455/2017** προβλέπεται ότι: «**1.** α. Οι φορτοεκφορτωτικές εργασίες διακίνησης φορτίου Λιμένα ή Ξηράς, ανεξάρτητα από το νομικό καθεστώς της χρήσης του τόπου φόρτωσης και εκφόρτωσης των εμπορευμάτων ή άλλων κινητών πραγμάτων, διενεργούνται από πρόσωπα που είναι εφοδιασμένα με τη βεβαίωση της περίπτωσης α της παραγράφου 2 του άρθρου 3. β. Ως φορτοεκφορτωτικές εργασίες διακίνησης φορτίου στο Λιμένα, νοούνται η οργάνωση και διακίνηση των φορτίων μεταξύ των πλοίων που μεταφέρουν το φορτίο και της ξηράς, είτε πρόκειται για εισαγωγή και εξαγωγή είτε για διαμετακόμιση του φορτίου, στην οποία συμπεριλαμβάνεται η επεξεργασία, διακίνηση και προσωρινή αποθήκευση του φορτίου στον αντίστοιχο τερματικό σταθμό μεταφοράς φορτίου και η οποία σχετίζεται άμεσα με τη μεταφορά του φορτίου, με την εξαίρεση της αποθήκευσης, της αποσυσκευασίας, της ανασυσκευασίας ή κάθε άλλης υπηρεσίας προστιθέμενης αξίας που σχετίζεται με το διακινούμενο φορτίο (αποθηκευτικοί χώροι των εταιρειών). γ. Ως φορτοεκφορτωτικές εργασίες διακίνησης των φορτίων στην Ξηρά, νοούνται η οργάνωση και διακίνηση των εξειδικευμένων και ειδικών ή επικίνδυνων φορτίων από το σημείο εναπόθεσης ή αποθήκευσης προς τα μεταφορικά μέσα και από τα μεταφορικά μέσα στους χώρους εναπόθεσης και αποθήκευσης (Κεντρικές αγορές, Εμπορευματικοί Σταθμοί), με την εξαίρεση της αποθήκευσης, της αποσυσκευασίας, της ανασυσκευασίας ή κάθε άλλης υπηρεσίας προστιθέμενης αξίας που σχετίζεται με το διακινούμενο φορτίο (αποθηκευτικοί χώροι των εταιρειών). **2.** Στο πεδίο εφαρμογής της παραγράφου 1 δεν περιλαμβάνονται: α. Οι λιμενικές ζώνες Πειραιώς και Θεσσαλονίκης. β. Φορτώσεις ή εκφορτώσεις από νομικά πρόσωπα που παρείχαν πριν τη

δημοσίευση του ν. 4093/2012, ως παραχωρησιούχοι ή πάροχοι αυτών, λιμενικές υπηρεσίες φορτοεκφόρτωσης, εφόσον διατίθεται και συνεχίζει να υφίσταται σύστημα εκπαίδευσης σε θέματα υγείας και ασφάλειας του μόνιμου προσωπικού ή τυχόν συνεργαζόμενων με σύμβαση έργου, που διενεργείται από αναγνωρισμένο φορέα. Οι εργαζόμενοι των παραπάνω νομικών προσώπων και μόνον εφόσον διατηρείται σε ισχύ σχέση εξαρτημένης εργασίας ή σύμβαση έργου, θεωρούνται κατά περίπτωση ισοδύναμοι με πρόσωπα που είναι εφοδιασμένα με τη βεβαίωση της περίπτωσης α της παραγράφου 2 του άρθρου 3 για την άσκηση της εταιρικής δραστηριότητας χωρίς γεωγραφικούς περιορισμούς. γ. [...]. δ. [...]. **3.** Όλες οι φορτοεκφορτωτικές εργασίες της παραγράφου 1 καθορίζονται και εξειδικεύονται από το εκάστοτε ισχύον Επαγγελματικό Περίγραμμα Φορτοεκφορτωτή Λιμένα και Ξηράς με απόφαση του Εθνικού Οργανισμού Πιστοποίησης Προσόντων και Επαγγελματικού Προσανατολισμού (Ε.Ο.Π.Π.Ε.Π.). **4.** Οι φορτοεκφορτωτές μπορούν να παρέχουν τις υπηρεσίες τους είτε μέσω ατομικής άσκησης επαγγέλματος είτε μέσω ομάδων ή ενώσεων ή επιχειρήσεων φορτοεκφορτώσεων είτε να απασχολούνται με σχέση εξαρτημένης εργασίας. Για τους φορτοεκφορτωτές που δεν απασχολούνται με σχέση εξαρτημένης εργασίας η αμοιβή τους συμφωνείται ελεύθερα με τον φορτοπαραλήπτη. Σε κάθε άλλη περίπτωση εφαρμόζονται οι διατάξεις της κείμενης εργατικής νομοθεσίας. Οι κανονισμοί διεξαγωγής των φορτοεκφορτωτικών εργασιών καταρτίζονται με Συλλογικές Συμβάσεις Εργασίας (Σ.Σ.Ε.) και σε περίπτωση που δεν υπάρχουν Σ.Σ.Ε., για μεν τα λιμάνια, με κοινή απόφαση των Υπουργών Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης και Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής, για δε την ξηρά, με απόφαση του Υπουργού Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης. Οι φορτοεκφορτωτές ασφαλιζονται στον Ε.Φ.Κ.Α. σύμφωνα με την οικεία νομοθεσία και τους κανονισμούς αυτού.».

Σύμφωνα με το **Άρθρο 2** του ίδιου Νόμου προβλέπεται ότι: «**1.** Το Εθνικό Μητρώο Φορτοεκφορτωτών (Ε.Μ.Φ.) που συστάθηκε με το ν. 4093/2012 περιλαμβάνει δύο (2) επίπεδα: α. Το Μητρώο Α (Εισαγωγικό). β. Το Μητρώο Β, το οποίο υποδιαιρείται στα ακόλουθα Μητρώα: αα. Μητρώο Β - Φορτοεκφορτωτών Λιμένα, ββ. Μητρώο Β - Φορτοεκφορτωτών Ξηράς και γγ. Μητρώο Β - Κατόχων Άδειας Χειριστή Μηχανημάτων Έργου. **2.** α. Το Μητρώο Α αφορά στα πρόσωπα που εκτελούν τις φορτοεκφορτωτικές εργασίες της παραγράφου 1 του άρθρου 1, με την εξαίρεση του χειρισμού μηχανημάτων και οχημάτων φορτοεκφόρτωσης, του χειρισμού ειδικών ή επικίνδυνων φορτίων και της διενέργειας εξειδικευμένων φορτοεκφορτωτικών εργασιών, οι οποίες εκτελούνται από τους εγγεγραμμένους στο Μητρώο Β φορτοεκφορτωτές. β. Το Μητρώο Β - Φορτοεκφορτωτών Λιμένα αφορά στα πρόσωπα που εκτελούν τις πάσης φύσεως εξειδικευμένες φορτοεκφορτωτικές εργασίες Λιμένα ή την φορτοεκφόρτωση ειδικών ή επικίνδυνων φορτίων στο Λιμένα. γ. Το Μητρώο Β - Φορτοεκφορτωτών Ξηράς, αφορά στα πρόσωπα εκείνα που εκτελούν τις πάσης φύσεως εξειδικευμένες ή τις ειδικές ή επικίνδυνες φορτοεκφορτωτικές εργασίες Ξηράς. **3.** Οι εγγεγραμμένοι στο Μητρώο Β - Λιμένα, Ξηράς και στο Μητρώο Β Κατόχων Άδειας Χειριστή Μηχανημάτων Έργου, εκτελούν τις «εξειδικευμένες φορτοεκφορτωτικές εργασίες» και διακινούν τα «ειδικά ή επικίνδυνα φορτία» κατά περίπτωση, όπως εξειδικεύονται παρακάτω: α. Ως «εξειδικευμένες φορτοεκφορτωτικές εργασίες» νοούνται οι φορτοεκφορτωτικές εργασίες που πραγματοποιούνται σε μεγάλο ύψος, οι εργασίες κύτους πλοίου, οι εργασίες σύνδεσης/αποσύνδεσης φορτοεκφόρτωσης σε γερανούς, η καθοδήγηση χειριστών γερανού, η εργασία σημειωτή φορτίων και λοιπές εργασίες που συνδέονται με τη φορτοεκφόρτωση που ενέχουν υψηλό κίνδυνο πρόκλησης ατυχήματος ή ρύπανσης, συμπεριλαμβανομένης της καβόδεσης πλοίων και σκαφών. β. Ως «ειδικά ή επικίνδυνα φορτία» νοούνται τα φορτία που για τη διακίνησή τους απαιτείται η λήψη ιδιαίτερων μέτρων ασφαλείας, η εφαρμογή ειδικών τεχνικών ή/και η χρήση εξειδικευμένου εξοπλισμού για το χειρισμό τους κατά τη μεταφορά, τη φορτοεκφόρτωση και τη στοιβασία τους, προκειμένου να διασφαλίζονται οι απαιτήσεις της ισχύουσας νομοθεσίας και των Διεθνών Κανονισμών περί ασφάλειας των μεταφορών, προστασίας

της δημόσιας υγείας και του περιβάλλοντος, όπως ισχύουν κάθε φορά. Επικίνδυνα θεωρούνται τα φορτία που ορίζονται ως τέτοια από την ισχύουσα νομοθεσία και τους Διεθνείς Κανονισμούς που διέπουν τον τομέα των εμπορευματικών μεταφορών και της εφοδιαστικής αλυσίδας. **4. α.** Για την εγγραφή στο Μητρώο Α απαιτείται να συντρέχουν σωρευτικά στο πρόσωπο του αιτούντος οι ακόλουθες προϋποθέσεις: αα. Είναι Έλληνας πολίτης ή ομογενής ή πολίτης κράτους - μέλους της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή υπήκοος τρίτης χώρας που εντάσσεται στο πεδίο εφαρμογής της Οδηγίας 2003/109/ΕΚ του Συμβουλίου της 25ης Νοεμβρίου 2003 και στο οποίο έχει χορηγηθεί άδεια διαμονής με δικαίωμα εργασίας. ββ. Έχει συμπληρώσει το 18ο έτος της ηλικίας του. γγ. Είναι υγιής, βάσει ιατρικής βεβαίωσης από δημόσια υπηρεσία ή ιατρό δημόσιου νοσοκομείου ή ιδιώτη ιατρό συμβεβλημένο με τον Ε.Ο.Π.Υ.Υ. και δδ. δεν έχει καταδικαστεί ή δεν διώκεται ποινικά για τα αδικήματα της λαθρεμπορίας, της ληστείας, της κλοπής, της υπεξαίρεσης, της σωματεμπορίας, της εμπορίας και διακίνησης ναρκωτικών και του εμπρησμού. β. Οι εκτελούντες φορτοεκφορτωτικές εργασίες Λιμένα εγγράφονται υποχρεωτικά στο Μητρώο Α. Οι εκτελούντες φορτοεκφορτωτικές εργασίες Ξηράς, εγγράφονται προαιρετικά στο Μητρώο Α, εφόσον το επιθυμούν. **5. α.** Προκειμένου να εγγραφεί στο Μητρώο Β - Λιμένα, ο αιτών πρέπει να διαθέτει: αα. Επαγγελματική εμπειρία, που αποδεικνύεται με ασφάλιση που αντιστοιχεί σε εκατόν ογδόντα (180) ένησημα, με οριστική εγγραφή στον Ε.Φ.Κ.Α., στον αντίστοιχο Κωδικό Ειδικότητας σε συνδυασμό με τον Κωδικό Πακέτου Κάλυψης (Κ.Π.Κ.) του φορτοεκφορτωτή Λιμένα, ή ββ. επαγγελματική εμπειρία, που αποδεικνύεται με ασφάλιση που αντιστοιχεί σε ενενήντα (90) ένησημα, με οριστική εγγραφή στον Ε.Φ.Κ.Α., στον αντίστοιχο Κωδικό Ειδικότητας του φορτοεκφορτωτή Λιμένα, σε συνδυασμό με τον Κωδικό Πακέτου Κάλυψης (Κ.Π.Κ.), και πιστοποίηση δεξιοτήτων φορτοεκφορτωτή Λιμένα, από τον Ε.Ο.Π.Π.Ε.Π. ή άλλο διαπιστευμένο φορέα από το Εθνικό Σύστημα Διαπίστευσης (Ε.Σ.Υ.Δ.), κατά ISO/IEC 17024, η οποία χορηγείται μετά την παρακολούθηση προγράμματος επαγγελματικής κατάρτισης, σύμφωνα με τις προδιαγραφές του εκάστοτε ισχύοντος πιστοποιημένου Επαγγελματικού Περιγράμματος των Φορτοεκφορτωτών Λιμένα, όπως έχει εγκριθεί από τον Ε.Ο.Π.Π.Ε.Π.. β. Οι προϋποθέσεις εγγραφής στο Μητρώο Β - Λιμένα που αναφέρονται στην περίπτωση α ισχύουν και για τα πρόσωπα που είναι ήδη εγγεγραμμένα στο Μητρώο Α κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος. **6. α.** Προκειμένου να εγγραφεί στο Μητρώο Β - Ξηράς, ο αιτών πρέπει να διαθέτει: αα. Επαγγελματική εμπειρία, που αποδεικνύεται με ασφάλιση που αντιστοιχεί σε ογδόντα (80) ένησημα, με οριστική εγγραφή στον Ε.Φ.Κ.Α., στον αντίστοιχο Κωδικό Ειδικότητας του φορτοεκφορτωτή Ξηράς σε συνδυασμό με τον Κωδικό Πακέτου Κάλυψης (Κ.Π.Κ.), ή ββ. επαγγελματική εμπειρία, που αποδεικνύεται με ασφάλιση που αντιστοιχεί σε σαράντα (40) ένησημα, με οριστική εγγραφή στον Ε.Φ.Κ.Α., στον αντίστοιχο Κωδικό Ειδικότητας του φορτοεκφορτωτή Ξηράς, σε συνδυασμό με τον Κωδικό Πακέτου Κάλυψης (Κ.Π.Κ.), και πιστοποίηση δεξιοτήτων φορτοεκφορτωτή Ξηράς από τον Ε.Ο.Π.Π.Ε.Π. ή άλλο διαπιστευμένο φορέα από το Ε.Σ.Υ.Δ., κατά ISO/IEC 17024, η οποία χορηγείται μετά την παρακολούθηση προγράμματος επαγγελματικής κατάρτισης, σύμφωνα με τις προδιαγραφές του εκάστοτε ισχύοντος Πιστοποιημένου Επαγγελματικού Περιγράμματος των Φορτοεκφορτωτών Ξηράς, όπως έχει εγκριθεί από τον Ε.Ο.Π.Π.Ε.Π.. β. Οι μη εγγεγραμμένοι στο Μητρώο Α, προκειμένου να ενταχθούν στο Μητρώο Β - Ξηράς, πέραν των ανωτέρω δικαιολογητικών, προσκομίζουν και τα δικαιολογητικά της περίπτωσης α της παραγράφου 4. γ. Οι προϋποθέσεις εγγραφής στο Μητρώο Β - Ξηράς που αναφέρονται στην περίπτωση α ισχύουν και για τα πρόσωπα που είναι ήδη εγγεγραμμένα στο Μητρώο Α κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος. **7.** Οι εφοδιασμένοι με Άδεια Χειριστή Μηχανημάτων Έργου εν ισχύ, ανεξαρτήτως του χρόνου απόκτησής της, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία, οι οποίοι επιθυμούν να εκτελούν φορτοεκφορτωτικές εργασίες ως Χειριστές Μηχανημάτων ή/και Οχημάτων Φορτοεκφόρτωσης, εγγράφονται απευθείας στο Μητρώο Β - Κατόχων Αδείας Χειριστή Μηχανημάτων Έργου και παρέχουν τις υπηρεσίες τους τόσο στο Λιμένα όσο και στην Ξηρά. **8.** Δημιουργείται Υπομητρώο Πιστοποιημένων Φορτοεκφορτωτών Λιμένα και Ξηράς του Μητρώου Β, όπου μπορούν να εγγράφονται οι πιστοποιημένοι φορτοεκφορτωτές Λιμένα

ή Ξηράς από τον Ε.Ο.Π.Π.Ε.Π., ή άλλο διαπιστευμένο φορέα από το Ε.Σ.Υ.Δ., κατά ISO/IEC 17024. Στο πρόγραμμα κατάρτισης και πιστοποίησης δεξιοτήτων Λιμένα ή Ξηράς μπορούν να συμμετέχουν οι φορτοεκφορτωτές που είναι εγγεγραμμένοι στο Ε.Μ.Φ., στους οποίους περιλαμβάνονται και οι ήδη εγγεγραμμένοι φορτοεκφορτωτές του Μητρώου Β - Λιμένα ή Ξηράς, με σκοπό την βελτίωση των τεχνικών τους δεξιοτήτων και την προσαρμογή τους στις νέες τεχνολογικές εξελίξεις, την τεχνογνωσία τους σε θέματα υγείας και ασφάλειας της εργασίας και την αναβάθμιση της ποιότητας και της παραγωγικότητας της εργασίας.».

Γ. Πραγματικά περιστατικά – Λόγοι Έκδοσης Γνωμοδότησης

Επί της προκειμένης υπόθεσης, σύμφωνα με τις υποβληθείσες απόψεις και στοιχεία τα οποία έχει στη διάθεσή της η Αρχή, προκύπτουν τα ακόλουθα περιστατικά:

Την 19^η Μαρτίου 2018 η Δ.Α.Λ., με τα υπ' αριθ. πρωτ. 6000/215/19.03.2018 και 6000/218/19.03.2018 έγγραφα του Διοικητή της (αμφότερα αναρτηθέντα στον διαδικτυακό κόμβο «ΔΙΑΥΓΕΙΑ» την 19.05.2018, με ΑΔΑ: ΡΗ9Ο4653ΠΩ-ΜΤΔ και 64ΚΡ4653ΠΩ-ΜΒΔ, αντίστοιχα), προέβη σε διευκρινίσεις αναφορικά με την «Έκδοση διοικητικών αδειών μετά τη θέση σε ισχύ των διατάξεων του ν.4389/2016 (Α' 94) και του ν.4404/2016 (Α' 126).» και παρέθεσε «Παραδείγματα διοικητικών αδειών αρμοδιότητας Δημόσιας Αρχής Λιμένων», αντίστοιχα. Το δε περιεχόμενο των προαναφερθέντων εγγράφων παρατίθεται ως ακολούθως, οι επισημάνσεις δικές τους, : «[...] **1. Η ΕΠΙΔΡΑΣΗ ΤΩΝ ΔΙΑΤΑΞΕΩΝ ΤΟΥ Ν. 4389/2016 (Α'94) ΚΑΙ ΤΟΥ Ν. 4404/2016 (Α' 126) ΣΤΗ ΝΟΜΙΚΗ ΦΥΣΗ ΤΗΣ ΟΛΠ ΑΕ.** Η έννοια νομικών προσώπων ιδιωτικού δικαίου, που, ως προς ορισμένες δραστηριότητες τους, ενεργούν ως διοικητικές αρχές, εισήχθη στην Ελλάδα νομολογιακά με τις υπ' αρ.191/31 και υπ' αριθμ.566/1934 αποφάσεις της Ολομέλειας του Συμβουλίου της Επικρατείας για την Αγροτική Τράπεζα της Ελλάδος και τον Αυτόνομο Σταφιδικό Οργανισμό αντίστοιχα. Σύμφωνα με τη σχετική νομολογία για το σύνολο των δημόσιων νομικών προσώπων, γίνεται δεκτό ότι διφυή νομικά πρόσωπα καλούνται τα δημόσια νομικά πρόσωπα τα οποία έχουν ιδρυθεί ως ΝΠΙΔ και η δραστηριότητά τους διέπεται καταρχήν από ιδιωτικό δίκαιο, αλλά ως προς ορισμένες λειτουργίες τους διέπονται από το διοικητικό δίκαιο, ενεργώντας εξαιρετικά ως ΝΠΔΔ. (βλ. α.α. Κατσιαούνη Ε., Τα διφυή νομικά πρόσωπα στη νομολογία του ΣΤΕ). Σύμφωνα με την πάγια νομολογία των διοικητικών δικαστηρίων, από το συνδυασμό των διατάξεων των άρθρων 26, 83 95 παρ. 1 και 103 του Συντάγματος, προκύπτει ότι η διοικητική λειτουργία ασκείται κατ' αρχήν από δημόσια όργανα ενταγμένα στις δημόσιες υπηρεσίες, επιτρεπομένης κατ' εξαίρεση της ανάθεσης άσκησης συγκεκριμένης διοικητικής αρμοδιότητας σε όργανα νομικών προσώπων ιδιωτικού δικαίου, τα οποία χαρακτηρίζονται από τη νομολογία ως νομικά πρόσωπα “διφυούς χαρακτήρα” (βλ. ΣΤΕ (ΟΛΟΜ) 2080/1987). Ωστόσο, από την επισκόπηση της σχετικής με το θέμα νομολογίας και βιβλιογραφίας, καθίσταται απολύτως σαφές ότι η άσκηση διοικητικής αρμοδιότητας από ιδιωτική κερδοσκοπική ανώνυμη εταιρεία δεν μπορεί να γίνει συνταγματικά ανεκτή. Το νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου με την επωνυμία “Οργανισμός Λιμένος Πειραιώς” ιδρύθηκε με το ν. 4748/1930 (Α' 166) και αναμορφώθηκε με τον α.ν. 1559/1950 (Α' 252), που κυρώθηκε με το ν. 1630/1951 (Α' 8), μετετράπη με το άρθρο πρώτο (παρ.1) του ν. 2688/1999 (Α' 40) σε ανώνυμη εταιρία με την επωνυμία “Οργανισμός Λιμένος Πειραιώς Ανώνυμη Εταιρία” και διακριτικό τίτλο “ΟΛΠ ΑΕ”. Σύμφωνα με την ίδια διάταξη “Η ΟΛΠ ΑΕ είναι ανώνυμη εταιρία κοινής ωφέλειας με σκοπό την εξυπηρέτηση του δημόσιου συμφέροντος, λειτουργεί κατά τους κανόνες της ιδιωτικής οικονομίας, απολαμβάνει διοικητικής και οικονομικής αυτοτέλειας, τελεί υπό την εποπτεία του Υπουργού Εμπορικής Ναυτιλίας και διέπεται από τον παρόντα νόμο και τον κ. ν. 2190/1920 και συμπληρωματικά από τις διατάξεις του ν. 2414/1996 (ΦΕΚ 135Α '), καθώς και του α. ν. 1559/1950, όπως κάθε φορά ισχύουν”. Με την από 13.2.2002 σύμβαση μεταξύ του Ελληνικού Δημοσίου και της ΟΛΠ ΑΕ, παραχωρήθηκε στην τελευταία το αποκλειστικό δικαίωμα χρήσεως και εκμεταλλεύσεως των γηπέδων, κτιρίων και εγκαταστάσεων της χερσαίας λιμενικής ζώνης του

Λιμένος Πειραιώς και προσδιορίστηκαν οι ειδικότεροι όροι της παραχώρησης αυτής και οι αντίστοιχες υποχρεώσεις των μερών. Σύμφωνα με την ανωτέρω σύμβαση (άρθρο 3), το δικαίωμα χρήσεως και εκμεταλλεύσεως περιλάμβανε την δυνατότητα αξιοποίησης των παραχωρουμένων για την παροχή με αντάλλαγμα λιμενικών υπηρεσιών και εξυπηρητήσεων σε χρήστες του λιμένα, την προσωρινή παραχώρηση επ' ανταλλάγματι της χρήσεως χώρων και την πραγματοποίηση επενδύσεων κεφαλαίου, της Ο.Λ.Π. ή τρίτων, σε κτίρια και εγκαταστάσεις πάσης φύσεως με σκοπό την υποστήριξη νέων δραστηριοτήτων ή την επέκταση υφισταμένων υπό την προϋπόθεση ότι "εξυπηρετούν άμεσα την παροχή λιμενικών υπηρεσιών και εξυπηρητήσεων". Η ως άνω σύμβαση κυρώθηκε με το άρθρο πρώτο του ν. 3654/2008 (Α' 57/3.4.2008). Με βάση τα παραπάνω, στον Λιμένα Πειραιώς, φορέας διοικήσεως και εκμεταλλεύσεως ήταν η ανώνυμη εταιρία υπό την επωνυμία "Οργανισμός Λιμένος Πειραιώς Ανώνυμη Εταιρία" και τον διακριτικό τίτλο "ΟΛΠ ΑΕ". Η εταιρία αυτή δεν διαχειριζόταν την ιδιωτική της περιουσία, αλλ' ενεργούσε ως δημόσιο όργανο, που απέβλεπε στην εξυπηρέτηση σκοπού δημοσίου συμφέροντος, συνισταμένου στην εύρυθμη διεξαγωγή των θαλασσίων συγκοινωνιών και μεταφορών και στην εν γένει εξυπηρέτηση του εμπορίου. Με το ν. 4404/2016 (Α' 126) κυρώθηκε η σύμβαση παραχώρησης ανάμεσα στο Ελληνικό Δημόσιο και στον ιδιωτικοποιημένο πλέον ΟΛΠ. Αναφορικά με το νομικό status του ιδιωτικοποιημένου πλέον ΟΛΠ, επισημαίνονται τα εξής: (α) Με τις παραγράφους 15 και 16 της αιτιολογικής έκθεσης του ν. 4404/2016 (Α' 126) έχουν καταστεί σαφή τα εξής: 1ον ότι με τη θέση σε ισχύ της Αναθεωρημένης Σύμβασης Παραχώρησης περιέρχονται αυτοδίκαια στο Περιφερειακό Γραφείο ΔΑΛ Πειραιά όλες οι αναφερόμενες στο άρθρο 131 παρ. 4 του Νόμου 4389/2016 αρμοδιότητες. 2ον ότι η μεταβίβαση του ελέγχου της ΟΛΠ σε ιδιώτη επενδυτή είναι νοητή μόνον σε χρόνο κατά τον οποίο η ΟΛΠ έχει απολέσει το χαρακτήρα της ως νομικού προσώπου ιδιωτικού δικαίου "διφυούς" χαρακτήρα και έχει μεταταγεί σε καθεστώς νομικού προσώπου ιδιωτικού δικαίου με αμιγή χαρακτήρα επιχειρηματικής εκμετάλλευσης. Η μετάταξη αυτή προϋποθέτει τον κατάργηση και αφαίρεση από τον ΟΛΠ αρμοδιοτήτων και εξουσιών, τις οποίες εξακολουθεί να ασκεί μέχρι σήμερα και οι οποίες ενέχουν στοιχεία ενάσκησης δημόσιας εξουσίας ή προσιδιάζουν περισσότερο στο δημόσιο πυλώνα της λειτουργίας της πολιτείας. Χαρακτηριστικό παράδειγμα τέτοιων εξουσιών αποτελούν ορισμένες ρυθμίσεις, ιδίως του Α.Ν. 1559/1950, με τα οποία είχε εξουσιοδοτηθεί ο ΟΛΠ (τότε, υπό τη μορφή του ΝΠΔΔ) να εκδίδει κανονισμούς προς ρύθμιση διαφόρων ζητημάτων αρμοδιότητάς του. Δεδομένου ότι η θέση σε ισχύ του συνόλου των διατάξεων του Σχεδίου Κυρωτικού Νόμου αποτελεί αναβλητική αίρεση για τη θέση σε ισχύ της Αναθεωρημένης Σύμβασης Παραχώρησης, από δε το συνδυασμό των όρων της τελευταίας και της ΣΑΜ προκύπτει ότι η θέση τους σε ισχύ τελεί υπό αμοιβαία εξάρτηση, προκύπτει ότι ο υφιστάμενος μηχανισμός διασφαλίζει τη μεταβίβαση σε ιδιώτη επενδυτή πλειοψηφικού ποσοστού συμμετοχής στον ΟΛΠ σε χρόνο, κατά τον οποίο ο ΟΛΠ έχει τραπεί σε "συνηθισμένη" ανώνυμη εταιρεία. με αμιγώς επιχειρηματικό χαρακτήρα. (β) Σύμφωνα με την προλογική σκέψη (Ζ) της Σύμβασης Παραχώρησης Ελληνικού Δημοσίου - ΟΛΠ ΑΕ, που κυρώθηκε με το ν. 4404/2016 (Α' 126) (εφεξής ΣΠ): "(Ζ) Κατά τη διαπραγμάτευση της παρούσας Σύμβασης, τα Μέρη αναγνώρισαν ότι οι διατάξεις της Υφιστάμενης Σύμβασης Παραχώρησης πρέπει να επικαιροποιηθούν, να διευκρινιστούν και να συμπληρωθούν, με σκοπό: (α) την ανακατανομή ρόλων, αρμοδιοτήτων και ευθυνών σε σχέση με τη λειτουργία του Λιμένα Πειραιά μεταξύ του ΟΛΠ και του Ελληνικού Δημοσίου και την κατάργηση ορισμένων προνομίων του ΟΛΠ σε σχέση με τη θέσπιση κανόνων, ώστε να επιτευχθεί εναρμόνιση της Υφιστάμενης Σύμβασης Παραχώρησης με την ανάληψη ελέγχου του ΟΛΠ από ιδιωτικό φορέα εκμετάλλευσης" (γ) Σύμφωνα με τον όρο 1.7 (β) της ΣΠ: "(β) με την επιφύλαξη του Άρθρου 1.7(γ), οποιοσδήποτε διατάξεις νόμων ή κανονισμών, που εφαρμόζονται ειδικά για τον ΟΛΠ και παρέχουν στον ΟΛΠ το δικαίωμα θέσπισης, έκδοσης, εφαρμογής ή τροποποίησης κανόνων ή κανονισμών, συμπεριλαμβανομένων, ενδεικτικά, των διατάξεων του Αναγκαστικού Νόμου 1559/1950, όπως εκάστοτε ισχύουν θα θεωρούνται ως ανακληθείσες, καταργηθείσες ή ακυρωθείσες, είτε η εν λόγω ακύρωση επιβεβαιώνεται ρητά από τον Κυρωτικό Νόμο που προβλέπεται στο Άρθρο 1.1(α) είτε όχι

και” (δ) Σύμφωνα με τον όρο 2.1 της ΣΠ: “[...]Επιπλέον, η ψήφιση του Κυρωτικού Νόμου αναμένεται ότι θα επιφέρει την πλήρη μεταβίβαση ορισμένων προϋπαρχουσών αρμοδιοτήτων κανονιστικού και ρυθμιστικού χαρακτήρα από τον ΟΛΠ σε Κυβερνητικό Φορέα του ΕΔ (όπως ορίζεται στο Άρθρο 2.4 παρακάτω), προς εκπλήρωση των στόχων που προσδιορίζονται στο Προίμιο της παρούσας Σύμβασης.” (ε) Σύμφωνα με τον όρο 4.4 (γ) της ίδιας ανωτέρω ΣΠ: “(γ) το Δικαίωμα δεν παρέχει στον ΟΛΠ οποιοσδήποτε Ρυθμιστικές Εξουσίες, δεν καθιστά τον ΟΛΠ Λιμενική Αρχή, ούτε παρέχει οποιοσδήποτε εξουσίες, αρμοδιότητες, δικαιώματα, καθήκοντα, λειτουργίες ή προνόμια, παρόμοια ή ισοδύναμα με οποιαδήποτε από τα προαναφερθέντα, με την επιφύλαξη των εσωτερικών κανόνων και κανονισμών, που ο ΟΛΠ μπορεί να υιοθετεί κατά καιρούς και που τυχόν θεωρεί αναγκαίους αναφορικά με τη χρήση, συντήρηση και λειτουργία του Λιμένα Πειραιά, υπό την προϋπόθεση ότι οι εν λόγω κανόνες και κανονισμοί θα συνάδουν πάντοτε με τις διατάξεις των εφαρμοστέων νόμων και της παρούσας Σύμβασης και θα υπόκεινται σε αυτούς” (στ) Σύμφωνα με τον όρο 29. 5 της ΣΠ: “29.5 Η παρούσα Σύμβαση δεν θα περιστέλλει ούτε θα περιορίζει με οποιονδήποτε τρόπο τις εξουσίες, τα προνόμια, τις δυνατότητες, τη διακριτική ευχέρεια ή τα δικαιώματα του Ελληνικού Δημοσίου να αποφασίζει για οποιοδήποτε ζήτημα αφορά στην προστασία της εθνικής ασφάλειας, της ασφάλειας της ναυσιπλοΐας, της δημόσιας υγείας, της δημόσιας τάξης, του περιβάλλοντος, της πολιτιστικής και υποθαλάσσιας κληρονομιάς ή/και για κάθε άλλο ζήτημα από αυτά που κατοχυρώνονται στο Σύνταγμα της Ελληνικής Δημοκρατίας.”

Γίνεται μνεία των κάτωθι: (α) στις 20/5/2016 ο αρμόδιος Υπουργός Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής καθιστά ενώπιον της αρμόδιας Κοινοβουλευτικής Επιτροπής σαφή τα κάτωθι, αναφορικά με τα άρθρα 127 επ. ν. 4389/2016, με τα οποία ιδρύθηκε η Δημόσια Αρχή Λιμένων: “Η ΔΑΛ, η Δημόσια Αρχή Λιμένα, τι έρχεται να κάνει; Όπως ξέρετε, οι Οργανισμοί Λιμένα του Πειραιά, της Θεσσαλονίκης, αλλά και όλοι οι άλλοι Οργανισμοί, είναι ανώνυμες εταιρίες - δηλαδή εμπορικές επιχειρήσεις - οι δύο μάλιστα αυτές Πειραιά και Θεσσαλονίκης - είναι εισηγμένες στο χρηματιστήριο. Την ίδια στιγμή που ήταν εμπορικές επιχειρήσεις, με πλειοψηφία μέσω ΤΑΙΠΕΔ - τα τελευταία χρόνια - του Δημοσίου στις μετοχές τους, την ίδια στιγμή είχαν με έναν τρόπο ερμαφρόδιτο, που δεν συναντιέται επίσης σε κανένα άλλο λιμάνι της Ευρώπης, δισυπόστατο χαρακτήρα. Ήταν και εμπορικές επιχειρήσεις και Αρχές δημοσίου συμφέροντος και τήρησης, ελέγχου, εφαρμογής δημοσίων κανόνων και εποπτείας σε μια σειρά αρμοδιότητες των λιμένων, στο πεδίο των διατάξεων δημόσιας τάξης - με ό,τι σημαίνει αυτό - πολλές αρμοδιότητες δημοσίου συμφέροντος και κανονιστικού χαρακτήρα δημοσίου. Δεν τις άσκησαν τις περισσότερες φορές, γιατί ήταν αυτό το “διφυές”. Όταν κινήθηκε η διαδικασία της ιδιωτικοποίησης, ήταν αυτονόητο ότι αυτές οι αρμοδιότητες δεν μπορούσαν να είναι στον ιδιωτικοποιημένο Οργανισμό Λιμένα Πειραιά και θα δούμε στη συνέχεια - όταν ολοκληρωθεί η διαδικασία - της Θεσσαλονίκης ...”. (β) στις 22/5/2016, κατά τη συζήτηση στην Ολομέλεια της Βουλής των διατάξεων του ν. 4389/2016, ο Υπουργός Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής καθιστά σαφή τα εξής: “Στη δε Δημόσια Αρχή Λιμένων, που ακριβώς ιδρύεται για πρώτη φορά και αποτελεί μία κατά αναλογία εφαρμογή του ευρωπαϊκού προτύπου και μοντέλου που υπάρχει σε όλα τα λιμάνια της Ευρώπης, αναθέτουμε όλες τις δημοσίου συμφέροντος αρμοδιότητες που είχε μέχρι τώρα ο Οργανισμός Λιμένα Πειραιά και ιδιωτικοποιούμενος δεν μπορεί πλέον να τις κρατήσει, κάτι που γίνεται αποδεκτό και από την ίδια τη σύμβαση παραχώρησης, με βάση την οποία έγινε ο διαγωνισμός ...”. (γ) στις 30/6/2016 κατά τη συζήτηση στην Ολομέλεια της Βουλής των διατάξεων του ν. 4404/2016, ο Υπουργός Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής καθιστά σαφή τα εξής: “Περιφρουρήθηκε ο δημοσίου συμφέροντος χαρακτήρας υπηρεσιών με την ίδρυση της ΔΑΛΠ, που μεταφέρθηκαν όλες αυτές οι δραστηριότητες που ασκούσε ο ΟΛΠ ως οργανισμός δημοσίου συμφέροντος - κατά το μέρος που ασκούσε τέτοιου είδους αρμοδιότητες, γιατί κατά το υπόλοιπο μέρος ήταν εμπορική επιχείρηση, ανώνυμη εταιρεία και μάλιστα εισηγμένη στο χρηματιστήριο - και όχι μόνο έφυγαν μέσω της σύμβασης παραχώρησης από την αρμοδιότητα του παραχωρησιούχου, αλλά οργανωμένα εντάχθηκαν στις αρμοδιότητες ενός φορέα που θα μπορεί πραγματικά να τις ασκήσει και όχι να

διαχυθούν εδώ και εκεί.”. **ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ:** Διοικητικές πράξεις, που αφορούν στην έκδοση διοικητικών αδειών εντός Λιμένα Πειραιά, σε καμία περίπτωση δεν μπορούν να εκδοθούν από νομικό πρόσωπο αμιγώς ιδιωτικού δικαίου ή ιδιώτη, όπως είναι πλέον η ΟΛΠ ΑΕ. **2. ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΕΣ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΑΡΧΗΣ** Σύμφωνα με το α. 128 παρ. 1 και 2 ν. 4389/2016 (Α' 94): “1. Σκοπός της Δ.Α.Λ. είναι να συμβάλει, στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων που της απονέμονται, στην επίτευξη των προγραμματικών στόχων του ελληνικού λιμενικού συστήματος, στους οποίους και περιλαμβάνονται: ... (γ) Η προστασία του περιβάλλοντος εντός των Λιμένων σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία. ... (ζ) Η εν γένει εφαρμογή εντός λιμενικής ζώνης της κείμενης νομοθεσίας σε συνεργασία με τη Ρ.Α.Λ. και τη ΓΓΛΠΝΕ 2.Η Δ.Α.Λ. ασκεί κάθε αρμοδιότητα, εξουσία ή ευχέρεια φορέα διοίκησης λιμένα που περιέρχεται ειδικά στον Υπουργό Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής με διάταξη νόμου που κυρώνει Σύμβαση Παραχώρησης μεταξύ του Ελληνικού Δημοσίου και του φορέα αυτού, εφόσον αυτή δεν απονέμεται με άλλη διάταξη νόμου ή απόφαση του Υπουργού αυτού σε άλλον φορέα.” Σύμφωνα με το α. 132 παρ. 1 περ. β υποπερ. ββ ν. 4389/2016 (Α'94): “1. Σε περίπτωση αμφιβολίας ως προς το φορέα της εξουσίας ή της αρμοδιότητας που σχετίζεται με διατάξεις του παρόντος νόμου και εφόσον τα σχετικά ζητήματα δεν ρυθμίζονται από άλλη ειδικότερη διάταξη, αυτή επιλύεται ως εξής: ... ββ) Πλην διαφορετικής ρύθμισης του παρόντος ή άλλου νομοθετήματος και υπό την επιφύλαξη αρμοδιότητας άλλων φορέων της Ελληνικής Δημοκρατίας, η Δ.Α.Λ. μεριμνά για την εφαρμογή της κείμενης νομοθεσίας στη λιμενική ζώνη και για τη συμμόρφωση με υποχρεώσεις που δεν απορρέουν από τέτοια Σύμβαση Παραχώρησης.” Σύμφωνα με τον όρο 2.3 (α), (β) και (γ) της Σύμβασης Παραχώρησης Ελληνικού Δημοσίου - ΟΛΠ ΑΕ, που κυρώθηκε με το ν. 4404/2016 (Α'126) (εφεξής ΣΠ): “2.3 Με την επιφύλαξη των δικαιωμάτων του ΟΛΠ στο πλαίσιο της παρούσας Σύμβασης, κάθε Κυβερνητικός Φορέας του ΕΔ μπορεί οποιαδήποτε στιγμή και διατηρεί καθ' όλη τη διάρκεια της παρούσας Σύμβασης την εξουσία και τη διακριτική ευχέρεια: (α) να θέτει σε ισχύ, καταργεί ή τροποποιεί νόμους που διέπουν ή επηρεάζουν πτυχές της λειτουργίας του Λιμένα Πειραιά, συμπεριλαμβανομένης, ενδεικτικώς, της σύστασης και του ορισμού ανά πάσα στιγμή οποιουδήποτε νομικού προσώπου δημοσίου δικαίου, εποπτικού φορέα ή οργανωτικής δομής με σκοπό την ανάληψη του συνόλου ή μέρους των καθηκόντων λιμενικής αρχής ή/και λιμενάρχη ή/και την ευθύνη του συνόλου ή μέρους των δημόσιων διοικητικών λειτουργιών και καθηκόντων σε σχέση με τη λειτουργία του Λιμένα Πειραιά (η Αρχή του Λιμένα Πειραιώς): (β) να συστήνει οποιαδήποτε αρχή σε σχέση με τον τομέα των λιμένων, η οποία μπορεί (αλλά δεν απαιτείται) να περιλαμβάνει την Αρχή του Λιμένα Πειραιά, τη ΡΑΛ ή/και οποιονδήποτε διάδοχο αυτών (καθεμία και συλλογικά, η Λιμενική Αρχή), (γ) να εξουσιοδοτεί τη Λιμενική Αρχή να ασκεί το σύνολο ή μέρος των κρατικών ρυθμιστικών και διοικητικών εξουσιών, αρμοδιοτήτων, λειτουργιών και τα σχετικά καθήκοντα (οι Ρυθμιστικές Εξουσίες): ... Σύμφωνα με την έβδομη προλογική σκέψη του Κεφαλαίου Ζ' του ν. 4389/2016 (Α' 94): “Συγκεκριμένα για την ίδρυση της Δημόσιας Αρχής Λιμένα Πειραιά, η κυβέρνηση μερίμνησε ώστε στο Σχέδιο Σύμβασης Παραχώρησης, το οποίο έχει ήδη αποδεχτεί η COSCO, να έχει περιληφθεί σαφής και ρητή πρόβλεψη, σύμφωνα με την οποία το Ελληνικό Δημόσιο έχει το δικαίωμα να θέτει σε ισχύ, καταργεί ή τροποποιεί νόμους που διέπουν ή επηρεάζουν πτυχές της λειτουργίας του Λιμένα Πειραιά, συμπεριλαμβανομένης, ενδεικτικώς, της σύστασης και του ορισμού οποιουδήποτε νομικού προσώπου δημοσίου δικαίου, εποπτικού φορέα ή οργανωτικής δομής με σκοπό την ανάληψη του συνόλου ή μέρους των καθηκόντων λιμενικής αρχής ή/και λιμενάρχη ή/και την ευθύνη του συνόλου ή μέρους των δημόσιων διοικητικών λειτουργιών και καθηκόντων σε σχέση με τη λειτουργία του Λιμένα Πειραιά ... Τέλος, η Δ.Α.Λ. αποτελεί δημόσιο φορέα με διοικητικό και οικονομικό αυτοτέλεια στον οποίο ανατίθεται η άσκηση των διοικητικής φύσης εξουσιών/αρμοδιοτήτων, οι οποίες αφαιρούνται από τους Οργανισμούς Λιμένα δυνάμει των διατάξεων των Συμβάσεων Παραχώρησης, λόγω της ιδιωτικοποίησης, σε συνεργασία με τη Ρ.Α.Λ και τη Γενική Γραμματεία Λιμένων, Λιμενικής Πολιτικής και Ναυτιλιακών Επενδύσεων. Διευκρινίζεται ότι η Δ.Α.Λ. σε καμία περίπτωση δεν παρεμβαίνει στην άσκηση επιχειρηματικής

δραστηριότητας ή τη λήψη επιχειρηματικών αποφάσεων” Περαιτέρω, στην εικοστή πρώτη προλογική παράγραφο του ίδιου ανωτέρω Κεφαλαίου καθίστανται σαφή τα εξής: “Με τις διατάξεις των άρθρων 127 επ. ιδρύεται η Δ.Α.Λ. ως δημόσιος φορέας με διοικητική και οικονομική αυτοτέλεια στον οποίο ανατίθεται η άσκηση των διοικητικής φύσης εξουσιών/αρμοδιοτήτων, οι οποίες αφαιρούνται από τους Οργανισμούς Λιμένας δυνάμει των διατάξεων των Συμβάσεων Παραχώρησης, λόγω της ιδιωτικοποίησης, σε συνεργασία με τη Ρ.Α.Λ και τη Γενική Γραμματεία Λιμένων, Λιμενικής Πολιτικής και Ναυτιλιακών Επενδύσεων.” Εξάλλου, στην 12η και 15η προλογική παράγραφο της αιτιολογικής έκθεσης του ν. 4404/2016 (Α' 126) καθίστανται σαφή τα εξής κατά λέξει: “12. Η ολοκλήρωση της ιδιωτικοποίησης θα έχει ως συνέπεια την περιέλευση της ΟΛΠ υπό το μετοχικό έλεγχο ιδιώτη επενδυτή και, αντίστοιχα, τη μείωση του ποσοστού συμμετοχής του Ελληνικού Δημοσίου. ... Στην ως άνω επιστολή, σημειώθηκε ότι, η περιέλευση του ελέγχου της ΟΛΠ ΑΕ σε ιδιώτες επενδυτές καθιστά επιβεβλημένες ορισμένες προσαρμογές του κανονιστικού πλαισίου λειτουργίας της, μεταξύ άλλων: (α) Καθίσταται μη συμβατή με τον ιδιωτικό πλέον χαρακτήρα της ΟΛΠ ΑΕ η διατήρηση ορισμένων αρμοδιοτήτων που εμπεριέχουν ενάσκηση δημόσιας εξουσίας, ιδίως κανονιστικής υφής ... 15. Από την παραπάνω αλληλουχία προκύπτουν τα εξής προκαταρκτικά συμπεράσματα: ... (ε) Πέμπτον, ότι με τη θέση σε ισχύ της Αναθεωρημένης Σύμβασης Παραχώρησης περιέρχονται αυτοδίκαια στο Περιφερειακό Γραφείο ΔΑΛ Πειραιά όλες οι αναφερόμενες στο άρθρο 131 παρ. 4 του Νόμου 4389/2016 αρμοδιότητες.” Πράγματι, σύμφωνα με το ά. 131 παρ. 4 ν. 4389/2016 (Α' 94): “4. Στο πλαίσιο της παραγράφου 2 του άρθρου 128 του παρόντος νόμου και κατόπιν απόφασης του Συμβουλίου Διοίκησης Δ.Α.Λ.”, η Δ.Α.Λ. - Π ασκεί όλες τις εξουσίες, αρμοδιότητες και ευχέρειες, που περιέρχονται ειδικά στον Υπουργό Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής δυνάμει του νόμου που κυρώνει τη Σύμβαση Παραχώρησης μεταξύ του Ελληνικού Δημοσίου και της ανώνυμης εταιρίας με την επωνυμία “Οργανισμός Λιμένος Πειραιώς Α.Ε.” (ΟΛΠ Α.Ε.), εφόσον αυτή δεν απονέμεται με άλλη διάταξη νόμου ή απόφαση του Υπουργού αυτού σε άλλον φορέα.” **ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ:** Κατόπιν των ανωτέρω, συνάγονται με απόλυτη σαφήνεια τα εξής: α. όπως χαρακτηριστικά αναφέρεται στο με ΑΠ 3000.0/65921/2017 έγγραφο κ. ΓΓΛΠΝΕ : “Εν κατακλείδι και επειδή η ΔΑΛ - Π συνεστήθη για να ασκεί την Δημόσια Εξουσία στο λιμάνι του Πειραιά μετά την μεταβίβαση του πλειοψηφικού πακέτου των μετοχών της ΟΛΠ ΑΕ σε ιδιώτες ...” β. με το άρθρο 132 παρ. 1 περ. β υποπερ. ββ ν. 4389/2016 (Α' 94) θεσμοθετήθηκε κανόνας επίλυσης σύγκρουσης αρμοδιοτήτων υπέρ της ΔΑΛ για κάθε θέμα που αφορά στην εφαρμογή της κείμενης νομοθεσίας στη λιμενική ζώνη Πειραιά και για τη συμμόρφωση με υποχρεώσεις, που δεν απορρέουν από σύμβαση παραχώρησης με φορέα ιδιωτικής οικονομίας, εξαιρουμένων προφανώς των αρμοδιοτήτων της Γενικής Γραμματείας Λιμένων και Λιμενικής Πολιτικής και της Ρυθμιστικής Αρχής Λιμένων γ. μετά την κύρωση της Σύμβασης Παραχώρησης Ελληνικού Δημοσίου - ΟΛΠ ΑΕ, που κυρώθηκε με το ν. 4404/2016 (Α' 126), η ΔΑΛ και η ΔΑΛ - Π αποτελούν πλέον τους φορείς άσκησης δημόσιας εξουσίας στο Λιμένα Πειραιά. δ. η ΟΛΠ ΑΕ ως αμιγώς ιδιωτική κερδοσκοπική εταιρεία δεν έχει καμία απολύτως αρμοδιότητα να εκδίδει διοικητικές πράξεις ε. μόνη αρμόδια κρατική αρχή για την έκδοση οποιασδήποτε διοικητικής πράξης και ιδίως για την έκδοση οποιασδήποτε διοικητικής άδειας εντός Λιμένα Πειραιά, η οποία πριν την ιδιωτικοποίηση εκδιδόταν από την ΟΛΠ ΑΕ, είναι η ΔΑΛ και η ΔΑΛ - Π.” [...]» (βλ. το υπ' αριθ. πρωτ. 6000/215/19.03.2018 έγγραφο Δ.Α.Λ.) και

«[...] ότι, με την με αριθμό πρωτοκόλλου 6000/215/2018 εγκύκλιο της Δημόσιας Αρχής Λιμένων (ΑΔΑ: ΡΗ904653ΠΩ-ΜΤΔ), κατέστη σαφές ότι πλέον: (α) η ΟΛΠ ΑΕ ως ιδιωτική κερδοσκοπική ανώνυμη εταιρεία δε δικαιούται να προβαίνει στην έκδοση διοικητικών αδειών (β) μόνη αρμόδια κρατική αρχή για την έκδοση οποιασδήποτε διοικητικής άδειας εντός Λιμένα Πειραιά, η οποία πριν την ιδιωτικοποίηση εκδιδόταν από την ΟΛΠ ΑΕ, είναι η Δημόσια Αρχή Λιμένων (ΔΑΛ) και ειδικότερα η Δημόσια Αρχή Λιμένων Πειραιά (ΔΑΛ - Π). Περαιτέρω, με την με αριθμό πρωτοκόλλου 6000/216/2018 απόφασή μας (ΑΔΑ:ΡΟΧΘ4653ΠΩ-223), συγκροτήθηκε Ομάδα Εργασίας για την

κατάρτιση οριστικού καταλόγου των ανωτέρω διοικητικών αδειών, η οποία θα έχει ολοκληρώσει το έργο της μέχρι 19/4/2018. Προς αποφυγή δυσμενών συνεπειών για τους διοικούμενους, μέχρι την κατάρτιση του ανωτέρω καταλόγου, δίδονται τα κάτωθι παραδείγματα διοικητικών αδειών αρμοδιότητας ΔΑΛ και ΔΑΛΠ: **1. ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΑ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΩΝ ΑΔΕΙΩΝ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΑΡΧΗΣ ΛΙΜΕΝΩΝ** Χαρακτηριστικά παραδείγματα τέτοιων αδειών, η αρμοδιότητα έκδοσης των οποίων έχει περιέλθει στη Δ.Α.Λ. και στη ΔΑΛ-Π, αφορούν στα κάτωθι: α. ρύθμιση θεμάτων υπαλλήλων παραλαβής και παραδόσεως εμπορευμάτων λιμένος Πειραιώς (σημειωτών)- Απόφαση Αριθ. Γ.26889 της 16 Ιουλ./5 Αυγ. 1963 (ΦΕΚ Β' 340) β. ρύθμιση θεμάτων αδειών κυκλοφορίας λέμβων (επιβατηγών, φορτηγών, συνεργείων κλπ. μηχανοκινήτων ή μη) των απασχολούμενων εντός της κατά Νόμον λιμενικής περιοχής ΟΛΠ -Απόφαση Αριθ. 45054/5/77 της 24 Αυγ./22 Σεπτ. 1977 (ΦΕΚ Β' 909) γ. ρύθμιση θεμάτων έκδοσης άδειας ασκήσεως επαγγέλματος στην περιοχή του ΟΛΠ - Απόφαση 45614/81 της 5/19.5.81 :Περί εγκρίσεως της 865/26.11.80 πράξεως του ΟΛΠ "περί τροποποιήσεως και συμπληρώσεως του Κανονισμού Εκδόσεως άδειας ασκήσεως επαγγέλματος στην περιοχή του Ο.Λ.Π.". (Β' 284) δ. άδεια άσκησης για επαγγέλματα για τα οποία ισχύουν Κανονισμοί εργασίας ΟΛΠ ε. άδεια για κάθε απασχολούμενο στην περιοχή του λιμένα Πειραιά σε εμπόριο ή οποιοδήποτε επάγγελμα, εφόσον η έκδοσή της δεν έχει καταργηθεί ρητά από την ισχύουσα νομοθεσία. **2. ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΟ ΚΑΘΕΣΤΩΣ** Προς αποφυγή δυσμενών συνεπειών για τους διοικούμενους και σε εφαρμογή της αρχής της χρηστής διοίκησης, άδειες που έχουν ήδη εκδοθεί μέχρι την 19/3/2018 παραμένουν σε ισχύ. Ωστόσο, για την ανανέωση των ανωτέρω αδειών και την έκδοση νέων αρμόδιες Αρχές είναι πλέον η ΔΑΛ και η ΔΑΛ-Π. **3. ΠΑΡΑΛΑΒΗ ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΩΝ [...]. 4. ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ [...]**» (βλ. το υπ' αριθ. πρωτ. 6000/218/19.03.2018 έγγραφο Δ.Α.Λ.).

Την 30^η Απριλίου 2018 η Ο.Λ.Π. Α.Ε., με το υπ' αριθ. πρωτ. 17600/30.04.2018 έγγραφό της – το οποίο αναφέρει ως αποδέκτες, μεταξύ άλλων, και όλες τις Ανεξάρτητες Αρχές –, εξέθεσε τις θέσεις της επί των διαλαμβανόμενων στα προαναφερθέντα έγγραφα του Διοικητή της Δ.Α.Λ. (βλ. έγγραφα υπ' αριθ. πρωτ. 6000/215/19.03.2018 (ΑΔΑ: ΡΗ9Ο4653ΠΩ-ΜΤΔ), με θέμα «Έκδοση διοικητικών αδειών μετά τη θέση σε ισχύ των διατάξεων του ν.4389/2016 (Α' 94) και του ν.4404/2016 (Α' 126)» και 6000/218/19.03.2018 (ΑΔΑ: 64ΚΡ4653ΠΩ-ΜΒΔ), με θέμα «Παραδείγματα διοικητικών αδειών αρμοδιότητας Δημόσιας Αρχής Λιμένων.»). Το δε περιεχόμενο του προαναφερθέντος εγγράφου παρατίθεται ως ακολούθως, οι επισημάνσεις δικές τους,: «[...] Στα ως άνω αναφερόμενα έγγραφα του διοικητή της Δ.Α.Λ. γίνεται αβάσιμη, στρεβλή και αυθαίρετη ερμηνεία διατάξεων νόμων και αιτιολογικών εκθέσεων σχεδίων νόμων και πρακτικών της Βουλής, υπό μορφή γνωμοδότησης, προσδιορίζοντας υποτιθέμενη αρμοδιότητα της Δ.Α.Λ. στην έκδοση μεταξύ άλλων και των αδειών ίδρυσης και λειτουργίας -επιχειρήσεων εμπορικής φύσεως εντός της χερσαίας λιμενικής ζώνης αποκλειστικής διαχείρισης της εταιρίας μας. Επί των θεωρητικών απόψεών του διοικητή της ΔΑΛ, όπως διατυπώνονται στα συγκεκριμένα έγγραφα επισημαίνουμε τα ακόλουθα: **1. Από καμία ισχύουσα νομοθετική διάταξη, ούτε από αυτή του ν. 4389/2016 (ΦΕΚ Α' 94) : “Επείγουσες διατάξεις για την εφαρμογή της συμφωνίας δημοσιονομικών στόχων και διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων και άλλες διατάξεις”, ούτε του ν. 4404/2016 (ΦΕΚ Α' 126) : “Για την κύρωση της από 24 Ιουνίου 2016 τροποποίησης και κωδικοποίησης σε ενιαίο κείμενο της από 13 Φεβρουαρίου 2002 Σύμβασης Παραχώρησης μεταξύ Ελληνικού Δημοσίου και της Οργανισμός Λιμένος Πειραιώς ΑΕ και άλλες διατάξεις”, δεν προκύπτει η αρμοδιότητα της Δ.Α.Λ. “για την έκδοση οποιασδήποτε διοικητικής αδειας εντός Λιμένα Πειραιά, η οποία πριν την ιδιωτικοποίηση εκδιδόταν από την Ο.Λ.Π. Α.Ε.”, όπως εσφαλμένα υπολαμβάνεται στο συγκεκριμένο έγγραφο. 2. Ειδικότερα, σύμφωνα με το άρθρο 128 παρ. 2 του ν. 4389/2016 προβλέπεται, ρητά, ότι : “Η Δ.Α.Λ. ασκεί κάθε αρμοδιότητα, εξουσία ή ευχέρεια φορέα διοίκησης λιμένα που περιέρχεται ειδικά στον Υπουργό Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής, με διάταξη νόμου που κυρώνει Σύμβαση Παραχώρησης μεταξύ του Ελληνικού Δημοσίου και του φορέα αυτού, εφόσον αυτή δεν απονέμεται με άλλη διάταξη νόμου ή**

απόφαση του Υπουργού αυτού σε άλλον φορέα.” 3. Επίσης, σύμφωνα, με το άρθρο 131 παρ. 4 του ν. 4389/2016 προβλέπεται ότι: “4. Στο πλαίσιο της παραγράφου 2 του άρθρου 128 του παρόντος νόμου και κατόπιν απόφασης του Συμβουλίου Διοίκησης Δ.Α.Λ.”, η Δ.Α.Λ. - Π ασκεί όλες τις εξουσίες, αρμοδιότητες και ευχέρειες, που περιέρχονται ειδικά στον Υπουργό Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής δυνάμει του νόμου που κυρώνει τη Σύμβαση Παραχώρησης μεταξύ του Ελληνικού Δημοσίου και της ανώνυμης εταιρίας με την επωνυμία “Οργανισμός Λιμένος Πειραιώς Α.Ε.” (ΟΛΠ Α.Ε.). εφόσον αυτή δεν απονέμεται με άλλη διάταξη νόμου ή απόφαση του Υπουργού αυτού σε άλλον φορέα.” 4. Επειδή ουδεμία αντίστοιχη αρμοδιότητα, από αυτές που αυθαίρετα διατυπώνονται στο έγγραφο του διοικητή της ΔΑΛ (χωρίς να αναφέρεται η ύπαρξη προηγούμενης τυπικής απόφασης του Συμβουλίου Διοίκησης) έχει περιέλθει στον Υπουργό Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής από τον κυρωτικό νόμο 4404/2016 της ΣΠ μεταξύ ΟΛΠ και Ελληνικού Δημοσίου (ΕΔ) αλλά ούτε προβλέπεται η από το ισχύον Σύνταγμα αναγκαία, ad hoc, νομοθετική εξουσιοδότηση για την εκ νόμου τυχόν ανάληψη της αρμοδιότητας αυτής από την Δ.Α.Λ. 5. Επειδή πέραν του ν. 4404/2016, ούτε στο από 5-4-2017 με αρ. πρωτ. 1100/25810/2017 κοινό έγγραφο των Υπουργών Οικονομικών και Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής δεν προσδιορίζεται η Δ.Α.Λ. ως φορέας με αρμοδιότητα την έκδοση οποιασδήποτε διοικητικής αδειας εντός λιμενικής έκτασης Πειραιά. 6. Επειδή η έκδοση αδειών εντός της λιμενικής Ζώνης Πειραιά από αναρμόδιο όργανο της δημόσιας διοίκησης θα δημιουργήσει σοβαρότατες διοικητικές και δικαστικές εμπλοκές οι οποίες θα επιδράσουν στην ομαλή λειτουργία του λιμένα και θα προκαλέσουν οικονομική ζημία στην εταιρία μας αλλά και στον μέτοχό μας Ελληνικό Δημόσιο. **Γνωστοποιείται στις κατά νόμον και κατά περίπτωση αρμόδιες Αρχές η θέση της ΟΛΠ ΑΕ**, ότι η ως άνω αυθαίρετη ερμηνεία και παραδείγματα, που περιλαμβάνονται στα αναρμόδιως εκδοθέντα έγγραφα του διοικητή της ΔΑΛ, είναι απολύτως εσφαλμένη και στρεβλή, καθισταμένων ως ακυρώσιμων των διοικητικών αδειών που θα εκδοθούν από την τελευταία ως αναρμόδιο όργανο κατά παράβαση της ισχύουσας νομοθεσίας, δυνάμενων να προκαλέσουν σοβαρή οικονομική ζημία στην εταιρία μας, η οποία επιφυλάσσεται παντός νομίμου δικαιώματός της.»

Την 24^η Μαΐου 2018 η Ρ.Α.Λ., με την υπ’ αριθ. πρωτ. ΡΑΛ 252/23.05.18 επιστολή της και σε συνέχεια του υπ’ αριθ. πρωτ. 17600/30.04.2018 εγγράφου της Ο.Λ.Π. Α.Ε., ενημέρωσε την εταιρία ότι λόγω της ιδιόζουσας φύσης του αντικειμένου, αφορώντος στην εποπτεία και διασφάλιση της νομιμότητας των σχέσεων μεταξύ δημόσιων και ιδιωτικών φορέων του εθνικού λιμενικού συστήματος, η Αρχή έχει ήδη επιληφθεί και προβαίνει στην ενδελεχή έρευνα της υποθέσεως, κατά προτεραιότητα.

Την 24^η Μαΐου 2018 η Ρ.Α.Λ., με την υπ’ αριθ. πρωτ. 253/24.05.2018 επιστολή της, απέστειλε στη Δ.Α.Λ. επιστολή, αναφορικά με το από 19^{ης} Μαρτίου 2018 εκδοθέν και αναρτηθέν στο διαδικτυακό κόμβο «Διαύγεια» έγγραφο του Διοικητή της Δ.Α.Λ. (βλ. υπ’ αριθ. πρωτ. 6000/215/19.03.2018 έγγραφο Δ.Α.Λ., με ΑΔΑ: ΡΗ9Ο4653ΠΩ-ΜΤΔ), με την οποία καλεί τη Δ.Α.Λ. για την προσήκουσα ενημέρωση της Αρχής (Ρ.Α.Λ.) καθ’ ότι, καίτοι σύμφωνα με τον σχετικό πίνακα διανομής στο σώμα του εγγράφου επρόκειτο να γνωστοποιηθεί στο σύνολο των Ανεξαρτήτων Αρχών, το εν λόγω έγγραφο ουδέποτε κοινοποιήθηκε στην Αρχή.

Την 12^η Ιουλίου 2018 η Ρ.Α.Λ., με την υπ’ αριθ. πρωτ. 316/12.07.2018 επιστολή της, εξήτησε από τη Δ.Α.Λ. την παροχή απόψεων, στο πλαίσιο ερεύνης την οποία διενεργεί η Αρχή (Ρ.Α.Λ.), αναφορικά με ζητήματα άσκησης δημόσιας εξουσίας εντός λιμενικής ζώνης από τις Οργανισμός Λιμένος Πειραιώς και Θεσσαλονίκης Α.Ε., καθώς και την εκ του σύνεγγυς συζήτηση επί των προαναφερθέντων ζητημάτων.

Την 12^η Ιουλίου 2018 η Δ.Α.Λ., με το από 12^{ης} Ιουλίου 2018 μήνυμα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου του Διοικητή της και σε απάντηση του δευτέρου σκέλους της προαναφερθείσας με αριθ. πρωτ. ΡΑΛ

316/12.07.2018 επιστολής, εξήτησε από τη Ρ.Α.Λ. τον ορισμό ημερομηνίας για τη διεξαγωγή της εν λόγω συζητήσεως.

Την 17^η Ιουλίου 2018 η Ρ.Α.Λ., με την υπ' αριθ. πρωτ. 329/17.07.2018 επιστολή της, εξήτησε από την Ο.Λ.Π. Α.Ε. την παροχή απόψεων, στο πλαίσιο ερεύνης την οποία διενεργεί η Αρχή (Ρ.Α.Λ.), αναφορικά με ζητήματα άσκησης δημόσιας εξουσίας εντός λιμενικής ζώνης αρμοδιότητάς της.

Την 3^η Σεπτεμβρίου 2018 η Ο.Λ.Π. Α.Ε., με το υπ' αριθ. πρωτ. 35458/03.09.2018 έγγραφο του Αναπληρωτή Διευθύνοντος Συμβούλου της και σε απάντηση της υπ' αριθ. πρωτ. ΡΑΛ 329/17.07.2018 επιστολής, υπέβαλε στη Ρ.Α.Λ. τις επί του αντικειμένου του θέματος απόψεις της εταιρείας. Συγκεκριμένα, η Ο.Λ.Π. Α.Ε. αναφορικά με τη χορήγηση άδειας ασκήσεως επαγγέλματος σημειωτών, υποστηρίζει ότι ο Κανονισμός Εργασίας Υπαλλήλων παραλαβής και παράδοσης εμπορευμάτων λιμένα και προλιμένων Πειραιώς «[...] όριζε ότι "(σ)ε κάθε φορτοεκφορτωτική εργασία που εκτελείται στο λιμάνι του Πειραιά (λιμένας Πειραιά θεωρείται όλη η λιμενική περιοχή που ορίζεται από την εκάστοτε νομοθεσία περί Ο.Λ.Π.), δηλαδή επί εκφορτώσεων, φορτώσεων και μεταφορτώσεων που γίνονται σύμφωνα με τον ΚΤΕΦΜ του Ο.Λ.Π. και αποφάσεις του Δ.Σ. του Ο.Λ.Π., η παράδοση ή η παραλαβή των εμπορευμάτων και εμπορευματοκιβωτίων (CONTAINERS), από και προς πλοία, γίνεται με ειδικούς υπαλλήλους παραλαβής και παράδοσης εμπορευμάτων (σημειωτές) που είναι εφοδιασμένοι από τον Ο.Λ.Π. με ειδική άδεια ασκήσεως επαγγέλματος. Από τους ίδιους υπαλλήλους (σημειωτές) γίνεται και η παραλαβή ή παράδοση εμπορευμάτων από/σε εμπορευματοκιβώτια - Containers (εκκενώσεις, πληρώσεις, άμεσες παραδόσεις)." Δυνάμει του εν λόγω Κανονισμού (άρ. 17) κατόπιν εξέτασης συγκεκριμένων προϋποθέσεων ο Γενικός Διευθυντής του ΟΛΠ χορηγούσε τις "άδειες ασκήσεως επαγγέλματος τακτικού ή δόκιμου σημειωτή".». Ωστόσο, μετά τις διατάξεις της από 24.6.2016 Σύμβασης Παραχώρησης θεωρούνται καταργηθέντες όλοι οι προϊσχύσαντες κανονισμοί της Ο.Λ.Π. Α.Ε., πλην των αναφερομένων στο Μέρος ΙΙ του Παραρτήματος 1.7 της ΣΠ. Ως εκ τούτου, η Ο.Λ.Π. Α.Ε. είναι της άποψης ότι «[...] οποιοδήποτε νομοθετικό θεμέλιο για τη ρύθμιση της άσκησης της δραστηριότητας των σημειωτών και της παροχής των σχετικών υπηρεσιών εντός του λιμένα του Πειραιά, δηλαδή τόσο η σχετική νομοθετική διάταξη όσο και ο ίδιος ο Κανονισμός, έχει καταργηθεί ρητώς από τη Σύμβαση Παραχώρησης και τον κυρωτικό αυτής νόμο (4404/2016)». Μάλιστα, σημειώνει ότι «[...] η παροχή υπηρεσιών σημειωτή στο λιμάνι του Πειραιά αποτελεί πλέον μια μη ρυθμιζόμενη από τον νόμο επαγγελματική δραστηριότητα, η οποία, ελλείψει σχετικής διάταξης, πλέον παρέχεται αποκλειστικά και μόνο στη βάση της ιδιωτικής αυτονομίας χωρίς να απαιτείται προς τούτο οποιαδήποτε ρύθμιση [...]».

Την 20^η Σεπτεμβρίου 2018 η Ρ.Α.Λ., με την υπ' αριθ. πρωτ. 412/20.09.2018 επιστολή της και σε συνέχεια της υπ' αριθ. πρωτ. 316/12.07.2018 ομοίας της, απέστειλε στη Δ.Α.Λ. υπενθυμιστική επιστολή παροχής απόψεων, αναφορικά με ζητήματα άσκησης δημόσιας εξουσίας εντός λιμενικής ζώνης από τις Οργανισμός Λιμένος Πειραιώς και Θεσσαλονίκης Α.Ε..

Την 24^η Σεπτεμβρίου 2018 η Ο.Λ.Π. Α.Ε., με το υπ' αριθ. πρωτ. 926/24.09.2018 έγγραφο του Αναπληρωτή Διευθύνοντος Συμβούλου της και σε συνέχεια των υπ' αριθ. πρωτ. 35459/03.09.2018 υποβληθέντων απόψεών της, υπέβαλε στην Αρχή τις πρόσθετες απόψεις της.

Την 31^η Οκτωβρίου 2018 η Δ.Α.Λ., σε απάντηση της υπ' αριθ. πρωτ. 412/20.09.2018 υπενθυμιστικής επιστολής της Ρ.Α.Λ., υπέβαλε στην Αρχή τις επί του αντικειμένου του θέματος απόψεις της, με το από 31^{ης} Οκτωβρίου 2018 μήνυμα ηλεκτρονικού ταχυδρομείου του Διοικητή της, και στοιχεία, με τα ακόλουθα έγγραφα: α) υπ' αριθ. πρωτ. 6000/215/19.03.2018 (ΑΔΑ: ΡΗ9Ο4653ΠΩ-ΜΤΔ), β) υπ' αριθ. πρωτ. 6000/218/19.03.2018 (ΑΔΑ: 64ΚΡ4653ΠΩ-ΜΒΔ), γ) υπ' αριθ. πρωτ. 6130/13/07.05.2018 (ΑΔΑ: ΩΥΨΣ4653ΠΩ-ΜΩΤ), δ) υπ' αριθ. πρωτ. 6000/268/07.05.2018 (ΑΔΑ: 6ΖΜΟ4653ΠΩ-Ρ3Σ), ε) υπ' αριθ. πρωτ. 6000/279/14.05.2018 (ΑΔΑ:

Ω9ΦΒ4653ΠΩ-85Φ), στ) υπ' αριθ. πρωτ. 6000/15/23.07.2018 (ΑΔΑ: Ψ9ΑΧ4653ΠΩ-ΔΔΘ), ζ) υπ' αριθ. πρωτ. 6000/415/28.08.2018 (ΑΔΑ: ΨΛ1Π4653ΠΩ-ΟΙΜ), η) υπ' αριθ. πρωτ. 6000/532/29.10.2018 (ΑΔΑ: 66ΧΦ4653ΠΩ-ΞΜΜ). Το δε περιεχόμενο του προαναφερθέντος μηνύματος παρατίθεται ως ακολούθως: «[...] 4. Αναφορικά με τη διαδικασία έκδοσης διοικητικών αδειών από τη Δημόσια Αρχή Λιμένα Πειραιά αποστέλλουμε συνημμένα τις από 7/5/2018 και 14/5/2018 εγκυκλίους της εν λόγω Αρχής 5. Αποστέλλουμε συνημμένα την από 19/3/2018 εγκύκλιο της Δημόσιας Αρχής Λιμένων, στην οποία αναφέρονται συγκεκριμένα παραδείγματα διοικητικών αδειών, τα οποία εμπίπτουν στην αρμοδιότητά της. 6. Αποστέλλουμε συνημμένα την από 19/3/2018 εγκύκλιο της Δημόσιας Αρχής Λιμένων, αναφορικά με την έκδοση διοικητικών αδειών μετά τη θέση σε ισχύ του ν. 4389/2016 και του ν. 4404/2016. [...]».

Την 25^η Οκτωβρίου 2018 η Γ.Γ.Α.Λ.Π.Ν.Ε., με το υπ' αριθ. πρωτ. 3000.0/79196/25.10.2018 έγγραφο του ΓΓΛΠΝΕ, απαντά σε ζητήματα αναφορικά με τις αρμοδιότητες της Δ.Α.Λ. σε σχέση με τις Οργανισμούς Λιμένος Α.Ε. Το δε περιεχόμενο του προαναφερθέντος εγγράφου παρατίθεται ως ακολούθως, οι επισημάνσεις δικές τους,: «[...] Σύμφωνα με όσα αναφέρονται στην αιτιολογική έκθεση του νόμου 4404/2016 (Α' 126) με τον οποίο κυρώθηκε η Σύμβαση Παραχώρησης μεταξύ Ελληνικού Δημοσίου και ΟΛΠ ΑΕ, αλλά και στην αιτιολογική έκθεση του ν.4522/2018(Α'39) με τον οποίο κυρώθηκε η Σύμβαση Παραχώρησης μεταξύ Ελληνικού Δημοσίου και ΟΛΘ Α.Ε ,η ολοκλήρωση της διαδικασίας ιδιωτικοποίησης έχει ως συνέπεια την περιέλευση των ΟΛΠ και ΟΛΘ ΑΕ υπό τον μετοχικό έλεγχο ιδιώτη επενδυτή και, αντίστοιχα, τη μείωση του ποσοστού συμμετοχής του Ελληνικού Δημοσίου στους Οργανισμούς αυτούς, σε ποσοστό κάτω του 51%. Για το λόγο αυτό ο οποίος συνιστούσε και την αφορμή για την αναπροσαρμογή των Υφισταμένων Συμβάσεων Παραχώρησης των ΟΛΠ και ΟΛΘ , στην από 25 Ιουλίου 2014 επιστολή του Ελληνικού Δημοσίου που υπογράφεται από τους συναρμόδιους Υπουργούς Οικονομικών και- τότε- Ναυτιλίας και Αιγαίου, με την οποία ξεκίνησε η σχετική διαδικασία αναθεώρησης του περιεχομένου της Υφισταμένης Σύμβασης Παραχώρησης με τον ΟΛΠ αλλά και στην αντίστοιχη από 15 Οκτωβρίου 2015 επιστολή με την οποία εκκίνησε η διαδικασία αναθεώρησης του περιεχομένου της Υφισταμένης Σύμβασης Παραχώρησης με τον ΟΛΘ ΑΕ, μεταξύ άλλων, αναφέρεται **ότι καθίσταται μη συμβατή με τον ιδιωτικό πλέον, χαρακτήρα της ΟΛΠ Α.Ε. και της ΟΛΘ Α.Ε η διατήρηση ορισμένων αρμοδιοτήτων που εμπεριέχουν ενάσκηση δημόσιας εξουσίας, ιδίως κανονιστικής υφής**. Επιπλέον κατά τα αναφερόμενα στις ανωτέρω αιτιολογικές εκθέσεις των νόμων που κύρωσαν τις Συμβάσεις Παραχώρησης των Οργανισμών Λιμένων που ιδιωτικοποιήθηκαν, η μεταβίβαση του ελέγχου των εταιρειών σε ιδιώτη επενδυτή δεν θα ήταν νοητή, ούτε και εφικτή, παρά μόνον εάν συντελεσθεί σε χρόνο, κατά τον οποίο οι ΟΛΠ και ΟΛΘ, έχουν απολέσει το χαρακτήρα τους ως νομικών προσώπων ιδιωτικού δικαίου <<διφυούς>> χαρακτήρα και έχουν μεταταγεί σε καθεστώς νομικού προσώπου ιδιωτικού δικαίου με αμιγή χαρακτήρα επιχειρηματικής εκμετάλλευσης. Η μετάταξη αυτή προϋποθέτει την αφαίρεση και αποστέρηση από τους Οργανισμούς αυτούς, αρμοδιοτήτων και εξουσιών, τις οποίες διατηρούσαν πριν την ιδιωτικοποίηση ,οι οποίες ενέχουν στοιχεία ενάσκησης δημόσιας εξουσίας ή προσιδιάζουν περισσότερο στο δημόσιο πυλώνα της λειτουργίας της πολιτείας. Για το λόγο αυτό, με τις διατάξεις των άρθρων 127 έως 132 του νόμου 4389/2016 (Α' 94), ιδρύθηκε η Δημόσια Αρχή Λιμένων. Σύμφωνα με τα αναφερόμενα στην αιτιολογική έκθεση του ίδιου νόμου, η Δ.Α.Λ. αποτελεί δημόσιο φορέα με διοικητική και οικονομική αυτοτέλεια **στον οποίο ανατίθεται η άσκηση των διοικητικής φύσης εξουσιών και αρμοδιοτήτων, οι οποίες αφαιρούνται από τους Οργανισμούς Λιμένα δυνάμει των διατάξεων των Συμβάσεων Παραχώρησης ,λόγω της ιδιωτικοποίησης**, σε συνεργασία με τη Ρ.Α.Λ και τη Γενική Γραμματεία Λιμένων, Λιμενικής Πολιτικής και Ναυτιλιακών Επενδύσεων. Στην ίδια αιτιολογική έκθεση διευκρινίζεται ότι η Δ.Α.Λ. σε καμία περίπτωση δεν παρεμβαίνει στην άσκηση επιχειρηματικής δραστηριότητας ή τη λήψη επιχειρηματικών αποφάσεων. **Εκ των ανωτέρω αναφερομένων συνάγεται ότι η αρμοδιότητα της Δ.Α.Λ εκτείνεται μόνον επί των ΟΛΠ και ΟΛΘ ΑΕ που έχουν περιέλθει υπό τον μετοχικό έλεγχο**

ιδιώτη επενδυτή, και όχι επί των λοιπών Οργανισμών Λιμένων των οποίων το μετοχικό κεφάλαιο έχει παραμείνει στον έλεγχο του Ελληνικού Δημοσίου και οι οποίοι εξακολουθούν να διατηρούν τον <<διφυή>> χαρακτήρα τους και τις αρμοδιότητες που εμπεριέχουν ενάσκηση δημόσιας εξουσίας. Η δε αναφορά της παραγράφου 1 του άρθρου 131 του ν.4389/2016 ότι η αρμοδιότητα της ΔΑΛ εκτείνεται σε όλη την επικράτεια, αφορά σε κάθε περίπτωση, τους λιμένες όλης της επικράτειας, των οποίων οι φορείς διαχείρισης παύσουν να έχουν << διφυή>> χαρακτήρα, με την περιέλευσή τους υπό τον μετοχικό έλεγχο ιδιώτη επενδυτή. Με την έννοια αυτή η αρμοδιότητα της ΔΑΛ δεν εκτείνεται ούτε επί των Δημοτικών η Κρατικών Λιμενικών Ταμείων. Άλλωστε η απόφαση της Κυβέρνησης για την μέθοδο αξιοποίησης των δέκα περιφερειακών λιμένων που ανήκουν στο ΤΑΙΠΕΔ ,με την μέθοδο της υποπαραχώρησης συγκεκριμένων η και συνδυασμένων λιμενικών δραστηριοτήτων και όχι με την μέθοδο της μεταβίβασης του πλειοψηφικού πακέτου των μετοχών τους σε ιδιώτη επενδυτή, αποσκοπούσε ακριβώς στην παραδοχή ότι τα λιμάνια παραμένουν υπό Δημόσιο έλεγχο και οι Οργανισμοί Λιμένων εξακολουθούν να διατηρούν τον <<διφυή>> χαρακτήρα τους και τις αρμοδιότητες τους που εμπεριέχουν ενάσκηση δημόσιας εξουσίας.».

Την 26^η Οκτωβρίου 2018 η Δ.Α.Λ., με το υπ' αριθ. πρωτ. 6000/526/26.10.2018 έγγραφο του Διοικητή της (αναρτηθέν στον διαδικτυακό κόμβο «ΔΙΑΥΓΕΙΑ» την 26.10.2018, με ΑΔΑ: Ω11Ζ4653ΠΩ-82Β), ανέφερε συμπερασματικά τα εξής: «α. όπως χαρακτηριστικά αναφέρεται στο με ΑΠ 3000.0/65921/2017 έγγραφο κ. ΓΓΛΠΝΕ : “Εν κατακλείδι και επειδή η ΔΑΛ-Π συνεστήθη για να ασκεί την Δημόσια Εξουσία στο λιμάνι του Πειραιά μετά την μεταβίβαση του πλειοψηφικού πακέτου των μετοχών της ΟΛΠ ΑΕ σε ιδιώτες...” β. ωστόσο, όπως συνάγεται ευχερώς από τα προαναφερόμενα άρθρα, οι αρμοδιότητες της ΔΑΛ δεν περιορίζονται στους λιμένες Πειραιά και Θεσσαλονίκης, δεδομένου ότι εκ του νόμου σκοπό της αποτελεί η συμβολή στους στόχους του ελληνικού λιμενικού συστήματος, όπως αυτοί αναφέρονται στο ν. 4389/2016 (Α'94) γ. η κατά τόπο αρμοδιότητα της Αρχής εκτείνεται ρητά στο σύνολο της ελληνικής επικράτειας. Ειδικά για τους λιμένες Πειραιά και Θεσσαλονίκης έχουν ιδρυθεί αντίστοιχα περιφερειακά γραφεία (ΔΑΛ-Π και ΔΑΛ-Θ) με σαφείς αρμοδιότητες άσκησης δημόσιας εξουσίας εντός αυτών. δ. όργανα διοίκησης της Αρχής αποτελούν το Συμβούλιο Διοίκησης και ο Διοικητής, ο οποίος καταλαμβάνει οργανική θέση κατηγορίας ΕΘ 1 ε. η διοικητική διάρθρωση της Δημόσιας Αρχής Λιμένων επιτρέπει την διαρκή παρακολούθηση και καταγραφή συγκεκριμένων παραμέτρων λειτουργίας του ελληνικού λιμενικού συστήματος, τις οποίες η Αρχή αξιοποιεί σε συνεργασία με τις κατά περίπτωση αρμόδιες υπηρεσίες στ. κανένα από τα παραπάνω συμπεράσματα δεν επιτρέπεται να ερμηνευθεί με τρόπο, που να θίγει τις αρμοδιότητες της Γενικής Γραμματείας Λιμένων, Λιμενικής Πολιτικής και Ναυτιλιακών Επενδύσεων του Υπουργείου Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής ζ. με το άρθρο 132 παρ. 1 περ. β υποπερ. ββ ν. 4389/2016 (Α'94) θεσμοθετήθηκε κανόνας επίλυσης σύγκρουσης αρμοδιοτήτων υπέρ της ΔΑΛ για κάθε θέμα που αφορά στην εφαρμογή της κείμενης νομοθεσίας στη λιμενική ζώνη Πειραιά - Θεσσαλονίκης και για τη συμμόρφωση με υποχρεώσεις, που δεν απορρέουν από σύμβαση παραχώρησης με φορέα ιδιωτικής οικονομίας, εξαιρουμένων προφανώς των αρμοδιοτήτων της Γενικής Γραμματείας Λιμένων και Λιμενικής Πολιτικής και της Ρυθμιστικής Αρχής Λιμένων η. η Αρχή αποτελεί αποκεντρωμένη υπηρεσία του Υπουργείου Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής με διοικητική και οικονομική αυτοτέλεια, υπάγεται απευθείας σε και εποπτεύεται από τον Υπουργό Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής.».

Την 23^η Νοεμβρίου 2018 η Δ.Α.Λ., με το υπ' αριθ. πρωτ. 6000/577/23.11.2018 έγγραφο του Διοικητή της (αναρτηθέν στον διαδικτυακό κόμβο «ΔΙΑΥΓΕΙΑ» την 23.11.2018, με ΑΔΑ: 6ΩΑΟ4653ΠΩ-ΟΧΚ), ανέφερε συμπερασματικά τα εξής: «α. η Δημόσια Αρχή Λιμένων, σύμφωνα με τα αναφερόμενα στην αιτιολογική έκθεση του ιδρυτικού της νόμου (4389/2016) συνεστήθη ως Δημόσιος Φορέας για να ασκεί τις αρμοδιότητες και εξουσίες που ενέχουν στοιχεία ενάσκησης δημόσιας εξουσίας ή προσιδιάζουν περισσότερο στο δημόσιο πυλώνα της λειτουργίας της πολιτείας, οι οποίες αφαιρέθηκαν από τους Οργανισμούς Λιμένων δυνάμει των διατάξεων των

Συμβάσεων Παραχώρησης, λόγω της ιδιωτικοποίησης. Ωστόσο, οι λοιποί Οργανισμοί Λιμένων των οποίων το μετοχικό κεφάλαιο έχει παραμείνει στον έλεγχο του Ελληνικού Δημοσίου, εξακολουθούν να διατηρούν τον “διφυή” χαρακτήρα τους και τις αρμοδιότητες που εμπεριέχουν ενάσκηση δημόσιας εξουσίας και ασκούν οι ίδιοι στις περιοχές δικαιοδοσίας τους και όχι άλλος δημόσιος φορέας τις αρμοδιότητες αυτές. Εξ αυτού του λόγου δεν είναι νοητή, ούτε και εφικτή η άσκηση των ίδιων αρμοδιοτήτων από την ΔΑΛ στους λιμένες που βρίσκονται υπό τον μετοχικό έλεγχο του Ελληνικού Δημοσίου. β. η Δημόσια Αρχή Λιμένων δυνάμει του α. 105 ν. 4504/2017 έχει σαφείς αρμοδιότητες σε θέματα αποβλήτων, που παράγονται στα πλοία, επί όλων των δημόσιων και ιδιωτικών φορέων διαχείρισης λιμένων του διευρωπαϊκού δικτύου μεταφορών, όπως απαριθμούνται στο Παράρτημα ΙΙ του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1315/2013, ήτοι στους λιμένες Πειραιά, Βόλου, Ελευσίνας, Ηγουμενίτσας, Ηράκλειου, Θεσσαλονίκης, Καβάλας, Καλαμάτας, Κατάκολου, Κέρκυρας, Κυλλήνης, Λαύριου, Μυκόνου, Μυτιλήνης, Νάξου, Πάρου, Πάτρας, Ραφήνας, Ρόδου, Σαντορίνης, Σκιάθου, Σύρου, Χαλκίδας, Χανίων, Χίου. γ. όργανα διοίκησης της Αρχής αποτελούν το Συμβούλιο Διοίκησης και ο Διοικητής, ο οποίος καταλαμβάνει οργανική θέση κατηγορίας ΕΘ 1 δ. η διοικητική διάρθρωση της Δημόσιας Αρχής Λιμένων σε συνδυασμό με τα α. 128 παρ. 1,3,4 και 131 παρ. 1 ν. 4389/2016 καθιστούν δυνατή την διαρκή παρακολούθηση και καταγραφή συγκεκριμένων παραμέτρων λειτουργίας του ελληνικού λιμενικού συστήματος, τις οποίες η Αρχή αξιοποιεί σε συνεργασία με τις κατά περίπτωση αρμόδιες υπηρεσίες. Ωστόσο, σε καμία περίπτωση τα ανωτέρω άρθρα δεν επιτρέπεται να ερμηνευτούν με τρόπο, που να θίγει τις αρμοδιότητες των Οργανισμών Λιμένων των οποίων το μετοχικό κεφάλαιο έχει παραμείνει στον έλεγχο του Ελληνικού Δημοσίου και εξακολουθούν να διατηρούν τον “διφυή” χαρακτήρα τους και τις αρμοδιότητες που εμπεριέχουν ενάσκηση δημόσιας εξουσίας, κατά τα αναλυτικά ανωτέρω αναφερόμενα ε. κανένα από τα παραπάνω συμπεράσματα δεν επιτρέπεται να ερμηνευθεί με τρόπο, που να θίγει τις αρμοδιότητες της Γενικής Γραμματείας Λιμένων, Λιμενικής Πολιτικής και Ναυτιλιακών Επενδύσεων του Υπουργείου Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής στ. με το άρθρο 132 παρ. 1 περ. β υποπερ. ββ ν. 4389/2016 (Α’94) θεσμοθετήθηκε κανόνας επίλυσης σύγκρουσης αρμοδιοτήτων υπέρ της ΔΑΛ για κάθε θέμα που αφορά στην εφαρμογή της κείμενης νομοθεσίας στη λιμενική ζώνη Πειραιά - Θεσσαλονίκης και για τη συμμόρφωση με υποχρεώσεις, που δεν απορρέουν από σύμβαση παραχώρησης με φορέα ιδιωτικής οικονομίας, εξαιρουμένων προφανώς των αρμοδιοτήτων της Γενικής Γραμματείας Λιμένων και Λιμενικής Πολιτικής και της Ρυθμιστικής Αρχής Λιμένων ζ. η Αρχή αποτελεί αποκεντρωμένη υπηρεσία του Υπουργείου Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής με διοικητική και οικονομική αυτοτέλεια, υπάγεται απευθείας σε και εποπτεύεται από τον Υπουργό Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής.».

Ενόψει των ανωτέρω πραγματικών περιστατικών γεννάται το ερώτημα: Ποιες συγκεκριμένες αρμοδιότητες επί του θέματος της χορήγησης άδειας ασκήσεως του επαγγέλματος του σημειωτή έχουν, και ποιας φύσεως, η Ο.Λ.Π. Α.Ε., η Ρ.Α.Λ. και το Ελληνικό Δημόσιο, εκπροσωπούμενο από τον Υπουργό Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής.

Δ. Υπαγωγή – Ερμηνεία στο πλαίσιο Γνωμοδότησης

Ι. Η επιρροή των διατάξεων του Ν.4404/2016, της Σύμβασης Παραχώρησης και οι συναφείς ρυθμίσεις.

Η Ο.Λ.Π. Α.Ε. ιδρύθηκε – με το Ν.4748/1930 (ΦΕΚ Α' 166) και αναμορφώθηκε με τον Α.Ν.1559/1950 (ΦΕΚ Α' 252), ο οποίος κυρώθηκε με το Ν.1630/1951 (ΦΕΚ Α' 8) – ως νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου με την επωνυμία «Οργανισμός Λιμένος Πειραιώς» και μετετράπη με το Άρθρο Πρώτο (παρ. 1) του Ν.2688/1999 (ΦΕΚ Α' 40) σε ανώνυμη εταιρία κοινής ωφέλειας με την επωνυμία «Οργανισμός Λιμένος Πειραιώς Ανώνυμη Εταιρία» και διακριτικό τίτλο «Ο.Λ.Π. Α.Ε.», η οποία

λειτουργούσε κατά τους κανόνες της ιδιωτικής οικονομίας με σκοπό την εξυπηρέτηση του δημόσιου συμφέροντος. Με τη σύμβαση του 2002, η οποία κυρώθηκε με το Άρθρο Πρώτο του Ν.3654/2008 (ΦΕΚ Α' 57), μεταξύ του Ε.Δ. και της Ο.Λ.Π. Α.Ε. παραχωρήθηκε στη δεύτερη το δικαίωμα χρήσης και εκμετάλλευσης των γηπέδων, κτιρίων και άλλων εγκαταστάσεων που ευρίσκονται εντός της Λιμενικής Ζώνης του Λιμένα Πειραιώς. Στη, δε, σύμβαση αυτή ορίστηκε, μεταξύ άλλων, η διάρκεια παραχώρησης του ανωτέρω δικαιώματος, το καταβαλλόμενο τίμημα, το ειδικότερο περιεχόμενο του εν λόγω δικαιώματος, η τιμολογιακή πολιτική της Ο.Λ.Π. Α.Ε. σε ετήσια βάση, καθώς και οι υποχρεώσεις της και, ιδιαίτερα, οι σχετικές με την πληρότητα των παρεχομένων από αυτήν υπηρεσιών, τη συντήρηση των εγκαταστάσεων και τη διασφάλιση της λειτουργικότητας και της ασφάλειας αυτών. Στο, δε, Άρθρο 15 αυτής ορίζεται ότι οι όροι της σύμβασης είναι δυνατόν να τύχουν αναδιαπραγμάτευσης εν όλω ή εν μέρει είτε στις περιπτώσεις που απαιτείται πρόσθετο αντάλλαγμα, είτε σε περίπτωση ουσιώδους μεταβολής των συνθηκών κατά το Άρθρο 388 του ΑΚ. Ουσιώδη μεταβολή των συνθηκών συμφωνείται ότι αποτελεί και οποιαδήποτε μείωση του ποσοστού συμμετοχής του Δημοσίου στο μετοχικό κεφάλαιο της Ο.Λ.Π. Α.Ε. κάτω του ορίου του 51% (Άρθρο 15 παρ.1 περ. iii).

Εν συνεχεία, η Ο.Λ.Π. Α.Ε. υπήχθη στο Πρόγραμμα Αποκρατικοποιήσεων 2011 – 2015 του Ν.3985/2011 (ΦΕΚ Α' 151) και εκδόθηκαν αποφάσεις, της προβλεπόμενης στο Άρθρο 3 του Ν.3049/2002 (ΦΕΚ Α' 212) Διυπουργικής Επιτροπής Αναδιαρθρώσεων και Αποκρατικοποιήσεων, με τις οποίες μεταβιβάστηκαν, με τη διαδικασία του Άρθρου 2 παρ. 4 και 5 του Ν.3986/2011 (ΦΕΚ Α' 152), από το Ε.Δ. στην ανώνυμη εταιρία «Ταμείο Αξιοποίησης Ιδιωτικής Περιουσίας του Δημοσίου (ΤΑΙΠΕΔ) Α.Ε.», χωρίς αντάλλαγμα, στοιχεία της ιδιωτικής περιουσίας του Ε.Δ. με σκοπό τη διάθεσή τους σε επενδυτές για την άντληση δημοσίων εσόδων προοριζομένων αποκλειστικά για την εξυπηρέτηση του δημοσίου χρέους¹. Στην συνέχεια, οι ενδιαφερόμενοι πληροφορήθηκαν με την ίδια Πρόσκληση της Τ.Α.Ι.ΠΕ.Δ. Α.Ε. ότι η, από έτους 2002, Σύμβαση Παραχώρησης μεταξύ του Ε.Δ. και της Ο.Λ.Π. Α.Ε. θα αποτελέσει αντικείμενο αναδιαπραγμάτευσης και, ενδεχομένως, τροποποίησης. Κατόπιν, ακολούθησε η διαγωνιστική διαδικασία και στις 08.04.2016 υπογράφηκε η Σύμβαση Αγοραπωλησίας Μετοχών μεταξύ της Τ.Α.Ι.ΠΕ.Δ. Α.Ε. και του προτιμώμενου επενδυτή, παράρτημα της οποίας (υπ' αρ. 13) αποτέλεσε και το κείμενο της (τροποποιημένης) Σύμβασης Παραχώρησης μεταξύ Ε.Δ. και Ο.Λ.Π. Α.Ε. Στη συνέχεια εκδόθηκε ο Ν.4404/2016 «Για την κύρωση της από 24 Ιουνίου 2016 τροποποίησης και κωδικοποίησης σε ενιαίο κείμενο της από 13 Φεβρουαρίου 2002 Σύμβασης Παραχώρησης μεταξύ Ελληνικού Δημοσίου και της Οργανισμός Λιμένος Πειραιώς Α.Ε. και άλλες διατάξεις» (ΦΕΚ Α' 126)².

Περαιτέρω, στην παρ. 4 του Άρθρου 131 του Ν.4389/2016 ορίζεται ότι: «Στο πλαίσιο της παραγράφου 2 του άρθρου 128 του παρόντος νόμου και κατόπιν απόφασης του Συμβουλίου Διοίκησης Δ.Α.Λ., η Δ.Α.Λ. – Π ασκεί όλες τις εξουσίες, αρμοδιότητες και ευχέρειες, που περιέρχονται ειδικά στον Υπουργό Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής δυνάμει του νόμου που κυρώνει τη Σύμβαση Παραχώρησης μεταξύ του Ελληνικού Δημοσίου και της ανώνυμης εταιρείας με την επωνυμία "Οργανισμός Λιμένος Πειραιώς Α.Ε." (ΟΛΠ Α.Ε.), εφόσον αυτή δεν απονέμεται με άλλη διάταξη νόμου ή απόφαση του Υπουργού αυτού σε άλλον φορέα [...]». Η, δε, παρ. 2 του Άρθρου 128 του Ν.4389/2016 ορίζει τα εξής: «Η Δ.Α.Λ. ασκεί κάθε αρμοδιότητα, εξουσία ή ευχέρεια φορέα διοίκησης λιμένα που περιέρχεται ειδικά στον Υπουργό Ναυτιλίας και Νησιωτικής

¹ Βλ. Απόφαση Σ.τ.Ε. 506/2016, με την οποία κρίθηκε η νομιμότητα της από 05.03.2014 Πρόσκλησης της ανώνυμης εταιρίας «Ταμείο Αξιοποίησης Ιδιωτικής Περιουσίας του Δημοσίου (Τ.Α.Ι.ΠΕ.Δ.) Α.Ε.» για εκδήλωση ενδιαφέροντος προς απόκτηση πλειοψηφικής συμμετοχής στο μετοχικό κεφάλαιο της ανώνυμης εταιρίας «Οργανισμός Λιμένος Πειραιώς (ΟΛΠ) Α.Ε.» (δημοσιευμένη στη ΝΟΜΟΣ).

² Βλ. Απόφαση Σ.τ.Ε. 1076/2019, 1080/2019, 1081/2019, με την οποία κρίθηκε η νομιμότητα διαγωνιστικής διαδικασίας ανάθεσης έργου εκ μέρους της Ο.Λ.Π. Α.Ε.

Πολιτικής με διάταξη νόμου που κυρώνει Σύμβαση Παραχώρησης μεταξύ του Ελληνικού Δημοσίου και του φορέα αυτού, εφόσον αυτή δεν απονέμεται με άλλη διάταξη νόμου ή απόφαση του Υπουργού αυτού σε άλλον φορέα.».

Επί του νομικού καθεστώτος της Ο.Λ.Π. Α.Ε., μετά την υπογραφή της αγοραπωλησίας μετοχών και την υπογραφή και θέση σε ισχύ της ΣΠ, έχει γίνει δεκτό ότι η «*ανάληψη του ελέγχου της ΟΛΠ ΑΕ από ιδιώτη επενδυτή*» είχε ως αποτέλεσμα την «*εφεξής απώλεια του χαρακτήρα της ως ΝΠΙΔ διφυούς χαρακτήρα (δημόσια επιχείρηση) με την απάλειψη από την από 13-2-2002 σύμβαση των εμπεριεχουσών ενάσκηση δημοσίας εξουσίας διατάξεων, η διατήρηση των οποίων παρίστατο μη συμβατή με τη μετατροπή της εν λόγω εταιρείας σε συνηθισμένη ΑΕ με αμιγώς επιχειρηματικό χαρακτήρα. Με τα δεδομένα αυτά, το αποκλειστικό δικαίωμα χρήσης και εκμετάλλευσης των γηπέδων, κτιρίων και άλλων εγκαταστάσεων που ευρίσκονται εντός της Λιμενικής Ζώνης του λιμένα Πειραιώς που παραχωρήθηκε στην ΟΛΠ ΑΕ με την από 13-2-2002 σύμβαση, και το οποίο αποτελούσε το βασικό περιουσιακό της δικαίωμα επιχειρήθηκε να εκχωρηθεί με την από 5-3-2014 Πρόσκληση του ΤΑΙΠΕΔ με μία ενιαία και αδιαίρετη διαδικασία (πώληση μετοχών και τροποποίηση, κατόπιν αναδιαπραγμάτευσης, της σύμβασης παραχώρησης), στην οποία εξασφαλίστηκε επαρκής δημοσιότητα και βασίστηκε σε αντικειμενικά κριτήρια. ... (δ)ιά της προβλέψεως σε αυτήν όρων και δικαιωμάτων του παραχωρησιούχου ριζικώς διαφόρων των οριζόμενων στην από 13-2-2002 σύμβαση, ανταποκρινομένων δε στον χαρακτήρα της ΟΛΠ ΑΕ ως ανώνυμης εταιρείας με αμιγώς, πλέον, ιδιωτικό και επιχειρηματικό χαρακτήρα, προκειμένου να διασφαλισθεί η απρόσκοπτη συνέχιση της παροχής λιμενικών υπηρεσιών στον λιμένα Πειραιώς. Συνεπώς, η πλήρης ιδιωτικοποίηση της παραχωρησιούχου εταιρείας απετέλεσε τη μείζονα και ουσιώδη τροποποίηση της υφισταμένης (από το 2002) Σύμβασης Παραχώρησης.³».*

Σύμφωνα με τη συναφή νομολογία του Σ.τ.Ε., το οποίο έκρινε επί ιδιωτικοποιήσεων και των μεταβιβάσεων δημοσίων επιχειρήσεων – όπως η Ο.Λ.Π. Α.Ε. –, «*φαίνεται ότι το Σύνταγμα δεν απαγορεύει, κατ' απόλυτο τρόπο, τις ιδιωτικοποιήσεις, αλλά κατά περιπτώσεις επιβάλλει τη διαμόρφωση του καταλλήλου νομοθετικού πλαισίου που θα διέπει τη συγκεκριμένη δραστηριότητα. Έτσι, ο δικαστής δεν ανάγεται σε οιονεί συντακτικό νομοθέτη και αφήνει ένα ευρύ περιθώριο επιλογών στον νομιμοποιημένο νομοθέτη.*»⁴ ενώ, τα «*νομοθετήματα 3986/2011 και 4389/2016 είναι βαθιά ριζωμένα στην εθνική έννομη τάξη, αφού αποτελούν αναπόσπαστο μέρος της υλοποίησης των σχετικών πολιτικών δεσμεύσεων*»⁵.

Ένεκα των ανωτέρω και μετά την ιδιωτικοποίηση της Ο.Λ.Π. Α.Ε., η οποία επήλθε με την σύναψη της ΣΠ και την κύρωσή της με τον Ν.4404/2016, η εταιρεία (Ο.Λ.Π. Α.Ε.) έπαψε να έχει διφυή νομικό χαρακτήρα, ήτοι να είναι ιδιωτική ανώνυμη εταιρεία ως προς την επιχειρηματική εκμετάλλευση του οικείου λιμένα και ταυτόχρονα να ασκεί την δημόσια εξουσία που είχε ως Ν.Π.Δ.Δ.

Τίθεται, επομένως, το ερώτημα ποιός φορέας θα ασκεί την δημόσια εξουσία που ασκούσε η Ο.Λ.Π. Α.Ε. προ της ιδιωτικοποίησής της. Αξίζει, δε, να σημειωθεί ότι η μεταβολή στη νομική φύση των οργανισμών λιμένων δεν συνιστά, αυτόματα, και κατάργηση του χαρακτήρα των πράξεων που

³ Βλ. Απόφαση ΣτΕ Ολομ. 1080/2019, σκ. 12, και Πρεβεδούρου Ευγ., Η νομική φύση της εγγραφής, εκ μέρους του ΑΔΜΗΕ, της Μονάδας «ΜεγαλόποληV» στο Μητρώο Μονάδων του άρθρου 4ΚΔΣ που τηρεί ως Διαχειριστής του Συστήματος, με καθαρή ισχύ 500MW αντί της αληθούς καθαρής ισχύος αυτής που ανέρχεται σε 811 MW, Ενέργεια και Δίκαιο 30/2019, σ.28-45, Sakkoulas-Online.gr.

⁴ Απ. Βλαχογιάννης, Το Σύνταγμα στη νέα Ευρωπαϊκή οικονομική διακυβέρνηση, 2018, β. Το παράδειγμα του οικονομικού Συντάγματος: η περίπτωση των ιδιωτικοποιήσεων, σελ. 134-145, Sakkoulas-Online.gr.

⁵ Ο.π., Απ. Βλαχογιάννης, σ. 144.

ασκούσαν ως πράξεων δημοσίας εξουσίας, ωστόσο, καθίσταται σαφές ότι οι οργανισμοί λιμένων ως ιδιώτες δεν μπορούν πλέον να ασκούν τη δημόσια εξουσία.

Όπως ευχερώς συνάγεται από την παράθεση του νομικού πλαισίου, όπως αυτό εισήχθη στην ελληνική έννομη τάξη με τον Ν.4389/2016 και πιο συγκεκριμένα με το άρθρο 132 αυτού, η άσκηση δημόσιας εξουσίας στους ιδιωτικοποιημένους λιμένες ανατίθεται, πάντοτε με την επιφύλαξη ειδικότερων και συγκεκριμένων ρυθμίσεων, σε δύο δημόσιους φορείς: τη Ρ.Α.Λ. και τη Δ.Α.Λ.

Η Δ.Α.Λ., πριν την κατάργησή της με το Άρθρο 86 του Ν.4676/2020, αποτελούσε δημόσιο φορέα με διοικητική και οικονομική αυτοτέλεια στον οποίο ανατέθηκε η άσκηση των διοικητικής φύσης εξουσιών/αρμοδιοτήτων που αφαιρούνται από τους Οργανισμούς Λιμένα, δυνάμει των διατάξεων των Συμβάσεων Παραχώρησης, λόγω της ιδιωτικοποίησης, σε συνεργασία με τη Ρ.Α.Λ. και τη Γενική Γραμματεία Λιμένων, Λιμενικής Πολιτικής και Ναυτιλιακών Επενδύσεων, όπως ρητά προκύπτει από τα σημεία 1 και 8 επί της Αρχής της Αιτιολογικής Έκθεσης του Κεφαλαίου Ζ' του Ν.4389/2016.

Μετά την κατάργηση της Δ.Α.Λ., οι προβλεπόμενες στο Άρθρο 128 του Ν.4389/2016 αρμοδιότητες της Δ.Α.Λ. και των Περιφερειακών Γραφείων αυτής, ασκούνται από τον Υπουργό Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής και δύνανται να μεταβιβαστούν σε άλλα όργανα και υπηρεσίες του Υπουργείου Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής με την έκδοση του προεδρικού διατάγματος που προβλέπεται στο Άρθρο 86 παρ. 1 του Ν.4676/2020. Οι ως άνω διατάξεις, ωστόσο, σύμφωνα με τη διάταξη του Άρθρου 86 παρ. 5 του Ν.4676/2020, τίθενται σε ισχύ με την έκδοση του προεδρικού διατάγματος, το οποίο δεν έχει ακόμη εκδοθεί.

Όπως προκύπτει από τα ανωτέρω, η Δ.Α.Λ., μέχρι την κατάργησή της με το Άρθρο 86 του Ν.4676/2020, ήταν επιφορτισμένη με τη μέριμνα για την εφαρμογή της κείμενης νομοθεσίας και για τη συμμόρφωση, κατά κύριο λόγο, με υποχρεώσεις που δεν απορρέουν από τη σύμβαση παραχώρησης.

Στον αντίποδα, η Ρ.Α.Λ. έχει την εξουσία παρακολούθησης, εποπτείας και ελέγχου της συμμόρφωσης του ιδιώτη – παραχωρησιούχου αναφορικά με τους όρους της σύμβασης παραχώρησης, καθώς και την εξουσία άσκησης ως εντολοδόχος του ελληνικού δημοσίου και κάθε άλλης αρμοδιότητας, η οποία κρίνεται συναφής με την σύμβαση παραχώρησης και δεν έχει ρητά παραχωρηθεί σε κάποιον άλλον φορέα.

Ενόψει των πολλών και διαφόρων περιπτώσεων ασκήσεως δημόσιας εξουσίας από τους οργανισμούς λιμένων, μέχρι την ιδιωτικοποίησή τους, πέραν των ανωτέρω δεν είναι εφικτό να τεθούν άλλοι γενικοί κανόνες, αλλά κάθε ζήτημα σχετιζόμενο με την άσκηση δημόσιας εξουσίας θα πρέπει να αντιμετωπίζεται κατά περίπτωση.

Με βάση το προηγούμενο νομοθετικό καθεστώς, οι σημειωτές διακρινόντουσαν σε τακτικούς ή δόκιμους και ελάμβαναν άδειες ασκήσεως επαγγέλματος από τον Γενικό Διευθυντή του Ο.Λ.Π., στο πλαίσιο του Κανονισμού εργασίας που θεσπίστηκε με την από 27.03.1991 Πράξη του Δ.Σ. του Ο.Λ.Π. και εγκρίθηκε με την υπ' αριθμ. 3422/1/1992 Απόφαση του Υπουργού Εμπορικής Ναυτιλίας.

Συνεπεία της μεταβολής που επήλθε με την υπογραφή και θέση σε ισχύ της ΣΠ, η Ο.Λ.Π. Α.Ε. δεν έχει πλέον την εξουσία να χορηγεί άδειες ασκήσεως του επαγγέλματος του σημειωτή. Τούτο, όμως, δεν σημαίνει, αυτόματα, ότι καταργήθηκε η υποχρεωτικότητα λήψης αδειάς για την άσκηση του επαγγέλματος του σημειωτή, διαπίστωση, η οποία ενισχύεται και από το γεγονός ότι δεν προκύπτει νομοθετική βούληση ούτε από τον κυρωτικό νόμο της ΣΠ (Ν.4404/2016) ούτε από οποιοδήποτε άλλο νομοθετικό κείμενο προς αυτή την κατεύθυνση. Συνεπώς, όσοι έχουν λάβει

άδεια ασκήσεως επαγγέλματος σημειωτή, δυνάμει του πιο πάνω Κανονισμού Εργασίας, δικαιούνται να ασκούν το επάγγελμά τους. Το ζήτημα, ωστόσο που ανακύπτει μετά την κύρωση με τυπικό νόμο της ΣΠ, έγκειται στο ποιος δημόσιος φορέας έχει την αρμοδιότητα χορήγησης των αδειών αυτών.

Επειδή, αφενός μεν, καίτοι το επάγγελμα των σημειωτών δύναται να εμπίπτει στις φορτοεκφορτωτικές εργασίες διακίνησης φορτίου Λιμένα ή Ξηράς του Ν.4455/2017, αφετέρου δε, ενόψει, όμως, του άρθρου 1 παρ. 2 του ίδιου νόμου εξαιρούνται ρητά από το πεδίο εφαρμογής του Άρθρου 1 παρ. 1 οι λιμενικές ζώνες Πειραιώς και Θεσσαλονίκης, απόρροια δε τούτου, να μην χωρά αναλογική εφαρμογή του Ν.4455/2017 στην περίπτωση του επαγγέλματος των σημειωτών.

Επειδή, η έκδοση άδειας ασκήσεως επαγγέλματος σημειωτή, αποτελούσα πράξη άσκησης δημόσιας εξουσίας, δεν είχε εκχωρηθεί ρητώς στη Δ.Α.Λ.

Επειδή, η χορήγηση αδειας ασκήσεως επαγγέλματος σημειωτή είναι, κατ' ουσίαν, διαδικαστικής, κυρίως, φύσεως, απονέμοντας δικαιώματα παροχής υπηρεσιών εντός λιμένα, μη δυνάμενη να ιδωθεί ως άσκηση αρμοδιότητας συναφή με τη ΣΠ, και ως εκ τούτων, δεν δύναται να ενταχθεί στις ρυθμιστικές αρμοδιότητες της Αρχής (Ρ.Α.Λ.).

Επειδή, η Ο.Λ.Π. Α.Ε., μετά την υπογραφή της ΣΠ και την ιδιωτικοποίησή της, στερείται της αρμοδιότητας χορήγησης αδειών ασκήσεως του επαγγέλματος του σημειωτή, δυνάμει του Άρθρου 1.7 (β) της ΣΠ.

Επειδή, η προαναφερθείσα διαπίστωση, όμως, δεν σημαίνει ότι κατέστη άνευ αντικειμένου η αναγκαία προηγούμενη λήψη αδειας για την άσκηση του επαγγέλματος του σημειωτή εντός λιμένα. Τούτο δύναται να ρυθμίζεται με απόφαση του Υπουργού Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής, κατ' ενάσκηση των αρμοδιοτήτων του που αφορούν την έκδοση Κανονισμών αναφορικά με το Λιμένα Πειραιά, δυνάμει του Άρθρου 5 παρ. 2 του Ν.4404/2016. Η, δε, άδεια ασκήσεως επαγγέλματος, κατόπιν σχετικής εξουσιοδότησης, δύναται να χορηγείται από τη Δ.Α.Λ., στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων του Άρθρου 128 του Ν.4389/2016, και, μετά την έκδοση του προβλεπόμενου κατ' Άρθρον 86 παρ. 2 του Ν.4676/2020 Προεδρικού Διατάγματος, από την αρμόδια υπηρεσία του Υπουργείου Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής.

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ

Η Ρυθμιστική Αρχή Λιμένων ομόφωνα σε φανερή ψηφοφορία

ΓΝΩΜΟΔΟΤΕΙ

α' Η προηγούμενη αναγκαία λήψη αδειας για την άσκηση του επαγγέλματος του σημειωτή, εντός λιμένα, ρυθμίζεται από τον Υπουργό Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής, σύμφωνα με την ανωτέρω υπαγωγή.

Εξουσιοδοτείται ο Πρόεδρος της Αρχής να προβεί στην αποστολή της παρούσης προς τα Μέρη της ΣΠ.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΡΑΛ

Παναγιώτης – Ιάσων Αγγελόπουλος